

ನಾಸಿಕದಗ್ರದೊಳ್ಳಿಲಸಿ ದೃಷ್ಟಿಗಳೊಪ್ಪೆ ನುನಂ ಉಲಾಟದೊಳ್ಳೋ— |
ಸೂಸದೆ ಕೂಮರನಂತೋಳಗಡಂಗಿಸಿ ಮತ್ತು ಓದಿಂದ್ರಿಯಂಗಳೆಂ ||
ಶ್ವಾಸಮದೊಯ್ಯನಾಗಲೊಳಗಿನ್ನನೇ ನಾಂ ಪರಿಯುಂಕ ಚೆಂದ್ರ ಭೆ— ||
ದ್ವಾರಾಸನಮಾದಿಯಾದವರೊಳೀಕ್ಕಪೆ ನಿನ್ನಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ || ೫೨ ||

నాసికద అగ్రదోళ నేలసి దృష్టిగళొపే, మనం లలాటదోళ సూసదే, కొచునంతె ఒళగే అడంగిసి ముత్తే ఉఁడ ఇంద్రియంగళం, శ్వాసం ఆదు ఒయ్యనాగల్ల ఒళగే, ఎన్ననే నాం పెరియంక చెంద్ర భద్రాననం ఆదియాద అవరోళ ఈక్షేపనో ఇన్న, ఆపరాజితేత్సురా !

ನಾಸಿಕದ ಅಗ್ರದೋಳ್-ಮೂರಿನ ತುದಿಯಲ್ಲಿ, ನೆಲಹಿ-ನೆಲಸಿ, ದೃಷ್ಟಿಗಳೊಪ್ಪೆ-ಕಳ್ಳುಗಳ ಸೇಟಿಗಳು ತೋಭಿಸುತ್ತಿರಲು, ಮನಂ-ಮನಸ್ಸು, ಸೂಸದೆ-ಚಲಿಸದೆ, ಲಲಾಟದೋಳ್- ಹಕ್ಕೆ ಯಲ್ಲಿ (ತೋಭಿಸುತ್ತಿರಲು), ಮತ್ತೆ ಉಳಿದ ಇಂದಿಯಂಗಳಂ-ಮತ್ತೆ ಉಳಿದ ಇಂದಿಯಗಳನ್ನು, ಖಮನನಂತೆ-ಅಮೆಯಂತೆ, ಒಳಗೆ ಅಡಂಗಿಸಿ-ಒಳಗೆ ಅಡಗಿಸಿ, ಶ್ವಾಸಂ ಅದು-ಆ ಶ್ವಾಸವು, ಬಯ್ಯಾಗಲ್ ಒಳಗೆ-ಒಳಗೆ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತಿರಲು, ಎನ್ನನೆ ನಾಂ-ನನ್ನನ್ನೇ ನಾನು, ಪರಿಯಂತ-ಪರಿ ನುಕಾಸನೆ. ಚಂದ್ರ-ಚಂದ್ರಾಸನ, ಭದ್ರಾಸನಂ ಆದಿಯಾದ ಅವರೋಳ್-ಭದ್ರಾಸನ ಮೊದಲಾದ ಕಣಗಳಲ್ಲಿ, ಈಕ್ಕಿಷೆನ್ನೊ ಇನ್ನು-ಇನ್ನು ಸೋಸೆವೆನು, ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ!

కణ్ణగళ దృష్టియన్న ముగిన తుదియల్లి తేంద్రికరికి, మనస్సన్న బింబిదు వాడి సాక్షిసి, ఉఱద ఇంద్రియగళన్న ఆహియంతే ఒలగే అడగిసికొండు, శ్వాసపన్న సిధ్యాన ఆడిసుత్త, పరియుక్తాసన, చంద్రాసన, భద్రాసనచే మొదలాద అసనగళల్లి ధ్యానారూఢ గవ అభ్యాసపన్న సతతపాగి మాడి సాధిసిదరే ఆత్మదక్షసవాగువుదు. అంతరాత్మన్న గవ ఈ ప్రయత్నపన్న ప్రతియోబ్య భవ్యచేతనవు మాడియే ఆత్మకల్యాణ మాడికేందిరు

ಕಲಿಗೆ ಮಹಾಬಲಂಗೆ ಮುಖಕುಕ್ಕಟಿ ಕೂರು ಸರೋಜ ವಜ್ರ ಕುಂ- |
 ದಲಿಕ ಮಯೂರವೀರ ಮಕರೋತ್ತಮಟಿಕಾಸನಮಾದಿಯಾದಿವುಂ ||
 ಘಲಿಸುಗುಮಲ್ಲಶಕ್ತಿಗೇಸೆಗುಂ ಪರಿಯಂಕಮದೊಂದು ಮಗ್ಗಲೋಳ್ಳಾ |
 ಮಲಗಿಯುಮಾತ್ಮದೃಷ್ಟಿಯಹುದಾರದನಂಗಪರಾಚಿತೀಶ್ವರಾ ! ||೫||

ಕಲಿಗೆ ಮಹಾಬಲಂಗೆ ಮುಖ ಕುಕ್ಕಟಿ ಕೂರು ಸರೋಜ
 ವಜ್ರ ಕುಂಡಲಿಕ, ಮಯೂರ ವೀರ ಮಕರ ಉತ್ತಮಟಿಕ ಅಸನಮಾದಿ
 ಯಾದ ಇವುಂ ಘಲಿಸುಗುಂ, ಅಲ್ಲಶಕ್ತಿಗೆ ಎಸೆಗುಂ ಪರಿಯಂಕಂ ಅದೊಂದು,
 ಮಗ್ಗಲೋಳ್ಳಾ ಮಲಗಿಯುಂ ಆತ್ಮದೃಷ್ಟಿಅಹುದು ಆರದವಂಗೆ ಅಪರಾಚಿತೀಶ್ವರಾ !

ಕಲಿಗೆ-ವೀರನಿಗೆ, ಮಹಾಬಲಂಗೆ-ಮಹಾಬಲಶಾಲಿಯಾದವನಿಗೆ, ಮುಖ ಕುಕ್ಕಟಿ ಕೂರು
 ಸರೋಜ ವಜ್ರ ಕುಂಡಲಿಕ ಮಯೂರ ವೀರ ಮಕರ ಉತ್ತಮಟಿಕ ಅಸನಂ ಅದಿಯಾದ ಇಷ್ಟಂ-ಮುಖ,
 ಕುಕ್ಕಟಿ, ಕೂರು, ಸರೋಜ, ವಜ್ರ, ಕುಂಡಲಿಕ, ಮಯೂರ, ವೀರ, ಮಕರ, ಉತ್ತಮಟಿಕ ಮೊದಲಾದ
 ಈ ಅಸನಗಳು, ಘಲಿಸುಗುಂ-ಸಿದ್ಧಿಸುತ್ತವೆ, ಅಲ್ಲಶಕ್ತಿಗೆ-ಸ್ವಲ್ಪಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳವನಿಗೆ, ಪರಿಯಂಕಂ
 ಅದೊಂದು-ಆ ಒಂದು ಪರಿಯಂಕಾಸನವು, ಎಸೆಗುಂ-ಶೋಭಿಸುತ್ತದೆ, ಆರದವಂಗೆ-ಅದಕ್ಕೂ ಶಕ್ತಿ
 ಯಿಲ್ಲದವನಿಗೆ, ಮಗ್ಗಲೋಳ್ಳಾ ಮಲಗಿಯುಂ-ಒಂದು ಮಗ್ಗಲಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದರೂ, ಆತ್ಮದೃಷ್ಟಿ
 ಅಹುದು-ಆತ್ಮದರ್ಶನವಾಗುವುದು, ಅಪರಾಚಿತೀಶ್ವರಾ !

ಮಹಾಬಲಶಾಲಿಯಾದವನಿಗೆ, ವೀರವುಪನಿಗೆ ಕಷ್ಟತರವಾದ ಅಸನಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರನಾಗಿ ಧ್ಯಾನ
 ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹವರು ಮುಖ, ಕುಕ್ಕಟಿ, ಕೂರು, ಸರೋಜ, ವಜ್ರ, ಕುಂಡಲಿಕ,
 ಮಯೂರ, ವೀರ, ಮಕರ, ಉತ್ತಮಟಿಕ, ಮೊದಲಾದ ಅಸನಗಳಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನಾಸಕ್ತರಾಗಿ ಆತ್ಮದರ್ಶನ ಪಡೆ
 ಯುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವ ಅಲ್ಲಶಕ್ತಿಯ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಸಾಧಾರಣ ಪರಿಯಂಕಾಸನವೇ
 ಸಾಕು. ಈ ಅಸನವೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವ ಒಲಹಿಣಿಯ ಒಂದು ಮಗ್ಗಲಿಗೆ ಮಲಗಿ ಧ್ಯಾನಾಸಕ್ತರಾಗಿ
 ಆತ್ಮದರ್ಶನ ಪಡೆಯಬಹುದು, ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಸನ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸಿನ ಪರಿಣಾಮ
 ಮತ್ತು ಚಿತ್ತಪರಾಗ್ರತೆ ಬಹುಮುಖ್ಯ. ಪರಭಾವಸೆಗಳನ್ನು ದೂರೀಕರಿಸಿ ತನ್ನಲ್ಲಿ ತಾನು ತನ್ನನ್ನು
 ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದು ಧ್ಯಾನದ ಪರಮಗುರಿ.

ಆಸನಸಂಕುಲಂಗಳನುಬಂಧದಿ ಜಾಡ್ಯಹರಂ ಪಟ್ಟತ್ವನೇ—।

ତୋ ଏ ଶରିକୁ ପୁରାଜୀର୍ଦ୍ଧଜୀ ପୂରକ କୁଠାକେନ୍ଦ୍ରିୟକୁ ଗଛ—॥

ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಈ ಪ್ರಾಚೀನ ಮಹಾಕಾವಯವು ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.

తే సమకట్టి బేకు నిజనుం బగెవంగపరాజితేళ్లరా !

||५८||

ಆಸನ ಸಂಕುಲಂಗಳ ಅನುಬಂಧದಿ ಜಾಡ್ಯಹರಂ, ಪಟುತ್ವಪೆಲ್ಲ

ಓಸರಿಕುಂ ಪುರಾಣರುಚೆ, ವ್ಯಾರಕೆ ಕುಂಭಕ ರೇಚಕೆಂಗಳು

ಅಭಾಸವೇ ಚಿತ್ರಮಂ ಸಿರತೆಮಾಡಿ ವಿಕಲ್ಪಮಂ ಒತ್ತುಗುಂ,

సమంతు ఈ సమకట్టబేచు నిజమం బగెవంగె అపరాచితేశ్వరా !

ಆನನ ಸಂಕುಲಂಗಳ್-ಆನನ ಸಮೂಹಗಳ್, ಅನುಬಂಧದಿ-ಸಂಬಂಧದಿಂದ, ಜಾಡ್ಯಹರಂ-ಅಲಸ್
ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಪಟ್ಟುತ್ತವು ಎಲ್ಲ-ನೈಪುಣ್ಯವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ, ಓಸರಿಕುಂ ವುರಾಣರುಚೆ-ಹಳೀಯ
ರೂಗವೆಲ್ಲ ತೊಲಗಿಹೋಗುತ್ತದೆ, ಪೂರಕ ಕುಂಭ ರೇಚಕಂಗಳ್-ಪೂರಕ ಕುಂಭಕ ರೇಚಕಗಳ್,
ಅಭ್ಯಾಸಮೇ-ಅಭ್ಯಾಸವೇ, ಚಿತ್ತಮಂ-ಮನಸ್ಸನ್ನನ್ನು, ಸ್ಥಿರತೆಮಾಡಿ-ಸ್ಥಿರಪಡಿಸಿ, ವಿಕಲ್ಪಮಂ-ವಿಕಲ್ಪ
ವನ್ನು ಒತ್ತುಗುಂ-ದೂರಮಾಡುವದು, ಸಮಂತು-ಹಾಗೆ, ನಿಜಮಂ ಬಗೆವಂಗೆ-ಸತ್ಯಾನ್ವೇಷಣೆ
ಮಾಡುವವನಿಗೆ (ಅತ್ಯಧಾನ ಮಾಡುವವನಿಗೆ), ಈ ಸಮಕಣ್ಣಬೇಕು - ಈ ಸಿದ್ದತೆಬೇಕು,
ಅವರಾಚಿತೆಬೇರು !

ಈ ಆಸನಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಅತ್ಯಧ್ಯಾನಮಾಡಿದರೆ ಏರಡು ಲಾಘ. ದೇಹ ಹಗುರಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅತ್ಯು ನಿಮ್ಮಲವಾಗುತ್ತದೆ. ದೇಹದಲ್ಲಿ ಚಟುವಟಿಕೆ, ನೈಪುಣ್ಯ ಹೊಮ್ಮುತ್ತದೆ. ದೇಹದಲ್ಲಿ ಎನ್ನೆಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಹಳೆಯ ರೋಗಗಳು ಹೇಳಿಹೆಸರಿಲ್ಲದಂತೆ ಒಡಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಪೂರಕ, ಕುಂಭಕ, ರೆಚಕಗಳ ಅಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಮನಸ್ಸಿನ ಸ್ಥಿರತೆ ಹೆಚ್ಚಿ, ಚಂಚಲತೆ ತಗ್ಗುವುದು. ವಿಕಲ್ಪಗಳು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅತ್ಯಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕೆ ಹೆಣಗಾಡುತ್ತಿರುವ ಸಾಧಕರಿಗೆ ಈ ಸಿದ್ಧತೆಗಳೆಲ್ಲ ಅತಾವಶ್ಯಕ.

ಪ್ರೋಳಿ ಕೆರೆಯೊತ್ತು ವಾರ್ಥಿಕ-ತಟಿನುಹರ್ಡಗಾರಮುರಣ್ಯಮುಂ ವನಂ ।
 ಪ್ರೇಷಿಲಚೆಳಂ ಬಿಲಂ ಗುಹೆ ನಿಷೀದಿಕೆ ಪಾಳ್ಯನೆ ರುದ್ರಭೂಮಿಯಿ—॥
 ಸ್ವಾಧಿದ ವಿವಿಕ್ತಮಕ್ಕೆ ಪಶು ಷಂಡ ವಧೂ ಖಳಜಂತು ದಾರಿಗರ್ ।
 ಸುಳಿಯದ ತಾಣಮಾದೊಡಿಪು ಜಾನಕೆ ಲೇಸಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ॥೧೦॥

ಪ್ರೋಳಿ ಕೆರೆಯೊತ್ತು ವಾರ್ಥಿಕ-ತಟಂ ಅಹರ್ತ್ರ ಅಗಾರಂ ಅರಣ್ಯಮುಂ,
 ವನಂ ಪ್ರೇಷಿಲಚೆಳಂ ಬಿಲಂ ಗುಹೆ ನಿಷೀದಿಕೆ ಪಾಳ್ಯನೆ ರುದ್ರಭೂಮಿ,
 ಇನ್ನುಳಿದ ವಿವಿಕ್ತಂ ಆಕ್ಕೆ ಪಶು ಷಂಡ ವಧೂ ಖಳಜಂತು ದಾರಿಗರ್
 ಸುಳಿಯದ ತಾಣಂ ಅದೊಡೆ ಇವು ಜಾನಕೆ ಲೇಸು ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ !

ಪ್ರೋಳಿ—ಹೊಳಿ, ಕೆರೆಯೊತ್ತು—ಕೆರೆಯದದ, ವಾರ್ಥಿಕ-ತಟಂ-ಸಮುದ್ರದತೀರ, ಅಹರ್ತ್ರ ಅಗಾರಂ—
 ಅರಿಹಂತನ ಅಲಯ (ದೇವಾಲಯ), ಅರಣ್ಯಮುಂ—ಅರಣ್ಯವೂ, ವನಂ—ವನವ್ಯಾ, ಪ್ರೇಷಿಲಚೆಳಂ—
 ಮರಳಿನ ಗುಡ್ಡೆ, ಬಿಲಂ—ಬಿಲವೂ, ಗುಹೆ—ಗುಹೆಯೂ, ನಿಷೀದಿಕೆ—ಚಿಕ್ಕದೇವಾಲಯ. ಪಾಳ್ಯನೆ—ಹಾಳು
 ಬಿದ್ದಮನೆಯೂ, ರುದ್ರಭೂಮಿ—ಸುಡುಗಾಡು, ಇನ್ನುಳಿದ—ಇನ್ನುಳಿದ, ವಿವಿಕ್ತಂ ಆಕ್ಕೆ—ಪಕಾಂತೆ
 ಸ್ಥಾನಗಳಾಗಲೀ, ಪಶು—ಪಶುಗಳು, ಷಂಡ—ನಷ್ಟಂಸಕರು, ವಧೂ—ಸ್ತ್ರೀಯರು, ಖಳಜಂತು—ದುಷ್ಪ
 ಜಂತುಗಳು, ದಾರಿಗರ್ ಸುಳಿಯದ—ಮಾರ್ಗಸ್ಥಳ ರು ಸಂಚಾರಮಾಡದಿರುವ, ತಾಣಂ ಅದೊಡೆ—ಸ್ಥಾನ
 ವಾಗಲಿ, ಇವು—ಇವುಗಳು, ಜಾನಕೆ ಲೇಸು—ಘಾನಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳಿಯದು, ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ !

ನದಿಯದದ, ಕೆರೆಯದಂಡೆ, ಸಮುದ್ರದ ತೀರ, ಜನಾಲಯ, ಅರಣ್ಯ, ವನ, ಮರಳರಾಶಿ, ಬಿಲ,
 ಗುಹೆ, ಹಾಳುಮನೆ, ಸುಡುಗಾಡು ಇಲ್ಲವೆ ಯಾವ ಸಿಂಗನ ತಾಣಗಳೇ ಆಗಲಿ, ಇವು ಧಾರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯ
 ಪಶುಗಳು. ಅಳ್ಳದ ಹನು ಮುಂತಾದ ಪಶುಗಳು, ನವ್ಯಂಸಕ, ಸ್ತ್ರೀಯರು, ಕೂರಜಂತುಗಳು,
 ವಾದ ಸ್ಥಾಳಗಳು. ದಾರಿಹೊಕರು ಸುಳಿಯದ ಪ್ರದೇಶಗಳೂ ಧಾರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರಶಸ್ತವಾದುದು.

ಬಾರದ ಜಾನಮುಂ ಬರಿಸಿಕೊಂಬ ಸುಸಾಧುಜನಕ್ಕೆವಲ್ಲದೇ ।

ಫೋರತಪ್ಪೋಧನಂ ಬಗೆನನೇ ಮುಳೆಗಾಳಿ ಸಿಡಿಲ್ಲಿಸಿಲ್ಲಿಳಂ ॥

ಸೀರುಡು ಪಾವು ವೆಬುರುಲಿಗಳಂ ಪೆರರಿಟ್ಟುಪಸಗರುಮುಂ ಮನೋ—|

ಧೀರದೆ ಗೆಲ್ಲು ನಿತ್ಯಪದನಪ್ಪನಲಾ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ !

||೬೦||

ಬಾರದ ಜಾನಮುಂ ಬರಿಸಿಕೊಂಬ ಸುಸಾಧುಜನಕ್ಕೆ ಇವಲ್ಲದೇ,

ಫೋರತಪ್ಪೋಧನಂ ಬಗೆನನೇ ಮುಳೆ ಗಾಳಿ ಸಿಡಿಲ್ಲಿಳಂ,

ಸೀರುಡು ಪಾವು ವೆಬುರುಲಿಗಳಂ ಪೆರರಿಟ್ಟು ಉಪಸಗರುಮುಂ

ಮನೋಧೀರದೆ ಗೆಲ್ಲು ನಿತ್ಯಪದನಪ್ಪನಲಾ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ !

ಬಾರದ ಜಾನಮುಂ—ಬಾರದಿರುವ ಧ್ಯಾನವನ್ನು, ಬರಿಸಿಕೊಂಬ—ಬರುವಂತೆ ಮಾಡುವ, ಸುಸಾಧು ಜನಕ್ಕೆ—ಒಳ್ಳಿಯ ಸಾಧುಜನಕ್ಕೆ, ಇವು ಅಲ್ಲದೇ—ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ತಪಸ್ಸಿನ ಸಲಕರಣೆಗಳಿಲ್ಲದೆ, ಫೋರತಪ್ಪೋಧನಂ—ಫೋರವಾದ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡುವ ಮುನಿಯು, ಬಗೆನನೇ—ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಾನೆಯೇ ? (ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಸಲಕರಣೆಗಳಿಗೆ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವನೇ), ಮುಳೆ ಗಾಳಿ ಸಿಡಿಲ್ಲಿಳಂ—ಮುಳೆ ಗಾಳಿ ಸಿಡಿಲು ಬಿಸಿಲುಗಳನ್ನೂ, ಸೀರುಡು—ಚೀರುಂಡೆ, ಪಾವು—ಹಾಷ್ಟ, ವೆಬುರುಲಿಗಳಂ—ಹೆಬ್ಬಲಿ ಇವುಗಳನ್ನೂ, ಪೆರರಿಟ್ಟು ಉಪಸಗರುಮುಂ—ಬೇರೆಯವರು ಮಾಡಿದ ಉಪಸಗರವನ್ನೂ, ಮನೋಧೀರದೆ—ಮನೋಧ್ಯೇರ್ಥದಿಂದ, ಗೆಲ್ಲು—ಗೆದ್ದು, ನಿತ್ಯಪದನಪ್ಪನಲಾ—ನಿತ್ಯವಾದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದವನಾಗಿರುತ್ತಾನಲ್ಲವೇ ? ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ !

ಧ್ಯಾನಾಸಕ್ತರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಪಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಸಾಧನೆಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತದ ಸಾಧಕರು ಕ್ರಮವನ್ನಾಗಿ ಆತ್ಮಧ್ಯಾನಮಾಡುವ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡು ಮೇಲಕ್ಕೆರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರೆ ಕಲಿಂ ತಪಶ್ಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ನುರಿತ ಆತ್ಮಧ್ಯಾನಿಗಳಿಗೆ ಈ ಸಲಕರಣೆಗಳು ಮತ್ತು ವಿಧಾನಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಫೋರತಪಸ್ಸಿಯು ಮುಳೆ ಗಾಳಿ ಸಿಡಿಲು ಉರಿಯುವ ಬಿಸಿಲು ಇವು ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಬೆದರದೆ ನಿತ್ಯಲನಾಗಿ ಆತ್ಮಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವನು. ಪಶು ಪಕ್ಷಿಗಳ ಯಾವ ಉಪಟಳಕ್ಕೂ ಹೆದರನು. ಜೀರುಂಡೆಗಳಂತಹ ಮುಖುಗಳಾಗಲಿ, ಚಿಷಷ್ಟರ್ಹಗಳಾಗಲಿ, ಹೆಬ್ಬಲಿಗಳಾಗಲಿ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಯಾರಾದರೂ ಎಂತಹ ಫೋರತ ಉಪಸಗರುಮಾಡಲಿ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು, ದೃಢಚಿತ್ತನಾಗಿ ಮನಸ್ಸಿನ ಪಕಾಗ್ರತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ನಿತ್ಯಸುಖಿವನ್ನು ಪಡೆಯುವನು.

ರಂಭೇಯೇ ಬಂದು ತಾಂ ಕೊರಲನಪ್ಪಿದೊಡಂ ಪ್ರಳಕಂಗಳಾಗದೇ |
 ಕುಂಭಿಚಮೂರು ಬೃಂಹಿಸುತೆ ಗರ್ಜೆಸುತಂ ಬರೆ ಬಲ್ಪುಗುಂದದೇ ||
 ಜೃಂಭಿಸಿ ಕಾಳುಗಿಚ್ಚು ಕವಿಯುತ್ತಿರೆ ಬುದ್ಧಿ ಕಲಂಕದೇ ತಿಲಾ—|
 [२५] ಸ್ತುಂಭವೆನಲ್ಲೈಯೆನ್ನೋ ಇಗೆ ನಿಲ್ಲೈನದೆಂದಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! [६७]

ರಂಭೇಯೇ ಬಂದು ತಾಂ ಕೊರಲಂ ಅಪ್ಪಿದೊಡಂ ಪ್ರಳಕಂಗಳಾಗದೇ,
 ಕುಂಭಿ ಚಮೂರು ಬೃಂಹಿಸುತೆ ಗರ್ಜೆಸುತಂ ಬರೆ ಬಲ್ಪುಗುಂದದೇ,
 ಜೃಂಭಿಸಿ ಕಾಳುಗಿಚ್ಚು ಕವಿಯುತ್ತಿರೆ ಬುದ್ಧಿ ಕಲಂಕದೇ,
 ತಿಲಾಸ್ತುಂಭವೆನಲ್ಲೈ ಎನ್ನೋ ಇಗೆ ನಿಲ್ಲೈನ್ ಅದೆಂದು ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ !

ರಂಭೇಯೇ ಬಂದು—ದೇವಲೋಕದ ರಂಭೇಯೇ ಬಂದು, ತಾಂ—ತಾನು, ಕೊರಲಂ ಅಪ್ಪಿದೊಡಂ—
 ಕೊರಲನ್ನು ಅಲಿಂಗನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೂ, ಪ್ರಳಕಂಗಳ್ ಆಗದೇ—ರೋಮಾಜನವಾಗದೆಯೂ,
 ಕುಂಭಿ ಚಮೂರು—ಅನಯೂ ಹುಲಿಯೂ, ಬೃಂಹಿಸುತೆ ಗರ್ಜೆಸುತಂ ಬರೆ—ಫೀಳಿಡುತ್ತಲೂ, ಘರ್ಜೆ
 ಸುತ್ತಲೂ ಬಂದರೂ, ಬಲ್ಪುಗುಂದದೇ—ಶಕ್ತಿಗುಂದದೆ, ಜೃಂಭಿಸಿ—ವಿಶ್ವಾರವಾಗಿ ಹತ್ತಿಕೊಂಡ, ಕಾಳು
 ಗಿಚ್ಚು—ಕಾಗ್ಗಿಚ್ಚು, ಕವಿಯುತ್ತಿರೆ—ಆವರಿಸಿಕೊಂಡರೂ, ಬುದ್ಧಿ ಕಲಂಕದೇ—ಬುದ್ಧಿ ಮಸುಕಾಗದೆ, ಶಿಲಾ
 ಸ್ತುಂಭವೆನಲ್ಲೈ—ಶಿಲಾಸ್ತುಂಭದಂತೆ, ಎನ್ನೋ ಇಗೆ—ನನ್ನಲ್ಲಿ, ನಿಲ್ಲೈನ್ ಅದೆಂದು—ಯಾವಾಗ ನಿಲ್ಲಾವೆನು ?
 ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ !

ಅಮರಲೋಕದ ಅಪ್ಪರೆ ರಂಭೇಯೇ ಬಂದು ಸವಾರಿಸ್ತ ನಾದ ಮುಸಿಯನ್ನು ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡರೂ
 ಕಾಮೋದೇರೆ ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಕಾಡಾನೆಗಳು ಫೀಳಿಡುತ್ತ ನುಗ್ಗಿದರೂ, ಹೆಚ್ಚಿಲಿಗಳು ಫೋರ
 ವಾಗಿ ಗರ್ಜನೆಮಾಡಿ ಮೇಲೆ ಹಾಯಲು ಅನುವಾದರೂ ಮಹಾತಪಸ್ಸಿಗಳು ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಎದೆ
 ಗುಂದುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ತಪಸ್ಸಿಗೆ ನಿಂತ ಅರಣ್ಯಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಭಯಂಕರವಾದ ಕಾಗ್ಗಿಚ್ಚು ತಾನೇ
 ತಾನಾಗಿ ವಿಜೃಂಭಿಸಿದರೂ ಅತ್ಯಧಾನಿಗಳಿಗೆ ಚಿತ್ತ ವಿಚಲಿತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶಿಲಾಸ್ತುಂಭದ ಹಾಗೆ
 ನಿಶ್ಚಲವಾಗಿ ನಿಂತು ತಮ್ಮ ತಪಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮಗ್ಗುರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ದೃಢತೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗ
 ಬರುವುದು ? ನನ್ನ ಆತ್ಮದರ್ಶನವಾಗುವುದು ಯಾವಾಗ ?

ಇರುತ್ತಿರುತ್ತದು ಚಿಂತಿಸಿ ಶರೀರದ ಕವುದ ರೂಪನಂತೆ ಕೊ— |
 ಕ್ಷಮಿಸಿ ತಪ್ಪೋಗ್ಗೆಯಿಂ ಸುಧುಮೇನೀ ಭವಬಂಧವನೆಂದು ಧೈಯವುಂ— ||
 ಕುರಿಸಿ ಪರಿಷ್ವಹಂ ಬರಿಸಿ ದೇಹವನೊಡ್ಡಿ ನಿಜಾತ್ತದೃಷ್ಟಿಯೊಳ್ಳಿ |
 ತೆರಳಿದೆ ನಿಂದು ಗೆಲ್ಲುವನೆ ಧನ್ಯನಲ್ಲಾ ಅಪರಾಜಿತೀಶ್ವರಾ ! ||೯೨||

ಇರುತ್ತಿರುತ್ತದ್ದು ಚಿಂತಿಸಿ ಶರೀರದ ಕರ್ಮದ ರೂಪಂ ಅಂತೆ,
ಕೊಕ್ಕರಿಸಿ ತಪ್ಪೇಗ್ನಿಯಿಂ ಸುಡುವೆಂ ಈ ಭವಬಂಧಮುಂ ಎಂದು,
ಧೃಯುಂ ಅಂಕರಿಸಿ ಪರೀಷಹಂ ಬರಿಸಿ ದೇಹಮುಂ ಒಡ್ಡಿ, ನಿಜಾತ್
ದೃಷ್ಟಿಯೊಳ್ಳ ತೆರಳದೆ ನಿಂದು ಗೆಲ್ಲುವನೆ ಧನ್ಯನಲ್ಲಾ ಅವರಾಚಿತೇಶ್ವರಾ !

ಇರುತ್ತ ಇರುತ್ತ ಇದು—ಕ್ಕಾಗಿ ಶರೀರವಲ್ಲಿದ್ದು ಕೊಂಡೇ, ಶರೀರದ—ಶರೀರದ, ಅಂತೆ—ಹಾಗೆ, ಕಮ್ಮದ—ಕಮ್ಮದ, ರೂಪ—ಕ್ಕಾಗಿ ಪವನ್ನು, ಚಿಂತಿಸಿ—ಚಿಂತನೆಮಾಡುತ್ತೆ, ಕೊಕ್ಕಿಸಿ—ಅಸಹ್ಯಪಟ್ಟಿ, ತಪ್ಪೇಗ್ಗಿಯಿಂ—ತಪಸ್ಸೆಂಬ ಬೆಕೆಯಿಂದ, ಈ ಭವಂಥಮಂ—ಕ್ಕಾಗಿ ಭವವೆಂಬ ಬಂಥನವನ್ನು, ಸುದುಮೆಂ—ಸುದುಷೆನು, ಎಂದು ಧೃಯಂ ಅಂಶಾರಿಸಿ—ಎಂದು ಧೃಯವುಂಟಾಗಿ, ಪರೀಷಹಂ ಬರಿಸಿ—ಪರೀಷಹಗಳು ಬರುವಂತೆಮಾಡಿ, ದೇಹವುಂ ಒಡ್ಡಿ—ಅಪ್ರಗಳಿಗೆ ದೇಹವನ್ನೂಡ್ಡಿ, ನಿಜಾತ್ತ ಧೃಷ್ಟಿಯಾಳ್—ತನ್ನ ಆತ್ಮದರ್ಶನದಿಂದ, ತೆರಳಿದೆ—ಮಿಜಲಿತಾಗದೆ, ನಿಂದು ಗೆಲ್ಲುವನೆ—ನಿಂದು ಜಯಿಸುವವನೇ, ಧನ್ಯನಲ್ಲಾ—ಧನ್ಯಸಲ್ಲಿವೇ, ಅಪರಾಜಿತೆಶ್ವರ !

ಶರೀರದ ಹಾಗೂ ಕರ್ಮದ ವಿವಿಧ ಸ್ವರೂಪಗಳನ್ನು ಒಂತನೆಮಾಡುತ್ತಾ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಅಸಹ್ಯ ಪಡುತ್ತಾ, ತಪ್ಪಣಿಯ ಬೆಂಕಿಲ್ಲಿಂದ ಕರ್ಮಮಲಪನ್ನು ಸುಟ್ಟಿ ಬಂದಿ ಮಾಡುವೆನು ಎಂಬ ದೃಢ ನಿಶ್ಚಯದಿಂದ ಅಂತರಂಗ ಎಂತ್ರ ಒಂದಿಗೆ ತಪಾಸ್ತುಗಳಿಗೆ ತೇಡಗುವವನೇ ಭವಾತ್ಮನು. ಇಂಥಹ ತಪಸ್ಯಿಯು ಭವಬಂಧನದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ನಿತ್ಯಸುಖಿವನ್ನು ಪೂರ್ಣಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾನೆ. ಶರೀರವನ್ನು ಹಸಿವು, ನೀರದಿಕೆ, ಶೀತ, ಉಷ್ಣ ಮೊದಲಾದ 22 ಪರೀ ಪಡಗಳಿಗೆ ಒದ್ದಿ. ಸಂಯುಕ್ತಾರ್ಥಕರ್ಮಾಡಿ, ಸಮಾಭಾವವನ್ನು ಹೊಂದಿ, ತನ್ನ ಆಕೃಧಾನದಿಂದ ವಿಚಲಿಕನಾಗಿದೆ ಮೊತ್ತಾಲಕ್ಷ್ಯ ಯನ್ನು ವರಿಸುವವನು ಧನಾತ್ಮನಿಂದಿದೆ?

ಒಪ್ಪಿಸಿ ದೇಹಮಂ ತಪದ ತಾಪಕೆ ತನ್ನ ನಭಸ್ಯರೂಪನುಂ |
 ನಪ್ಪರಿದಪ್ಪಿಕೊಂಡು ನಿಲೆ ಲೋಕದ ಕಣ್ಣಿದು ಯೋಗಿವೇಷಮೋ ||
 ಲೀಪ್ಪದ ರೂಪೋ ಕಲ್ಲಿ ಪರಿಚೋ ಎನೆ ತೋರ್ಣಿನವಮಷ್ಟುಕಮರ್ಮನುಂ |
 ಕಪ್ಪನೆ ಕಂದಿ ಬೆಂದು ತಪನಂಬುಗವೇ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ||೬೪||

ಒಪ್ಪಿಸಿ ದೇಹಮಂ ತಪದ ತಾಪಕೆ ತನ್ನ ನಭಸ್ಯರೂಪನುಂ
 ನಪ್ಪರಿದು ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು ನಿಲೆ, ಲೋಕದ ಕಣ್ಣಿದು ಯೋಗಿವೇಷಮೋ
 ಲೀಪ್ಪದ ರೂಪೋ ಕಲ್ಲಿ ಪರಿಚೋ ಎನೆ ತೋರ್ಣಿನಂ, ಅಪ್ಪಕಮರ್ಮನುಂ
 ಕಪ್ಪನೆ ಕಂದಿ ಬೆಂದು ತಪನಂ ಪ್ರಗವೇ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ !

ತಪದ ತಾಪಕೆ-ತಪಸ್ಸಿನ ತಾಪಕ್ಕೆ. ದೇಹಮಂ ಒಪ್ಪಿಸಿ-ಶರೀರವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿ, ತನ್ನ ನಭಸ್ಯರೂಪಮಂ-ಅಕಾಶಸ್ಯರೂಪದಂತಿರುವ ತನ್ನ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು, ನಪ್ಪರಿದು-ಸೃಂಗಿಕೊಂಡು, ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು
 ನಿಲೆ-ಆ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿಯೇ ಲಿಂಗಾನಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಿರಲು, ಲೋಕದ ಕಣ್ಣಿ ಇದು-ಜನರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಇದು,
 ಯೋಗಿ ವೇಷಪೋ-ಯೋಗಿವೇಷಪೋ, ಲೀಪ್ಪದರೂಪೋ-ಲೀಪ್ಪದ ರೂಪೋ, ಕಲ್ಲಪರಿಚೋ-ಕಲ್ಲಿನ
 ಪ್ರತಿಮೆಯೋ, ಎನೆ ತೋರ್ಣಿನಂ-ಎಂದು ಕಾಣುವಲ್ಲಿ, ಅಪ್ಪಕಮರ್ಮನುಂ-ಎಂಟು ಕಮರ್ಗಳನ್ನೂ,
 ಕಪ್ಪನೆ ಕಂದಿ-ಕಪ್ಪಾಗಿ ಕಂದಿ, ಬೆಂದು-ಬೆಂದು, ತಪನಂ ಪ್ರಗವೇ-ಉರಿದು ಹೂಗುವ್ಯಾದಿಲ್ಲವೇ ?
 ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ!

ಶರೀರವನ್ನು ತಪಸ್ಸಿನ ತಾಪಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ ನಿಶ್ಚಲನಾಗಿರುವೇಕು. ಸರ್ವವ್ಯಾಖ್ಯಾತಿಯಾದ ಆಕಾಶದಂತೆ ತನ್ನ ಅತ್ಯನ್ತಾ ಇದ್ದಾನೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ತನ್ನ ನಿಜಾತ್ಮಪ್ಪರೂಪದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಾನಾಗಿ ನಿಂತರೆ ಲೋಕದ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಅಂತಹ ಮಹಾ ತಪಸ್ಸಿಯು “ಇದು ಯೋಗಿಯ ರೂಪೋ ಅಥವ ಲೀಪ್ಪದ ಬೊಂಬೆಯೋ ಇಲ್ಲವೇ ಕಲ್ಲಿನ ಪ್ರತಿಮೆಯೋ” ಎಂದು ಭ್ರಮೆಗೊಳ್ಳುವವಾಗೆ ನಿಶ್ಚಲನಾಗಿ ತೋರುವನು. ಅಂತಹ ತಪಸ್ಸಿಯ ಪೂರ್ವಕೆ ಕಮರ್ಗಳು ತನ್ನವ್ಯಕ್ತಿ ತಾನೆ ಸೋರಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಜ್ಞಾನಾವರಣೀಯ, ದರ್ಶನಾವರಣೀಯ, ವೇದನೀಯ, ಮೋಹನೀಯ, ಅಯು, ನಾಮ, ಗೋತ್ರ, ಅಂತರಾಯಗಳಂಬ ಎಂಟು ಕಮರ್ಗಳು ಕಪ್ಪಾಗಿ ಕಂದಿ ಬೆಂದು ಉರಿದುಹೋಗುವುದು.

ಆದಿಯ ವಚ್ಚಾಯಿದವರ್ಗಲ್ಲದೆ ತಾಳ್ಳು ದಶಕ್ಯಮುನ್ನವಾ—
ತಾದಿಪರಿಷಹಂಗಳನದೇಂ ಬಿಸವಂದವೋ ಈಗಳುಂ ಕೆಲರ್ |
ಈ ದೊರೆಮೆಯ್ಯಾಳುಗ್ರಕರಫೋರಮಹಾತಪಮುಂ ನೆಗಳ್ಮಾಗುಂ |
ಮೇದಿನಿಗೀ ಮುನಿಂದ್ರರೆ ಜಿನೇಂದ್ರರಲ್ಲಾ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! ||೭||

ಆದಿಯ ಪ್ರಕಾರು ದವಸ್ತು ಲ್ಲದೆ ತಾಳ್ಳುದು ಆಶಕ್ತಿ ಉಷ್ಣ
ವಾತಾದಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯಂಗಳಿಂ, ಅದೇಂ ಬಿಸವಂದವೊ ಈಗಳುಂ ಕೆಲರ್
ಈ ದೊರೆಮೆಯ್ಯಾಳ್ ಉಗ್ರತರ ಫೋರ್ಮ ಮಹಾತಪಮಂ ನೆಗಳ್ಳುಗುಂ,
ಮೇಡಿನಿಗೆ ಈ ಮುನೀಂದ್ರರೆ ಜಿನೀಂದ್ರರಲ್ಲಾ ಅವರಾಚೆತ್ತರಾ !

ಉತ್ಸವಾತಾದಿ ಪರಿಷಹಂಗಳಂ-ಸೆಕೆ ಗಾಳಿ ಮುಂತಾದ ಬಾಧೆಗಳನ್ನು, ಅದಿಯ-ಪ್ರಾರ್ಥಕಾಲದ, ವಜುಕಾಯವರಗೇ ಅಲ್ಲಿದೆ-ವಜು ವೃಷಭ ನಾರಾಟ ಸಂಹನನದವರಿಗಲ್ಲದೆ, ತಾಳ್ಳುದು ಅಶ್ಕೊಂ-ಬೇದೆಯವರಿಗೆ ಸಹಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಅದೇಂ ಬಿಸವಂದಮೋ-ಅದೇನಾಶ್ಚ ಯುಷ್ಮೋ ! ಈಗಳಂ-ಈಗಲೂ, ಕೆಲರ್-ಕೆಲವರು, ಈ ದೂರೆ ಮೆಯ್ಯೋಽ-ತಮಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿರುವ ಈ ಶರೀರದಲ್ಲಿ, ಉಗ್ರತರ ಫೋರೆ ಮಹಾತಪಮಂ-ಅಶ್ವಂತ ಭಯಂಕರವಾದ ಮಹಾತಪಸ್ಸನ್ನು, ನೆಗಳ್ಳುಗುಂ-ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಮೇವಿನಿಗೆ-ಭೂಮಿಗೆ, ಈ ಮನೀಂದ್ರರೆ-ಈ ಮನೀಶ್ವರರೇ, ಜನೀಂದ್ರಲಾ-ಜನೀಶ್ವರರಲ್ಲವೇ ? ಅಪರಾಜಿತೆತ್ತಿರಾ !

ಉತ್ತರ, ಶೈತ್ಯ, ಮಳೆ, ಗಾಳಿ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಕೃತಿ ಏಕೋಪಗಳಿಗೆ ಶರೀರವನ್ನೇಡ್ದಿ ಯಾವ ಬಾಧೆಗಳಿಗೂ ಎದೆಗುಂದದೆ ಯೋಗಿಗಳು ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಪಸ್ಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಗಿನ ಕಾಲದ ಆ ಯೋಗಿಗಳು ವಚ, ವೃಷಭ, ನಾರಾಚ ಸಂಹನನದವರಾಗಿದ್ದು ದರಿಂದ ಇಂತಹ ಉಪಸರ್ಗಗಳಿಗೆ ಹೆದರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಪಂಚಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಹ ಕೆಲವು ಮುನಿಗಳು ತಮಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿ ರುವ ಸಾಧಾರಣ ಶರೀರದವರಾಗಿದ್ದಾಗೂ ಆತ್ಮಂತ ಭಯಂಕರವಾದ ಮಹಾತಪಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮಗ್ಗರಾಗು ತ್ವರೆ, ಇದು ಆಶ್ಚರ್ಯಪೇ ಸರಿ. ಈ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಂಥವ ಮುನೀಶ್ವರರೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಜನೇಂದರೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಘೂಛಿಸಬೇಕು.

ನರಕದೊಳಪ್ಪಿ ಮೆಟ್ಟಿ ಕಡು ಕಾಸುವ ಕೀಸುವ ಸವಣಬಾಧೀಯಂ |
ಸೃಷಿದೊಡ್ಡೊತ್ತಿ ಹೇರಿ ಪಶುವಂ ಮೃಗವಾದೊಡೆ ಯೆಚ್ಚು ಕೊಳ್ಳಿ ಗೋ—||
ಇರಿಪುದನಬ್ಜೆಯಾಬ್ಜುರದ ಗಬ್ಜದೊಳಬ್ಜುಸದಿಂ ಬಳಲ್ಲಿ ತೆ—|
ನ್ನಿರವನೆ ಚಿಂತಿಪಂಗೆ ತಪದೂಳಿರಿಸೇಕರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! ||೬೩

ನರಕದೊಳ್ಳ ಅಟ್ಟಿ ಮೆಟ್ಟಿ ಕಡು ಕಾಸುವ ಶೇಸುವ ಸರ್ವಬಾಧೆಯಂ
ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದೋಡೆ, ಒತ್ತಿ ಹೇರಿ ಪತುವೆಂ, ಮೃಗವಾಡೊಡೆ ಯೆಚ್ಚು ಕೊಳ್ಳಿ
ಗೋಣ್ಣ ಅರಿವುದಂ, ಅಬ್ಜೆಯ ಉಬ್ಜರದ ಗಟ್ಟದೊಳ್ಳ ಉಬ್ಜಸದಿಂ
ಬಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಇರವನೆ ಚಿಂತಿಪಂಗೆ ತಪದೊಳ್ಳ ಬಿಟಸೇಕೆ ಅಧರಾಜಿತೇಶ್ವರ !

ನರಕದೊಳ್ಳು—ನರಕದಲ್ಲಿ, ಅಬ್ಯೋಹದೆಂದು ಓಡಿಸಿ, ಮೇಟ್ಟೆ—ತುಳಿದು, ಕಡು ಕಾಸುವ—ಜೀನ್ನಾಗಿ ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಯಿಸುವ, ಕಿಸುವ—ಹಿಸುಕುವ, (ಸಿಪ್ಪೆಸುಲಿಯುವ) ಸರ್ವಬಾಧೀಯಂ—ಎಲ್ಲ ಬಾಧೀಗಳನ್ನು, ಸೃಜಿಸಿದೂಡೆ—ಸೃಜಿಸೆಲ್ಲಂಡರೆ, ಪಶುವಂ—ಪಶುವನ್ನು. ಒತ್ತಿ ಹೇರಿ ಒತ್ತಿ ಭಾರವನ್ನು ಹೇರಿ, ಮೃಗವಾದೂಡೆ—ಮೃಗವಾದರೆ, ಯೆಚ್ಚು—ಬಾಣದಿಂದ ಹೊಡೆದು, ಕೊಟ್ಟಿ—ಕೊಟ್ಟಿಹಾಕಿ. ಗೊಟ್ಟೆ ಅರಿವುದಂ—ಕುತ್ತಿಗೆ ಕೊಯ್ಯುವುದನ್ನು, ಅಬ್ಯೇಯ—ತಾಯಿಯ, ಉಬ್ಬರದ—ಉಬ್ಬದ, ಗಬ್ಬದೊಳ್ಳು—ಗಭ್ರದಲ್ಲಿ, ಉಬ್ಬಸದಿಂ—ಉಸಿರು ಕಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ, ಬಳಲ್ಲು—ಆಯಾಸಪಟ್ಟಿ, ತನ್ನ ಇರವನೆ—ತನ್ನ ಶ್ವಾಸಿಯನ್ನೇ, ಚಿಂತಿಪಂಗೆ—ಚಿಂತಿಸುವವನಿಗೆ, ತಪದೊಳ್ಳು—ತಪಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ, ಬಿರಿಸುಕೆ—ಉಧ್ಯೇರ್ಯವೇಕೆ? ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ!

జతుగ్మతిగళల్లి తిరునే తిరుగుత్తిరువ జీవ, పాపకమ్మమాడి నరకాది దుగ్మతిగళగా మోదరే అవర పాడు వణిసలు సాధ్యవాగెష్టు అశహ్వేదనేయింద తుంబిరువుదు. నరక జీవిగళన్ను అట్టిసికొండుచూగి కూడాదు, తుళదు, బెంకియల్లి మాఁ జేన్నాగి కాయి ముత్తారే. జమ్మ సులియత్తారే, ఎల్లూ కుండిగళన్నో కూడుత్తారే. పతువాదరే మోడెదు బడిదు హోరలారద హోరెయున్న హాఁ దుడిసుత్తారే. మృగవాదరే బాణాదింద ఘాతమాడి, కత్తియింద చుట్టి, కొణి కొరళన్న గరగసదింద కొయ్య కొడబారద బాధే యున్న కొడుత్తారే. ఈ నరకయాతనేయ మాతు హాగిరలి. జీవిగళు హుట్టువాగ నానా గభ్రదల్లి బరుత్తవే. ఆ గభ్రగళల్లి బందు తితీవ వేదనేపడుత్తవే. లుసిరుకట్టి ఆయాశపడుత్తవే. జీవిగళ ఇంధక అపస్థిగలన్న స్వరిసికొంపరే సాకు మనదల్లి వ్యోరాగ్య మూడబేకు. ఇష్టోందు బాధగళన్న అనుభవిసువ జీవిగళు ఈ మానవజన్మ బందిరువాగ తప్ప ర్యాది గణి అధ్యిర్థపడువుయేకి ?

ಸ್ವಾಮಿಕುಮಾರನಾ ಗಜಕುಮಾರಕನಾ ಸುಕುಮಾರನಾತ್ಯ ಚಿಂ—
 ತಾಮಯ ಸಂಜಯಂತ ಗುರುದತ್ತ ಚಿಲಾತಜ ಧರ್ಮಪುತ್ರರಾ ||
 ಸ್ವಾಮಿ ಸುವರ್ಣಭದ್ರ ಶಿವಭೂತಿ ಸುದರ್ಶನ ಪಾತ್ಯನಾಥರಾ |
 ನೇಮವಿದೆಂದು ನಿಂದೊಡೆಯೋಳ್ಳಯವೇ ಅಪರಾಜಿತೀಶ್ವರಾ ! ||೮೨||

ಸ್ವಾಮಿ ಕುಮಾರನ ಆ ಗಜಕುಮಾರಕನ ಆ ಸುಕುಮಾರನ,
 ಆತ್ಯಚಿಂತಾಮಯ ಸಂಜಯಂತ ಗುರುದತ್ತ ಚಿಲಾತಜ ಧರ್ಮಪುತ್ರರ,
 ಆ ಸ್ವಾಮಿ ಸುವರ್ಣಭದ್ರ ಶಿವಭೂತಿ ಸುದರ್ಶನ ಪಾತ್ಯನಾಥರಾ,
 ನೇಮವಿದೆಂದು ನಿಂದೊಡೆ ಎದೆಯೋಳ್ಳ ಭಯವೇ ಅಪರಾಜಿತೀಶ್ವರಾ !

ಸ್ವಾಮಿಕುಮಾರನ—ಸ್ವಾಮಿಕುಮಾರನ, ಆ ಗಜಕುಮಾರಕನ—ಆ ಗಜಕುಮಾರಕನ, ಆ ಸುಕುಮಾರನ—ಆ ಸುಕುಮಾರನ, ಆತ್ಯಚಿಂತಾಮಯ—ಆತ್ಯಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ ಮಗ್ನಾದ, ಸಂಜಯಂತ ಗುರುದತ್ತ—ಸಂಜಯಂತ, ಗುರುದತ್ತ, ಚಿಲಾತಜ—ಚಿಲಾತಪುತ್ರ, ಧರ್ಮಪುತ್ರರ—ಧರ್ಮರಾಯನ, ಆ ಸ್ವಾಮಿ ಸುವರ್ಣಭದ್ರ—ಆ ಸುವರ್ಣಭದ್ರಸ್ವಾಮಿ, ಶಿವಭೂತಿ ಸುದರ್ಶನ ಪಾತ್ಯನಾಥರಾ—ಶಿವಭೂತಿ ಸುದರ್ಶನ ಪಾತ್ಯನಾಥಸ್ವಾಮಿ ಇವರುಗಳ, ನೇಮವು ಇದೆಂದು—ನಿಯಮಗಳು ಇವೆಂದು, ನಿಂದೊಡೆ—(ಭಾವಿಸಿ) ತಪಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತರೆ, ಎದೆಯೋಳ್ಳ ಭಯವೇ—ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಭಯವುಂಟಾಗುವುದೇ ?
 ಅಪರಾಜಿತೀಶ್ವರಾ !

ಹಿಂದೆ ಸಾಧಕರಾಗಿದ್ದ ಸಿದ್ದಿಹೊಂದಿದ ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ, ಗಜಕುಮಾರ, ಸುಕುಮಾರ, ಆತ್ಯಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ಯನಾಗಿದ್ದ ಸಂಜಯಂತ, ಗುರುದತ್ತ, ಚಿಲಾತಪುತ್ರ, ಧರ್ಮರಾಯ, ಸುವರ್ಣಭದ್ರಸ್ವಾಮಿ, ಶಿವಭೂತಿ, ಸುದರ್ಶನ, ಪಾತ್ಯನಾಥ ಈ ಮಹಾ ಮಹಿಮರನ್ನು ನೆನೆದು ಈ ತಪತ್ವಯಾದಿಗಳು ಆತ್ಯಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆ ಅವರು ತೂರ್ಣಸೀಕ್ಷಣಿಯ ಮಾರ್ಗವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ತಪಸ್ಸಿದಾಗ ಭಯವೆಂಬೇನು ?

ಮೆಯ್ಯ ನಿರಾಶೆ ಫೋರೆರತಪನುತ್ತ ಮು ಸಂಯುವನೂತ್ತಪ್ಪ ಮುಂ |
 ಕೆಯ್ಯಾಳಗಿದ್ದ ಕನ್ನಡಿಯನೋಳ್ಪೊಲೀಕ್ಕಿಪ ಬೋಧೆ ಕೂಡಿದಾ ||
 ಸಂಯುವಿಗೆಲ್ಲಿ ಕಾಂಕ್ಷೆಯಿದಿರಿಂ ಕ್ಷಣದೊಳ್ಳವ ವೃಕ್ಷಮೂಲಮುಂ |
 ಕುಯ್ಯನೆ ಸುಟ್ಟಿ ತೂರಿ ಶಿವನಾಗಿರನೇ ಅಪರಾಜಿತೆಶ್ವರಾ || ೯೪ ||

ಮೆಯ್ಯ ನಿರಾಶೆ ಫೋರೆರತಪಂ ಉತ್ತಮು ಸಂಯುಮುಂ, ಆತ್ಮತ್ತಪ್ಪ ಮುಂ
 ಕೆಯ್ಯಾಳಗಿದ್ದ ಕನ್ನಡಿಯನೋಳ್ಪೊಲ್ಲೆ ಕ್ಷಣಿಪ ಬೋಧೆ,
 ಕೂಡಿದ ಆ ಸಂಯುವಿಗೆ ಎಲ್ಲಿ ಕಾಂಕ್ಷೆ, ಇದಿರಿಂ ಕ್ಷಣದೊಳ್ಳ
 ಭವವೃಕ್ಷಮೂಲಮುಂ ಕುಯ್ಯನೆ ಸುಟ್ಟಿ ತೂರಿ ಶಿವನಾಗಿರನೇ ಅಪರಾಜಿತೆಶ್ವರಾ !

ಮೆಯ್ಯ ನಿರಾಶೆ-ಶರೀರದ ನಿರಾಶಯೂ, ಫೋರೆರತಪಂ-ಕರಿಣವಾದ ತಪಸ್ಸು. ಉತ್ತಮು ಸಂಯುಮುಂ-ಉತ್ತಮವಾದ ಸಂಯುವಷ್ಟು, ಆತ್ಮತ್ತಪ್ಪಮುಂ-ಆತ್ಮತ್ತಪ್ಪವನ್ನು, ಕೆಯ್ಯಾಳಗಿದ್ದ-ಕ್ಷೆಯ್ಯಾಳಗಿರುವ, ಕನ್ನಡಿಯನೋಳ್ಪೊಲ್ಲೆ-ಕನ್ನಡಿಯನ್ನು ನೋಡುವಂತೆ, ಕ್ಷಣಿಪ ಬೋಧೆ-ನೋಡುವ ಜ್ಞಾನ, ಕೂಡಿದ-ಇವುಗಳಿಂದೊಡಗುವಿದ, ಆ ಸಂಯುವಿಗೆ-ಆ ಸಂಯುವಿಗೆ. ಎಲ್ಲಿ ಕಾಂಕ್ಷೆ-ಇಚ್ಛೆ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರುವುದು ? ಇದಿರಿಂ-ಇದಿರಿನಲ್ಲಿ, ಕ್ಷಣದೊಳ್ಳ-ಒಂದು ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ, ಭವವೃಕ್ಷಮೂಲಮುಂ-ಭವವೆಂಬ ವೃಕ್ಷದ ಬುಡವನ್ನು, ಕುಯ್ಯನೆ-ಕುಯ್ಯದಿರುತ್ತಾನೆಯೇ ? ಸುಟ್ಟಿ-(ಆ ಭವವೆಂಬ ವೃಕ್ಷದ ಬುಡವನ್ನು) ಸುಟ್ಟಿ, ತೂರಿ-ತೂರಿ, ಶಿವನಾಗಿರನೇ-ಪರಮಾತ್ಮಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಅಪರಾಜಿತೆಶ್ವರಾ!

ನಿಶ್ಚಯವಾದ ಈ ಶರೀರದಮೇಲೆ ಇರಾವ ಅಶಯೂ ಇಲ್ಲದೆ, ಕರಿಣವಾದ ತಪಸ್ಸು. ಉತ್ತಮು ವಾದ ಸಂಯುವಷ್ಟು, ಆತ್ಮಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕನ್ನಡಿಯಂತೆ ನೋಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನೂ ಹೊಂದಿರುವ ಮಹಾಜ್ಞನಿಗೆ ಈ ಲೋಕ ಭೂಗ್ರಾಕಾಂಕ್ಷೆಗಳಿಷ್ಟೇ ಮೌಹಪರುತ್ತದೆಯೇ? ಈ ಮೌಹಕವನ್ನು ಅಂಥಹ ತಪಸ್ಸಿಯು ಅನ್ನ ಶಪ್ತಾಗ್ನಿಯಿಂದ ಸುಟ್ಟಿ ಬೂದಿಮಾಡಿರುವನು. ಅಂತಹ ವಿರಾಗಿಯೈ ಒಂದುಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಈ ಭವವೆಂಬ ವೃಕ್ಷದ ಬುಡವನ್ನು ಕೊಯ್ಯು ಸುಟ್ಟಿ ಬೂದಿ ಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಆಗಲೆ ಅಂಥಹ ಭವ್ಯಚೀತನಕ್ಕೆ ಶಿವಪದವಿ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕನಿದ ಮುಗಿಲ್ಲಿ ಹೀ ಪರೆಯಲೆಂದುರೆ ಚಿಂತಿಸವೇಳ್ಳುಮಲ್ಲದೇ |
ರವಿಗಧಿಕ ಪ್ರಕಾಶಗುಣವಾಗಲಿ ಯೀಂದೆನವೇಳ್ಳೆ ಯಾತ್ರನುಂ ||
ಭವವಿಕೃತಾಷ್ಟ ಕರ್ಮವನೆ ನಷ್ಟಮನವಿನ್ನಿಂದಿಂಬುದಲ್ಲದೇ |
ಶಿವಸುಖವೊಂಬುದಂ ಬಂಪುಸಲೇಕೆ ನಿಜಕ್ಕೆ ಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! ||೬||

ಕವಿದ ಮುಗಿಲ್ಲಿಳೇ ಪರೆಯಲೆಂದು ಉರೆ ಚಿಂತಿಸವೇಳ್ಳುಂ ಅಲ್ಲದೇ,
ರವಿಗೆ ಅಧಿಕ ಪ್ರಕಾಶಗುಣವಾಗಲಿಯೆಂದು ಎನವೇಳ್ಳೀಯೆ,
ಅತ್ಯನುಂ ಭವವಿಕೃತ ಅಷ್ಟಕಮುಚಿವನೆ ನಷ್ಟುಮಂ ಎಯ್ಯಿಪನ್ನೆ
ಎಂಬುದಲ್ಲಿದೇ, ತಿವಸುಖಮೆಂಬುದಂ ಬಯಸಲೇಕೆ ಸಿಜಕ್ಕೆ ಅಪರಾಚಿತೇಶ್ವರಾ !

ಕವಿದ ಮುಗಿಲ್ಲಿಗೇ—(ಸೂರ್ಯನಿಗೆ) ಅವರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಹೋದಗೇ, ಪರೆಯಲಿ ಎಂದು-ಹರಿದು ಹೋಗಲೀಂದು, ಉರೆ-ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ಒಂತಿಸವೇಳ್ಳುಂ ಅಲ್ಲದೇ-ಚಿಂತಿಸಬೇಕ್ಕಳ್ಳದೆ, ರವಿಗೆ-ಸೂರ್ಯನಿಗೆ, ಅಧಿಕ ಪ್ರಕಾಶಗುಣವಾಗಲಿ— ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಕಾಶಗುಣವುಂಟಾಗಲೀಂದು, ಎನಿಷ್ಟೇ—ಹೆಳಬೇಕೆ? ಆತನು—ಆತನು, ಭವವಿಕೃತ—ಭವವಿಕಾರವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ, ಅಪ್ಪುಕ್ಕುಮಾಪನೇ—ಎಂಟು ಕಂಂಗಳನ್ನೇ, ನಷ್ಟಮಂ ಎಯಿಸುಪನೋ—ನಾಶಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ಎಂಬುದಲ್ಲದೇ—ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕ್ಕಳ್ಳದೆ, ಶಿವಸುವಿಮೆಂಬುದಂ—ಮುಕ್ತಿ ಸುಖವಾಗಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು, ಒಯ್ಕಾಲೇಕೆ-ನಿಜಕ್ಕೆ—ಪತಕ್ಕೆ ತಾನು ಬಯಸಬೇಕು? ಅವರಾಜೀತ್ಯರಾ!

సూయునిగి ముఖులు వేండ సరిదరే, సూయున ప్రకాశ లనగే తానే ప్రజ్ఞలిసు వుదు. సూయున ప్రకాశ బుయుసువవరు మోడగళు మరీయాగలి ఎందు అతిసబేచే హోరతు, సూయున స్వయంప్రకాశ ఇస్తు చెబ్బు ప్రకరిషాగలి ఎందు హంబలిసువుద? దాగి ఆత్మన ఆనంతగుణించుప్పుయిగళ పరమ పరంచైలైతి స్వరూపమ కమ్మివెంబ గాథవాద మోడగళింద ముఖ్య ల్పటిదే. ఆ కమ్మిగళు ఎంటు లేరనాద్దు. ఈ కమ్మిగళన్న నాత మాదిదరి ఆత్మన ప్రకాశ లనగే తానే ప్రజ్ఞలిసువుదు. సాధకును ఈ కమ్మిగళ ఏనాలెవన్న వాడువ కడె లన్న జింతెయన్న హరిసబేచే హోరతు మోక్షపదవిగే హంబలిసుబారదు. కమ్మినిచురెయాదరే మోక్ష లన్నప్పక్క తానే దొరుకువుదు. ప్రతియోందు జీవియులు ఆవ్యక్తపరిమాత్త. కమ్మిగ్గాటిక్క తాత్కాగిరువ లిఫంత శిరిగాడలేదయ! క్షుక్తపరమాత్త నాగలు కమ్మిదొచన పక్కాయేయాదువ అధ్యాత్మిక రణంగపే ఒవతప ధ్యానాదిగాళు!

ಕುದ್ದನಿಜಾತ್ಮನಂ ಬಿಡದೆ ಕಾಣ್ಣ ಸುಭವ್ಯನ ಸೌಖ್ಯಮೆಂಬುದಾ |
ಸಿದ್ಧರ ಸೌಖ್ಯದಂಶಮೆನವೇಳುವಲ್ಲದೆ ನಾಗದೇವಮ—||
ತೋರ್ತೇದ್ದತ ಸೌಖ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರಹೋಲಿಸಲಾಗದೇಕೆ ಕರ್ಮಾಸಂ—|
ಬದ್ದನದಿಂತಿದಸ್ತಮಲನುಪ್ಪದರಿಂದಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ !

1100011

ತುದ್ದ ನಿಜಾತ್ಯನಂ ಬಿಡದೆ ಕಾಣ್ಯ ಸುಭವ್ಯನ ಸೌಖ್ಯವೇಂಬುದು,
ಅ ಸಿದ್ಧರ ಸೌಖ್ಯದ ಅಂಶಂ ಎನವೇಳ್ಯಂ, ಅಲ್ಲದೆ ನಾಗದೇವ ಮತ್ತೆ
ಉದ್ದತ್ತ ಸೌಖ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರಿಮೋಲಿಸಲಾಗದು ಏಕೆ ಕರ್ಮಸಂಬಂಧ ವದು
ಇಂತಿದು ಅನ್ತವುಲಮಹ್ಯದರಿಂದ ಅಪರಾಜಿತೈಶ್ವರ !

ಶುದ್ಧ ನಿಜಾತ್ವನಂ-ತನ್ನ ಶುದ್ಧ ಅತ್ಯನ್ತನ್ನು, ಬಿಡದೆ ಕಾಣ್ಣ-ವಡಬಿಡದೆ ನೋಡುವ, ಸುಭವ್ಯನ-ಅಸನ್ನಭವ್ಯನ, ಸೌಖ್ಯಮೇಂಬುದು-ಸೌಖ್ಯಪೆಂಬುದು, ಆ ಸಿದ್ಧರ ಸೌಖ್ಯದ ಅಂಶಂ-ಆ ಸಿದ್ಧವರಮಾತ್ರ ಸೌಖ್ಯದ ಅಂಶವೆಂದು, ಎನವೇಳ್ಳುಂ-ಹೇಳಬೇಕು, ಅಲ್ಲದೆ-ಇದುಬಿಟ್ಟು, ನಾಗದೇವಮರ್ತ್ಯ-ನಾಗದೇವತೆಗಳ, ಕಲ್ಪವಾಸಿದೇವತೆಗಳ ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯರ, ಉದ್ದತ್ತ-ಅಧಿಕವಾದ, ಸೌಖ್ಯದಲ್ಲಿ-ಸೌಖ್ಯಕ್ಕೆ, ಸರಿಹೋಲಿಸಲಾಗದು-ಹೋಲಿಸಲಾಗುವದಿಲ್ಲ, ಏಕೆ-ಏಕೆಂದರೆ, ಈಮರ ಸಂಬಂಧದು-(ನಾಗದೇವತೆಗಳು ಮೊದಲಾದವರ ಸೌಖ್ಯವು) ಪ್ರಣಿಕಮರ್ದಿಂದ ಉಂಟಾದುದು, ಇಂತಿದು-(ಈ ಅಸನ್ನಭವ್ಯನ ಸುಖಿವು), ಅಸ್ತಮಲಮಪ್ಪದರಿಂದ-ಕಮರ್ದಮಲ ರಹಿತವಾದುದರಿಂದ, (ಸಿದ್ಧರ ಸುಖಿದ ಅಂಶಕ್ಕೆ ಸರಿಸಮಾನವಾದುದು) ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರ !

ತುದ್ವಾ ತ್ವನೆನ್ನು ನಿರೆಂತರ ಕಾಣುವ ಭವಾತ್ಮನೆ ಅನಂದವೆಂಬುದು ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದದ ಅಂಶವೆಂದೇ ತಿಳಿಯಬೇಕು, ಈ ಸುಖ ಶಾಶ್ವತವಾದದ್ದು. ಕೊನೆಮೊದಲಿಲ್ಲದ್ದು. ಅದರೆ ಭವನವಾಸಿ ದೇವತೆಗಳ, ಕಲ್ಪವಾಸಿ ದೇವತೆಗಳ ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯರ ಸುಖವನ್ನೂ ಅನಂದವನ್ನೂ ಸಿದ್ಧರ ಸುಖಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಲಾದಿತೆ? ಏಕೆಂದರೆ ಈ ದೇವತೆಗಳ ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯರ ಸುಖಗಳು ಕರ್ಮಾಜಿವಿತವಾದದ್ದು. ಪ್ರಣಾ ಕರ್ಮದ ಗಂಟು ತೀರಿದ ತಕ್ಷಣ ಸುಖಾನಂದಗಳು ಮಾಯವಾಗುವವು. ಅದರೆ ಆತ್ಮೀಯ ಸುಖವು ಕರ್ಮದಿಂದ ಬಂದುದಲ್ಲ! ಕರ್ಮಾಜಿರೆಯಿಂದ ದೂರಕೆಸಿಕೊಂಡ ಪರಮಾನಂದ! ಮಹಾರ್ಥಗಳ ಸುಖ ಕರ್ಮಮುಲರ್ಮಿತವಾದುದು.

ಚಿಂತೆಯೋಳೊಂದಿದಾವ ಬದುರ್ಕುಂ ಬಹುದುಃಖಮೇ ಯೆಂಬರೆಂದುಮೂ— |
 ಚಿಂತೆಯು ಬಾಳೋಳೇ ಬದುರ್ಕುತಿರ್ವರದೇಕೆ ಸುಖಸ್ಥಳಾಂಧಕರ್ ||
 ಚಿಂತಿಪ ಮಾಳ್ಯ ಮಾತುಲಿವ ದಂದುಗವಿಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ರೂಪಿನೋಳ್ |
 ಶಾಂತದೆ ತೆಪ್ಪಿರ್ವ ಬಗೆದೋರದಲಾ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! ||೧೦೧||

ಚಿಂತೆಯೋಳೊಂದಿದ ಆವ ಬದುರ್ಕುಂ ಬಹುದುಃಖಮೇ ಯೆಂಬರ್,
 ಎಂದುಂ ಆ ಚಿಂತೆಯ ಬಾಳೋಳೇ ಬದುರ್ಕುತಿರ್ವರ್, ಆದೇಕೆ ಸುಖಸ್ಥಳ
 ಅಂಧಕರ್, ಚಿಂತಿಪ ಮಾಳ್ಯ ಮಾತುಲಿವ ದಂದುಗವಿಲ್ಲದೆ ತನ್ನ
 ರೂಪಿನೋಳ್ ಶಾಂತದೆ ತೆಪ್ಪಿರ್ವ ಬಗೆತೋರದಲಾ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ !

ಚಿಂತೆಯೋಳ್ ಒಂದಿದ—ಚಿಂತೆಯಿಂದೊಡಗೊಡಿದ, ಆವ ಬದುರ್ಕುಂ—ಯಾವ ಜೀವನ
 ವಾದರೂ, ಬಹುದುಃಖಮೇ ಯೆಂಬರ್—ಬಹಳ ದುಃಖಮಯವಾದುದೇ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ,
 ಎಂದುಂ—ಹಾಗೆ ಹೇಳಿಯೂ, ಆ ಚಿಂತೆಯ ಬಾಳೋಳೇ—ಆ ಚಿಂತೆಯ ಬಾಳನಲ್ಲಿಯೇ, ಬದುರ್ಕು
 ತಿರ್ವರ್—ಬೇವಿನುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ, ಆದೇಕೆ ಸುಖಸ್ಥಳ ಅಂಧಕರ್—ಅದೇಕೋ ? (ಇವರು) ಸುಖವಿರುವ
 ಸಾಫನವನ್ನು ತಿಳಿಯದವರು ? ಚಿಂತಿಪ—ಆಲೋಚಿಸುವ, ಮಾಳ್ಯ—ಮಾಡುವ, ಮಾತು ಉಲಿವ—
 ಮಾತನಾಡುವ, ದಂದುಗವಿಲ್ಲದೆ—(ಇವುಗಳ) ಬಾಧಯಿಲ್ಲದೆ, ತನ್ನ ರೂಪಿನೋಳ್—ತನ್ನ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲೇ,
 ಶಾಂತದೆ—ಶಾಂತತೆಯಿಂದ, ತೆಪ್ಪಿರ್ವ—ಸುಮೃದ್ಧಿರುವ, ಬಗೆತೋರದಲಾ — ರೀತಿಯು (ಅವರಿಗೆ)
 ತೋರುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲ ! ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ !

ಚಿಂತೆಯಿಂದೊಡಗೊಡಿದ ಯಾವ ಜೀವನವಾದರೂ ದುಃಖಮಯವಾದದ್ದು ಎಂದು ಬಾಯಲ್ಲಿ
 ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ತಾಪತ್ಯಮಯವಾದ ಅಂಧಹ ಬಾಳ್ಯನ್ನು ಯಾರೂ ಬಿಟ್ಟು
 ಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧರಿಲ್ಲ. ಎಪ್ಪೇ ಕಷ್ಟವಾದರೂ ಈ ಲೌಕಿಕದಲ್ಲೇ ಇರಲು ಜನ ಬಯಸುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ
 ವರಿಗೆನು ಹೇಳುವುದು ? ನಿಜವಾದ ಸುಖವಿರುವ ಸಾಫನವನ್ನು ಅರಿಯದ ಮೂಲಿರನ್ನಬೇಕು,
 ವಿನಾಕಾರಣ ಆಲೋಚಿಸುವ, ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೃತ್ತರಾಗುವ, ಮಾತನಾಡುವ ಈ ಕ್ಲಿರಗಳಲ್ಲಿ
 ತೊಡಗದೆ ತಮ್ಮ ಅತ್ಯಾರೂಪದಲ್ಲೇ ಲೀನವಾಗಿ ಪರಮಶಾಂತಿಯ ಸುಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ
 ವಿಧಾನ ತೋರುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲ ! 'ಸಮಾಧಿ' ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಲು ಈ ಜನರಿಗೆ ಮನಸ್ಸೇ
 ಬಾರದು.

ನೋಡಿದು ಚಿತ್ರಮಿಂಕಾಪ್ರಸ್ತಿಸುವುದೆನ್ನ ನಿಜತ್ವವನ್ನಿರ್ದಕ್ಕೆ ದೇಹಮು— |
ಲ್ಲಾದದೆ ಕುಳಿತಿರ್ವ ಕೆಲಸಂ ದೊರೆಕೊಂಬುದು ನೋಕ್ಕವಿಂತಿದಂ ||
ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನಲಸಿ ಮೆಯ್ಯನ್ನಮಾತುಗಳಂ ಬಯಲ್ಲಿ ರೋ— |
ಡಾಡಿಸಿ ಕರ್ಮಮಂ ಕರೆವೆನ್ನಜ್ಞ ತೆಯಿಂದಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! ||೧೦೭||

ನೋಡಿದು ಚಿತ್ರಂ, ಕುಳಿಸುವುದು ಎನ್ನ ನಿಜತ್ವಂ, ಅದಕ್ಕೆ
ದೇಹಂ ಅಲ್ಲಾದದೆ ಕುಳಿತಿರ್ವ ಕೆಲಸಂ ದೊರೆಕೊಂಬುದು ಮೋಕ್ಷಂ,
ಇಂತಿದಂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನ್ ಅಲಸಿ, ಮೆಯ್ಯ ಮನ ಮಾತುಗಳಂ
ಬಯಲ್ಲಿ ರೋಡಾಡಿಸಿ ಕರ್ಮಮಂ ಕರೆವೆಂ ಅಜ್ಞ ತೆಯಿಂದ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ !

ಎನ್ನ ನಿಜತ್ವಂ-ನನ್ನ ನಿಜಸ್ವರೂಪವನ್ನು, ಕುಳಿಸುವುದು-ನೋಡತಕ್ಕದ್ವಿ, ಅದಕ್ಕೆ-ಅದಕ್ಕೆ,
ದೇಹಂ-ಶರೀರವು, ಅಲ್ಲಾದದೆ-ಅಲ್ಲಾದದೆ, ಕುಳಿತಿರ್ವ-ಕುಳಿತಿರುವ, ಕೆಲಸಂ-ಕೆಲಸವು, ದೊರೆ
ಕೊಂಬುದು ಮೋಕ್ಷಂ-ಇದರಿಂದ ಮೋಕ್ಷವುಪ್ರವಾಗುತ್ತೇದೆ, ಇಂತಿದಂ-ತೇ ರೀತಿಯಾಗಿ, ಮಾಡು
ವುದಕ್ಕೆ-ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ನಾನ್ ಅಲಸಿ-ನಾನು ಅಲಸ್ಯವುಳ್ಳವನಾಗಿದ್ದೇನೆ, ಮೆಯ್ಯ-ಶರೀರವನ್ನು,
ಮನ-ಮನಸ್ಸನ್ನು, ಮಾತುಗಳಂ-ಮಾತುಗಳನ್ನು, ಬಯಲ್ಲಿ ರೋಡಾಡಿಸಿ-ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರೆ ಈಡು
ಮಾಡಿ, ಅಜ್ಞ ತೆಯಿಂದ-ಮೂರ್ಖತ್ವದಿಂದ, ಕರ್ಮಮಂ ಕರೆವೆಂ-ಕರ್ಮವನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸುತ್ತೇನೆ,
ನೋಡಿದು ಚಿತ್ರಂ-ನೋಡು ! ಇದು ಅಶ್ವಯುವು ! ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ !

ಆತ್ಮದರ್ಶನವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದೇ ಸಾಧಕನ ಗುರಿ. ಈ ಪರಮ ಉತ್ಸಂಪ್ರಾಧನನೆಗೆ ತನೇಕ
ಉತ್ತಮ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅನುಶರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇಂದಿಯಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಹತ್ತೊಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು,
ತನ್ನ ದೇಹದಮೇಲೆ ಸ್ವಾಮಿತ್ವವನ್ನು ಸ್ವಾತಿಸಿಕೊಂಡು, ನಿಶ್ಚಲನಾಗಿ ಏಕಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಧ್ಯಾನವನ್ನು
ಸಾಧಿಸಿದರೆ ಮೋಕ್ಷಪಾರಿತ್ಯಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈರೀತಿಯಾಗಿ ವಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ
ನೋಮಾರಿತನ. ತನ್ನ ಶರೀರ, ಮನಸ್ಸ ಮತ್ತು ಮಾತುಗಳ ನಿಮಿತ್ತದಿಂದ ಕರ್ಮಾಸ್ರವಕ್ಕೆ ದಾರಿ
ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಮೂರ್ಖತನದಿಂದ ಮೋಕ್ಷಮಾರ್ಗದ ಹಾದಿಯಿಂದ ವಿಮುವಿಸಾಗುತ್ತಾನೆ. ಏನು
ಅಶ್ವಯು !

ಚಿಂತಿಸನೇಷ್ಟ್ವದಂ ಬಿಡದೆ ಚಿಂತಿಕೆ ದೇಹದೆ ಕಷ್ಟಮಂ ಸುಖ—

ಭರ್ತಾಂತಿಯನ್ನೆಡು ಭೇದಭವವಣ ನವಭೇದವದಾರ್ಥಮಂ ವ್ಯತ್ಯಾ—||

ನಂತವನಹರಾದಾತಿಗಳನಾತ್ಮನ ಕರ್ಮದ ರೂಪನೇಕೆನಲ್ |

ಚಿಂತೆ ಯಿಂದಸ್ತ ಚಿಂತೆಯನೆ ಮಾಳ್ವಿದರೀಂದಸರೋಜಿತೇಶ್ವರಾ ! ||೧೦೬||

ಚಿಂತಿಸ ವೇಳೆಂದಂ ಬಿಡದೆ ಚಿಂತಿಕೆ ದೇಹದ ಕಷ್ಟಮಂ,

ಸುಖಭಾರಂತಿಯಂ ಇದು ಭೇದಭವಮಂ ನವಭೇದವದಾರ್ಥಮಂ

ವ್ಯತ ಅನಂತವಂ, ಆರ್ಥದಾದಿಗಳಂ, ಆತ್ಮನ ಕರ್ಮದರೂಪಂ,

ಏಕೆನಲ್ ಚಿಂತೆಯಿದು ಅಸ್ತಿಚಿಂತೆಯನೆ ಮಾಳ್ವಿದರಿಂದ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ !

ಚಿಂತಿಸವೇಳೆಂದಂ-ಚಿಂತಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಬಿಡದೆ ಚಿಂತಿಕೆ-ಬಿಡದೆ ಚಿಂತಿಸಲಿ, (ಯಾವುದನ್ನು?) ದೇಹದ ಕಷ್ಟಮಂ-ಶರೀರದ ಕಷ್ಟವನ್ನೂ, ಸುಖಭಾರಂತಿಯಂ-ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಸುಖವಿದೆಯೆಂಬ ಭರ್ಮೆಯನ್ನೂ, ಇದು ಭೇದಭಾವಮಂ-ದ್ರವ್ಯ, ಕ್ಷೇತ್ರ, ಕಾಲ, ಭವ, ಭಾವಗಳೆಂಬ ಇದು ವಿಧವಾದ ಸಂಸಾರವನ್ನೂ, ನವಭೇದವದಾರ್ಥಮಂ-ಚೀವ ಆಚೀವ ಮೊದಲಾದ ಒಂಬತ್ತು ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ, ವ್ಯತ ಅನಂತವಂ-ಅನಂತ ವ್ಯತವನ್ನೂ, ಆರ್ಥದಾದಿಗಳಂ-ಅರಹಂತ, ಸಿದ್ಧ, ಆಚಾರ್ಯ, ಉಪಾಧ್ಯಾಯ, ಸಾಧುಗಳೆಂಬ ಪಂಚ ಪರಮೇಷ್ಠಿಗಳನ್ನೂ, ಆತ್ಮನ ಕರ್ಮದ ರೂಪಂ-ಆತ್ಮನ ಸ್ವರೂಪವನ್ನೂ, ಕರ್ಮಸ್ವರೂಪವನ್ನೂ, (ಬಿಡದೆ ಚಿಂತಿಕೆ-ಬಿಡದೆ ಚಿಂತಿಸಲಿ), ಏಕೆನಲ್-ಏಕೆಂದರೆ, ಚಿಂತೆಯಿದು-ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ವಸ್ತುಗಳ ಚಿಂತನೆಯು. ಅಸ್ತಿಚಿಂತೆಯನೆ ಮಾಳ್ವಿದರಿಂದ-ಚಿಂತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿ ಸುತ್ತುದೆ (ಅದುದರಿಂದ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ವಸ್ತುಗಳ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು) ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ !

ಚಿಂತೆ ಮಾಡುಪ್ರದಿದ್ದರೆ ಈ ಶರೀರಕ್ಕ ಒದಗಬಹುದಾದ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚಿಂತಿಸಬೇಕು. ಈ ಶರೀರದಿಂದ ಎಷ್ಟು ಅನಿಷ್ಟ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಬೇವನಮೇಲೆ ಆಗುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಚಿಂತಿಸಬೇಕು. ಈ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಸುಖ ತಾಂತಿಗಳು ದೂರೆಯುವುದೆಂಬ ಭರ್ಮೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಆಲೋಚಿಸಬೇಕು. ದ್ರವ್ಯ, ಕ್ಷೇತ್ರ, ಕಾಲ, ಭವ ಮತ್ತು ಭಾವಗಳೆಂಬ ಇದು ವಿಧವಾದ ಸಂಸಾರವನ್ನೂ, ಚೀವ ಆಚೀವ, ಆಸ್ರವ, ಬಂಧ, ಸಂಪರ, ನಿಜರೂ, ಮೋಕ್ಷ, ಪಾಪ ಮತ್ತು ಪ್ರಣಿಗಳೆಂಬ ಒಂಬತ್ತು ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಸದಾ ಮನಸ್ಸಮಾಡುತ್ತಿರಬೇಕು. ವ್ಯತ, ಸೋಂಪಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಸ್ತುರಾಗಿ, ಅರಹಂತ, ಸಿದ್ಧ, ಆಚಾರ್ಯ, ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಸಾಧುಗಳೆಂಬ ಪಂಚಪರಮೇಷ್ಠಿಗಳನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಮನದಲ್ಲಿ ಧ್ವನಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು. ಆತ್ಮನಿಗೆ ಸಂಯೋಗವಾಗಿರುವ ಕರ್ಮಗಳ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು. ಇಂತಹ ತತ್ತ್ವವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಚಿಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಬೇರೆ ಲೋಕ ಚಿಂತನೆಗಳಿಗೆ ಎಡಯಿಲ್ಲದೆ, ಆರ್ಥ, ರೌದ್ರ, ಧ್ವನಗಳಿಗೆ ಅಸ್ವದವಿಲ್ಲದೆ ಮನಸ್ಸ ಧರ್ಮಧ್ವನದ ಕಡೆ ಒಲೆಯುತ್ತದೆ.

ಅಳೆದಿರಿಸಿದುರ್ದಂ ಕುಡುವನಂತೆ ಹನಣ್ಣಾಡಿಯಿಂದೆ ಭವ್ಯರಂ |
 ತಿಳಿಪುನ ಸುಮೃನಿರ್ಬ್ರ ನಿಜಕಾರ್ಯಕೆ ಪ್ರರುಷಮೃಗಂಬೊಲುವಿರ್ಯಾಯೋಳ್ |
 ಪೋಳೆನ ವಿವಿಕ್ತಮಂ ಪ್ರಗುವ ಬೈತ ನಿಧಾನವನೀಕ್ಕಿಪಾತನಂ-|
 ತೊಳಗನೆ ಕಾಣ್ಣನೇ ಸಫಲಜನ್ಮನಲಾ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ||೧೦೪||

ಅಳೆದು ಇರಿಸಿದುರ್ದಂ ಕುಡುವನಂತೆ, ಹವಣ್ಣ ನುಡಿಯಿಂದೆ
 ಭವ್ಯರಂ ತಿಳಿಪುವ, ಸುಮೃನಿರ್ಬ್ರ, ನಿಜಕಾರ್ಯಕೆ ಪ್ರರುಷ ಮೃಗಂಬೊಲ್
 ಉರ್ವಾಯೋಳ್ ಪೋಳೆವ, ವಿವಿಕ್ತಮಂ ಪ್ರಗುವ, ಬೈತ ನಿಧಾನವಂ
 ಈಕ್ಕಿಪಾತನಂತೆ, ಒಳಗನೆ ಕಾಣ್ಣನೇ ಸಫಲಜನ್ಮನಲಾ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ !

ಅಳೆದು ಇರಿಸಿದುರ್ದಂ-ಅಳೆತ ಮಾಡಿಸಿರುವ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು, ಕುಡುವನಂತೆ-ಕೊಡುವವನಂತೆ,
 ಹವಣ್ಣ ನುಡಿಯಿಂದೆ-ಡಿಚಿತ್ಯವಾದ ಮಾತಿನಿಂದ, ಭವ್ಯರಂ-ಭವ್ಯರನ್ನು ಕುರಿತು, ತಿಳಿಪುವ-ತಿಳಿಸುವ
 ವನ್ನೂ, (ಉಪದೇಶಿಸುವವನೂ) ಸುಮೃನಿರ್ಬ್ರ-ಬೇರೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮೌನವಾಗಿರುವವನ್ನೂ, ನಿಜ
 ಕಾರ್ಯಕೆ-ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಕೆಕ್ಕಾಣ್ಣರ, ಪ್ರರುಷ ಮೃಗಂಬೊಲ್-ಪ್ರರುಷ ಮೃಗದಂತೆ, ಉರ್ವಾಯೋಳ್-
 ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ, ಪೋಳೆವ-ಪ್ರಕಾಶಿಸುವವನ್ನೂ, ವಿವಿಕ್ತಮಂ-ಬಿಕಾತ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು, ಪ್ರಗುವ-ಪ್ರವೇಶಿ
 ಸುವವನ್ನೂ, ಬೈತ-ಹೂಳಿಟ್ಟಿ, ನಿಧಾನವಂ-ನಿಧಿಯನ್ನು, ಈಕ್ಕಿಪಾತನಂತೆ-ನೋಡುವವನ ಹಾಗೆ,
 ಒಳಗನೆ-ಅತ್ಯಾರ್ಥಿರೂಪವನ್ನು, ಕಾಣ್ಣನೇ-ಕಾಣುವವನೇ, ಸಫಲ ಜನ್ಮನಲಾ-ಸಫಲವಾದ ಜನ್ಮಪುಳ್ಳವ
 ನಲ್ಲವೇ ? ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ !

ಮೊದಲೆ ಅಳೆತಮಾಡಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿರುವ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುವವನಂತೆ ಯೋಗಿಯು ತನ್ನ¹
 ಹತ್ತಿರ ಬರುವ ಭವ್ಯಾತ್ಮರಿಗೆ ಒತ ಏತ ಮೃದು ಮಧುರ ವಚನಗಳಿಂದ ಧರ್ಮೋಪದೇಶ ಮಾಡು
 ತ್ವಾನೆ. ಬೇರೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತನ್ನಲ್ಲಿ ತಾನು ಲೀನನಾಗಿ ಮೌನಾವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತಾಳುವನು. ಆತಾನು
 ಸಂಧಾನ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರರುಷ ಮೃಗದಂತೆ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವನು. ಹಾಗೆಯೇ
 ನಿಜನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕರಿಣ ತಪತ್ವರ್ಯಾಗಳಲ್ಲಿ ತೂಡಗುವನು. ತನ್ನ ದೇಹದಲ್ಲೇ ಆಡಿರುವ
 ಪರಮಾತ್ಮಾ ಪ್ರಕಾಶವನ್ನು ಹೂಳಿಟ್ಟಿ ನಿಧಿಯನ್ನು ಕಾಣುವವನಂತೆ ತದೇಕಡಿತ್ತನಾಗಿ ಈಕ್ಕಿಸುವನು.
 ಇಂಥ ಮಹಾನುಭಾವನ ಬಾಳು ಸಾರ್ಥಕವಾದುದು. ಇಂಥವ ಅಸನ್ನಭವ್ಯನೇ ಮೋಕ್ಷರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ
 ಮುಂದೆ ಭಾಜನನಾಗುವನು.

ಮಳೆ ಸುರಿದಾಗಳಿಂತೆ ಪನಿ ಗಾಳಿ ಸಿಡಿಲ್ಲಿನಿಗಲ್ಲಿ ಬಾಹ್ಯದೊಳ್ಳೆ |
 ಸುಳಿಯದೆ ಗೇಹದೊಲ್ಲಿ ಶುಗಳಿದ್ದರುವುನಂತೆ ಯೋಗಿ ನೀನುಮ—||
 ಗ್ರಳಿಪ್ಪ ವಿಕಾರಜ್ಯಂಭಣದ ದುಷ್ಪಮದೊಳ್ಳೆಗ್ರಾಡಬೇಡ ಪ—|
 ಜ್ಞಳಿಸುತ್ತೆ ನಿನ್ನೊಳಿದುರ್ ಜಯಿಸೆಂದೆಯಲ್ಲಾ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! ||೧೦೪||

ಮಳೆ ಸುರಿದಾಗಳ್ ಎಂತು ಪನಿ ಗಾಳಿ ಸಿಡಿಲ್ ದನಿಗೆ ಅಳ್ಳಿ,
 ಬಾಹ್ಯದೊಳ್ಳೆ ಸುಳಿಯದೆ ಗೇಹದೊಳ್ಳೆ ಶಿಶುಗಳಿದ್ದರುವು ಅಂತು, ಎಲೆ
 ಯೋಗಿ ನೀನುಂ ಆಗ್ನಿಪ ವಿಕಾರಜ್ಯಂಭಣದ ದುಷ್ಪಮದೊಳ್ಳೆ ಹೃಗಾಡಬೇಡ,
 ಪಜ್ಞಳಿಸುತ್ತೆ ನಿನ್ನೊಳಿದುರ್ ಜಯಿಸು ಎಂದೆಯಲ್ಲಾ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ!

ಮಳೆ ಸುರಿದಾಗಳ್—ಮಳೆ ಸುರಿದಾಗ, ಏಂತು—ಹೇಗೆ, ಪನಿ—ಮಳೆ ಹನಿಗೂ, ಗಾಳಿ—ಗಾಳಿಗೂ,
 ಸಿಡಿಲ್ ದನಿಗೆ—ಸಿಡಿಲಿನ ಅಭರಟಕ್ಕೆ, ಅಳ್ಳಿ—ಹೆದರಿ, ಬಾಹ್ಯದೊಳ್ಳೆ—ಹೊರಗಡೆ, ಸುಳಿಯದೆ—ತಿರುಗಾ
 ಧದೆ, ಗೇಹದೊಳ್ಳೆ—ಮನೆಯಲ್ಲಿ, ಶಿಶುಗಳ್ ಇದರುವು—ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳು ಹೇಗೆ ಇರುತ್ತವೆಯೋ,
 ಒಂತು—ಹಾಗೆ, ಎಲೆ ಯೋಗಿ—ಲಲ್ಯೆ ಯೋಗಿಯೇ ! ನೀನುಂ—ನೀನೂ, ಆಗ್ನಿಪ—ಬಲವಾದ, ವಿಕಾರ
 ಜ್ಯಂಭಣದ—ಅನೇಕ ತೆರನಾದ ವಿಕಾರಗಳಿಂದ ತುಂಬಿರುವ, ದುಷ್ಪಮದೊಳ್ಳೆ—ದುಷ್ಪಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ,
 ಹೃಗಾಡಬೇಡ—ಹೊರಗೆ ವನೋದ ಪಡಬೇಡ ! ಪಜ್ಞಳಿಸುತ್ತೆ—ಪಜ್ಞಿಲಿಸುತ್ತೆ, ನಿನ್ನೊಳ್ಳೆ ಇದು—
 ನಲ್ಲಿದ್ದು, ಜಯಿಸು—ಕರ್ಮವನ್ನು ಜಯಿಸು, ಎಂದೆಯಲ್ಲಾ ! — ಎಂದು ಹೇಳಿದೆಯಲ್ಲವೇ ?
 ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ !

ಮಳೆ ಸುರಿಯುತ್ತಿರುವಾಗ, ಮಳೆ ಹನಿಗೂ, ಗಾಳಿಗೂ, ಸಿಡಿಲಿನ ಅಭರಟಕ್ಕೂ ಹೆದರಿ ಸಣ್ಣ
 ಮಕ್ಕಳು ಮನೆಯಿಂದ ಆಚೆ ಕಾಲಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಡಾಗೆ ಯೋಗಿಯು ರಾಗದ್ವಾಣಾದಿಗಳಿಂದಲೂ,
 ಸೇರೆ ತೆರನಾದ ವಿಕಾರಗಳಿಂದಲೂ ವಿಜ್ಯಂಭಿಸುತ್ತಿರುವ ಈ ದುಶಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಲೋಕಕಾಶಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ
 ರೆಯದೆ ತನ್ನಪ್ಪಕ್ಕೆ ತಾನು ದೂರವಿರಬೇಕು. ವಿಷಯನಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ವಿಷವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಅವ
 ಖನ್ನು ಪರಿತ್ಯಾಜಿಸಬೇಕು. ಬಾಹ್ಯನಂದಕ್ಕೆ ಹೇಸಿ ತನ್ನಲ್ಲಿ ತಾನು ನಿಂದು ಆತ್ಮನಂದದ ಸುಧೆಯಲ್ಲಿ
 ರೆಯುವುದು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಕರ್ಮಗಳ ನಿರ್ಜರೆಯಾಗುವುದು, ವೋಕ್ಕೆ ಸಾಮಾಜ್ಯದ ಬಾಗಿಲು
 ರೆಯುವುದು.

ನೀಡು ದಿನಂ ನಿಜಾತ್ಯನನೆ ಭಾವಿಸಿ ಸಂಸ್ಕೃತನಾದಮೇಲೆ ತಾಂ |
 ನೋಡುವುದಲ್ಲಿಯೇ ತಿಳಿವುದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರೋದ್ರುವುದಲ್ಲಿಯೇ ಶ್ರಿಯಂ ||
 ಮಾಡುವುದಲ್ಲಿಯೇ ಸುಖಿವುದಲ್ಲಿಯೇ ಅಚ್ಚಿಪುದಲ್ಲಿಯೇ ಮರ-
 ಲ್ಲಾಡುವುದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರೋರಗೆ ಮೆಚ್ಚನಲಾ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! ||೧೦೬||

ನೀಡು ದಿನಂ ನಿಜಾತ್ಯನನೆ ಭಾವಿಸಿ ಸಂಸ್ಕೃತನಾದಮೇಲೆ,
 ತಾಂ ನೋಡುವುದಲ್ಲಿಯೇ ತಿಳಿವುದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರೋದ್ರುವುದಲ್ಲಿಯೇ,
 ಶ್ರಿಯಂ ಮಾಡುವುದಲ್ಲಿಯೇ ಸುಖಿವುದಲ್ಲಿಯೇ ಅಚ್ಚಿಪುದಲ್ಲಿಯೇ,
 ಮರಲ್ಲು ಅಡುವುದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರೋರಗೆ ಮೆಚ್ಚನಲಾ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ !

ನಿಜಾತ್ಯನನೆ ಭಾವಿಸಿ—ತನ್ನ ಆತ್ಮನನ್ನೇ ಭಾವಿಸಿ, ಸಂಸ್ಕೃತನಾದಮೇಲೆ—ಸಂಸ್ಕಾರ ಹೊಂದಿದ
 ಮೇಲೆ, ನೀಡು ದಿನಂ—ಇದೀ ದಿನವೆಲ್ಲವೂ, ತಾಂ ನೋಡುವುದಲ್ಲಿಯೇ—ತಾನು ನೋಡುವುದು ತನ್ನಾತ್ಮ
 ನಲ್ಲಿಯೇ, ತಿಳಿವುದಲ್ಲಿಯೇ—ತಿಳಿವುದು ತನ್ನಾತ್ಮನಲ್ಲಿಯೇ, ಪ್ರೋದ್ರುವುದಲ್ಲಿಯೇ—ಆಶ್ರಯಿಸುವುದು
 ತನ್ನಾತ್ಮನಲ್ಲಿಯೇ, ಶ್ರಿಯಂ ಮಾಡುವುದಲ್ಲಿಯೇ—ಶ್ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ತನ್ನಾತ್ಮನಲ್ಲಿಯೇ, ಸುಖಿಪು
 ದಲ್ಲಿಯೇ—ಸುಖಿಪಡುವುದು ಆತ್ಮನಲ್ಲಿಯೇ, ಅಚ್ಚಿಪುದಲ್ಲಿಯೇ—ಪೂರ್ಣಿಸುವುದೂ ತನ್ನಾತ್ಮನಲ್ಲಿಯೇ,
 ಮರಲ್ಲು ಆಡುವುದಲ್ಲಿಯೇ—ವಿನೋಡಪಡುವುದೂ ಆತ್ಮನಲ್ಲಿಯೇ, ಪ್ರೋರಗೆ—ಹೊರಗಿನ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ,
 ಮೆಚ್ಚನಲಾ — ಮೆಚ್ಚಿಗೆಯನ್ನು ತೋರುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲವೇ ? ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ !

ಆತ್ಮನುಸಂಧಾನ ಅಭಾವಸಮಾದಮೇಲೆ ಸಾಧಕನಿಗೆ ಲೋಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ
 ಅಸ್ತ್ರಿಯೂ ಇರದು. ಅಂಥದ ಸಂಸ್ಕಾರೀ ಜೀವ ಆತ್ಮನಂದದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಆತ್ಮನ ಆನಂತ ಸಿರಿ
 ಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತ ದಿನವೆಲ್ಲ ಕಳೆದುಬಿಡುವನು, ಆತ್ಮನ ಆನಂತಚಾಳನದಲ್ಲಿ ತನ್ನಯನಾಗಿಬಿಡುವನು.
 ಸರ್ವವಾಚಿಯೂ, ಆನಂತವೀರ್ಯನೂ ಆದ ಆತ್ಮನಲ್ಲೀ ಆಶ್ರಯಪಡೆದು ಸುಖಿಸುವನು. ತನ್ನ
 ಪ್ರೇಮಪೂರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆತ್ಮನಿಗೆ ಶಲ್ಲಿಸುವನು. ಆತ್ಮನ ಆರಾಧನಯಲ್ಲೀ ತನ್ನ ಇದೀ
 ಆಯುಷ್ಯವನ್ನು ಕಳೆಯುವನು. ಪನಾದರೂ ವಿನೋಡಪಡುವುದಾದರೆ, ಸರಸಮಾಡುವುದಾದರೆ ಆತ್ಮ
 ನಲ್ಲಿಯೇ ಹೊರತು ಬಾಹ್ಯಜಗತ್ತಿನ ಸ್ವರ್ಥ ಕೊಂಡುವೂ ಇರದು. ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕದಲ್ಲಿಯೇ ಆವನ
 ದೃಷ್ಟಿ ನೆಟ್ಟಿರುವುದು. ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾವಲಂಬಿಯಾಗುವನು.

ಸಿರಿಯೋಳಗಂತದೇ ಸಿರಿ ಸುಖಕ್ಕೆ ದೆ ಸೌಖ್ಯವನೇಕತ್ತುದಾ |
 ತಿರುಳದೆ ತಾನೆ ಕಟ್ಟಿಕಡೆ ಸರ್ವವಿಚಾರಕೆ ಯೆಂತೆನಲ್ಲೇ ಸ—||
 ದುರುಗಳು ಹ್ಯಾವರಿರ್ಡರದರೊಳ್ಳರ ದರ್ಕನಯೋಧವೃತ್ತಿಗಳು |
 ಪರಮತಪಂಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲಿಗೊಂಡುದರಿಂದಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ||೧೦೧||

ಸಿರಿಯೋಳಗೆ ಅಂತದೇ ಸಿರಿ, ಸುಖಕ್ಕೆ ಅದೆ ಸೌಖ್ಯಂ, ಅನೇಕ ತತ್ತ್ವದ
 ಆ ತಿರುಳ್ಳ ಅದೆ ತಾನೆ, ಕಟ್ಟಿಕಡೆ ಸರ್ವವಿಚಾರಕೆ, ಯೆಂತೆನಲ್ಲೇ !
 ಸದ್ಯ ರುಗಳುಂ ಬವರಿರ್ಡರ್, ಅದರೋಳ್ಳ ವರ ದರ್ಕನ ಬೋಧ ವೃತ್ತಿಗಳು
 ಪರಮ ತಪಂಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲಿಗೊಂಡುದರಿಂದ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ !

ಸಿರಿಯೋಳಗೆ ಅಂತು ಅದೇ ಸಿರಿ-ಬಹ್ಮಯ್ಯದಲ್ಲಿಲ್ಲ ಅತ್ಯರೂಪವೇ ಬಹ್ಮಯ್ಯವು, ಸುಖಕ್ಕೆ
 ಅದೆ ಸೌಖ್ಯಂ-ಸುಖಿದಲ್ಲಿಲ್ಲ ನಿಜಾತ್ಯ ಸುಖವೇ ಸುಖವು, ಅನೇಕ ತತ್ತ್ವದ-ಅನೇಕ ತತ್ತ್ವಗಳು, ಆ
 ತಿರುಳ್ಳ—ಆ ಸಾರವೂ, ಅದೇ ತಾನೆ—ನಿಜಾತ್ಯರೂಪವೇ, ಕಟ್ಟಿಕಡೆ ಸರ್ವವಿಚಾರಕೆ—ಸಮಸ್ತ ವಿಚಾರಕ್ಕಾಗಿ
 ಕಟ್ಟಿಕಡೆಯಾಗಿರುವುದು ನಿಜಾತ್ಯರೂಪವೇ, ಎಂತೆನಲ್ಲೇ—ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ, ವರದರ್ಕನ ಬೋಧ ವೃತ್ತಿಗಳು—
 ಸಮ್ಮಾನ ದರ್ಕನ ಜ್ಞಾನ ಚಾರಿತ್ರಗಳು, ಪರಮ ತಪಂಗಳಲ್ಲಿ—ಶೈವಷಾದ ತಪಸ್ಸಗಳಲ್ಲಿ, ನೆಲೆ
 ಗೊಂಡುದರಿಂದ—ನೆಲಿಗೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ, ಸದ್ಯ ರುಗಳುಂ ಬವರಿರ್ಡರ್ ಅದರೋಳ್ಳ—ಪಂಚ ಪರ
 ಮೇಷಿ—ಸದ್ಯ ರುಗಳೂ ನಿಜಾತ್ಯಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ, ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ !

ಅತ್ಯಸ್ವರೂಪವೇ ಬಹ್ಮರ್ಥದಲ್ಲಿಲ್ಲ ಮಿಗಿಲಾದ ಬಹ್ಮರ್ಥ. ಮೂರು ಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ಸುಖಿದ
 ಲೀಲೆಲ್ಲ ಉತ್ಸಾಹವಾದ ಸುಖವೇ ಆತ್ಮಕಸುಖಿ. ಸಮಸ್ತ ತತ್ತ್ವಗಳ ಸಾರವೇ ಅತ್ಯರೂಪ. ದೆಹ್ಮಿಗೆ
 ಹೇಳಬೇಕಾದುದೇನಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಲೋಕಗಳ ಸಮಸ್ತ ವಿಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕಡೆಯ ಮಾತಂದರೆ ಅತ್ಯರೂಪವೇ.
 ರತ್ನತ್ರಿಷ್ಯಗಳ ಆಕಾರ ಅತ್ಯರೂಪ. ಈ ರತ್ನತ್ರಿಷ್ಯಗಳನ್ನು ಧಾರಣೆಮಾಡಲು ಪರಮ ತಪಸ್ಸ
 ಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ಆ ಶೈವಷ್ಟ ತಪಸ್ಸಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಸ್ವರೂಪ ನೆಲಿಗೊಂಡಿ
 ರುತ್ತದೆ. ಪಂಚ ನಮಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ನೆನೆಯುವುದೇ ಪರಮ ತಪಸ್ಸ. ಪಂಚ ನಮಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು
 ಪರಿಸುವುದೆಂದರೆ ಪಂಚ ಪರಮೇಷ್ಠಿಗಳನ್ನು ಧಾರ್ಮಿಸುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಪಂಚ ಪರಮೇಷ್ಠಿಗಳೂ
 ಅತ್ಯಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಗತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ !

ಬಹುವಚನಂಗಳೇಕೆ ಭುವನತ್ರಯಸಾರೆನಿದಾತ್ಮತತ್ವಮುಂ—
ಶೈಹಪರನಾಗಿ ತಾನದನೆ ಭಾವಿಸುತ್ತಿದೋಡೆ ಮುಕ್ತೀಯೆಂಬುಗುಂ ||
ಸಹಜನಿದೊಂದೆ ಇನ್ನು ಇದುವೆಲ್ಲವನೇಂ ವ್ಯವಹಾರವಾಕ್ಯನಂ ||
ವಹಿಸಿ ಭವಂಗಳೊಳ್ಳಿಸುತ್ತಿಪ್ರಾವಲಾ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! ||೧೦೪||

ಬಹುವಚನಂಗಳೇಕೆ ಭುವನತ್ರಯಸಾರಂ ಇದು ಆತ್ಮತತ್ವವಂ,
ಉತ್ಸಹಪರನಾಗಿ ತಾನ್ ಅದನೆ ಭಾವಿಸುತ್ತಿದೋಡೆ ಮುಕ್ತೀಯುಗುಂ,
ಸಹಜಂ ಇದೊಂದೆ ಇನ್ನು ಇದುವೆಲ್ಲಂ ಅವೇಂ ವ್ಯವಹಾರವು,
ಆತ್ಮನಂ ವಹಿಸಿ ಭವಂಗಳೊಳ್ಳಿ ಬರಿಸುತ್ತಿಪ್ರಾವಲಾ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ !

ಬಹುವಚನಂಗಳೇ ಏಕೆ ?—ದಚ್ಚು ಮಾತುಗಳೇ ಕೆ ? ಇದು ಆತ್ಮತತ್ವವಂ—ಈ ಆತ್ಮತತ್ವವು,
ಭುವನತ್ರಯಸಾರಂ—ಮೂರು ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ಸುರವಾದು, ಶಾನ್—ಶಾನು, ಉತ್ಸಹಪರನಾಗಿ—
ಉತ್ಸಾಹಪರನಾಗಿ, ಅದನೆ—ಅ ಆತ್ಮತತ್ವವನ್ನೇ, ಭಾವಿಸುತ್ತಿದೋಡೆ—ಭಾವಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಮುಕ್ತೀ
ಯುಗುಂ — ಮೋಕ್ಷಪುಂಟಾಗುತ್ತದೆ, ಸಹಜಂ ಇದೊಂದೆ— ಇದೊಂದೆ ಯಥಾರ್ಥವಾದುದು,
ಇನ್ನು ಇದುವೆಲ್ಲಂ—ಇನ್ನು ಇದುವೆಲ್ಲವೂ, ಅವೇಂ—ಪನು ಪ್ರಯೋಜನ ? ವ್ಯವಹಾರವು—ವ್ಯವಹಾರಗಳು,
ಆತ್ಮನಂ ವಹಿಸಿ—ಆತ್ಮನನ್ನ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು, ಭವಂಗಳೊಳ್ಳಿ—ಭವಗಳಲ್ಲಿ, ಬರಿಸುತ್ತಿಪ್ರಾವಲಾ—
ಶಿರುಗಿಸುತ್ತಿವಲ್ಲವೇ ? ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ!

ದಚ್ಚು ಮಾತುಗಳಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ? ಆತ್ಮತತ್ವ ವಿಹಾರವೊಂದೇ ಮೂರು ಲೋಕ
ಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರವತ್ತಾದುದು. ಉತ್ಸಾಹಪರನಾಗಿ ಸಾಧಕನು ಈ ಪರಮೋತ್ಸಾಹವಾದ ಆತ್ಮತತ್ವ
ವೊಂದನ್ನೇ ಭಾವಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಮೋಕ್ಷಪುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಪರಮ ಸತ್ಯ. ಆತ್ಮಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆ ಇದೊಂದೇ
ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗ. ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಮುಖನಾದರೆ ಅಧೋಗಳಿಯ ಹಾದಿ
ಹಿಡಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಲೋಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖುಗಿ ರಾಗದ್ವೇಷಾದಿಗಳಿಗೆ ವಶನಾದರೆ
ಕರ್ಮಬಂಧನಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕೆ ಭವಗಳಲ್ಲಿ ತಿರನೆ ಶಿರುಗಬೇಕಾಗುವುದು.

ಅವ ತಪಂಗಳುಂ ಶ್ರುತಮುನೂಚರಣಂಗಳುಮಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಜಿ—
 ದಾಖಲದ ನೋಟದೊಳ್ಳುದಿದು ಬಂದೊಡೆ ನಿಜರೆ ಮಾಳ್ಯು ಮಷ್ಟುಕ—||
 ಮಾರ್ಚೆವಳಿಯಂ ಬಳಿಕ್ಕೆ ಶಿವಮಪ್ಪುದು ತಾನೆ ಯದಲ್ಲಿದೊರಡಾ—|
 ಜೀವಕೆ ಪ್ರಣಾಬಂಧವನೆ ಮಾಳ್ಯುದಲಾ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! ||೧೦೬||

ಅವ ತಪಂಗಳುಂ ಶ್ರುತಮುಂ ಆಚರಣಂಗಳುಂ ಅಕ್ಕೆ, ತನ್ನ
 ಚಿದಾಖಾವದ ನೋಟದೊಳ್ಳು ಪ್ರದಿದು ಬಂದೊಡೆ ನಿಜರೆ ಮಾಳ್ಯುಂ
 ಅಪ್ಪಕರೂಪಳಿಯಂ, ಬಳಿಕ್ಕೆ ಶಿವಮಪ್ಪುದು ತಾನೆ, ಅದಲ್ಲಿದೊಡೆ
 ಆ ಜೀವಕೆ ಪ್ರಣಾಬಂಧವನೆ ಮಾಳ್ಯುದಲಾ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ !

ಅವ ತಪಂಗಳುಂ-ಯಾವ ತಪಸ್ಸುಗಳೂ, ಶ್ರುತಮುಂ-ಶಾಸ್ತ್ರವೂ, ಆಚರಣಂಗಳುಂ ಅಕ್ಕೆ—
 ಆಚರಣೆಗಳೇ ಆಗಲಿ, ತನ್ನ ಚಿದಾಖಾವದ—ತನ್ನ ಆತ್ಮಭಾವನೆಯ, ನೋಟದೊಳ್ಳು—ನೋಟದಲ್ಲಿ, ಪ್ರದಿದು
 ಬಂದೊಡೆ—ತುಂಬಿಂದರೆ, ಅಪ್ಪಕರೂಪಳಿಯಂ—ಎಂಟು ಕರ್ಮಗಳ ಸಮೂಹವನ್ನು, ನಿಜರೆ
 ಮಾಳ್ಯುಂ—ನಿಜರೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ, ಬಳಿಕ್ಕೆ—ತರುವಾಯು, ಶಿವಮಪ್ಪುದು ತಾನೆ—ಮುಕ್ತಿಯು ತಾನಾ
 ಗಿಯೇ ಆಗುವುದು, ಅದಲ್ಲಿದೊರಡೆ—ಹಾಗಲ್ಲಿದಿದ್ದರೆ (ಅ ಆತ್ಮಸ್ವರೂಪದ ನೋಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸ
 ದಿದ್ದರೆ ಆ ತಪಸ್ಸ ಮೊದಲಾದುವು), ಆ ಜೀವಕೆ—ಆ ಜೀವಕ್ಕೆ, ಪ್ರಣಾಬಂಧವನೆ ಮಾಳ್ಯುದಲಾ—ಪ್ರಣಾ
 ಕರ್ಮದ ಬಂಧವನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತವೆ? ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ !

ಯಾವ ತಪಾಚರಣೆಗಳಾಗಲೇ, ಶಾಸ್ತ್ರಧ್ಯಯನವಾಗಲೇ, ಉತ್ತಮ ಜಾರಿತ್ರಗಳಾಗಲೇ, ಆತ್ಮ
 ತತ್ತ್ವದ ಮೇರಿಗಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಕರ್ಮನಿಜರೆ ಸಾಧ್ಯ. ಮುಕ್ತಿನಂಪಾದನೆಗೆ ಹಂಸ ಕಲೋಪಾಸನೆ ಅತಿ
 ಮುಖ್ಯ. ಆತ್ಮಧ್ಯಾನದ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲಿಲ್ಲದ ತಪಸ್ಸ, ಶಾಸ್ತ್ರಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಜಾರಿತ್ರಗಳು
 ಪ್ರಣಾಬಂಧಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದೇ ಹೂರತು ಮುಕ್ತಿಸಾಧನೆಗೆ ಹೇತುವಾಗಲಾರದು.

ಭವ್ಯನಭವ್ಯನೀರ್ವರುಮುದಗ್ರತಪೋಪ್ತಶಾಸ್ತದೊಳ್ಳಮಾ— |
 ನವ್ಯನಾಯರಪ್ಪರದರಿಂ ಸುರಸಂಪದನುಪ್ಪದಲ್ಲದೇ ||
 ಅವ್ಯಯ ಸಿದ್ಧಿಯಾಗದದು ತನ್ನಯ ಚಿತ್ತವನಾತ್ಮರೂಪದೊಳ್ಳ |
 ಭವ್ಯತಪಸ್ಸಿ ಯೋಚಿಸಿದೊಡಪ್ಪದಲಾ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ||೧೧೦||

ಭವ್ಯನ್ ಅಭವ್ಯನ್ ಇರ್ವರುಂ ಉದಗ್ರತಪೋಪ್ತಶಾಸ್ತದೊಳ್ಳ
 ಸಮಾನ ವ್ಯವಸಾಯರಪ್ಪರ್, ಅದರಿಂ ಸುರಸಂಪದಂ ಆಪ್ಪದಲ್ಲದೇ
 ಅವ್ಯಯ ಸಿದ್ಧಿಯಾಗದು, ಅದು ತನ್ನಯ ಚಿತ್ತವಂ ಆತ್ಮರೂಪದೊಳ್ಳ
 ಭವ್ಯತಪಸ್ಸಿ ಯೋಚಿಸಿದೊಡ ಆಪ್ಪದಲಾ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ !

ಭವ್ಯನ್-ಭವ್ಯನೂ, ಅಭವ್ಯನ್-ಅಭವ್ಯನೂ, ಇರ್ವರುಂ-ಇಬ್ಬರೂ, ಉದಗ್ರ-ಶೈಪ್ಪವಾದ,
 ತಪೋವರತ ಶಾಸ್ತದೊಳ್ಳ-ತಪಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೂ, ವರತದಲ್ಲಿಯೂ, ಶಾಸ್ತದಲ್ಲಿಯೂ, ಸಮಾನ ವ್ಯವಸಾ
 ಯರ್ ಆಪ್ಪರ್-ಸಮಾನ ಪರಿಶ್ರಮವುಳ್ಳವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ, ಅದರಿಂ-ಅದರಿಂದ, ಸುರಸಂಪದಂ-ದೇವ
 ಸಂಪತ್ತು, ಆಪ್ಪದಲ್ಲದೇ-ಉಂಟಾಗುವುದಲ್ಲದೆ, ಅವ್ಯಯ ಸಿದ್ಧಿ ಅಗದು-ಮೋಕ್ಷಸಿದ್ಧಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ,
 ಅದು-ಆ ಸಿದ್ಧಿಯು, ತನ್ನಯ ಚಿತ್ತವಂ-ತನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು, ಆತ್ಮರೂಪದೊಳ್ಳ-ಆತ್ಮಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ,
 ಭವ್ಯತಪಸ್ಸಿ-ಭವ್ಯನಾದ ತಪಸ್ಸಿಯು, ಯೋಚಿಸಿದೊಡ-ಸೇರಿಸಿದರೆ, ಆಪ್ಪದಲಾ-ಅಗುವುದಲ್ಲವೇ ?
 ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ !

'ಭವ್ಯ' ಮತ್ತು 'ಅಭವ್ಯ' ರಿಬ್ಬರೂ ಉಗ್ರತಪಸ್ಸನ್ನಾನ್ನಿಚರಿಸಬಹುದು. ಶಾಸ್ತಾಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ
 ಇಬ್ಬರೂ ಪಾರಂಗತರಾಗಬಹುದು. ಅನೇಕ ವೃತಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈ ಕಾರ್ಯಗಳಿಂದ
 ದೇವಲೋಕದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಭೋಗೋವಭೋಗಿಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬಹುದೇ ಏನಹ ಮೋಕ್ಷ ಪಾರಾಗ್ರಿಯಾಗಿ
 ಶಾಸ್ತತ ಸುಖಿ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಭವ್ಯನಾದ ವೀತರಾಗಿ ಮುನಿ ಮಾತ್ರ ತನ್ನ ಮನವನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟರೂಪದಲ್ಲಿ
 ಲಿಂಗೋಳಸುವುದರಿಂದ ಕರ್ಮಕ್ಷಯವಾಗಿ ಕೈವಲ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಆತನಿಗೆ ಒಲಿದು ಬರುವಳು.

ಮನೆಯೊಳೆ ಪೂಳ್ಳ ತನೆನ್ನಡವೆಯಂ ತೆಗೆದುಹೊಡೆ ಪುಣ್ಯವಿಲ್ಲದಂ |
 ಧನಿಕರ ಪೋರ್ಚಿ ಬೇಡಿದೊಡೆ ಯಿಂದರೆ ಯಿತ್ತೊಡುಣಲ್ಲಿ ಸಾಲ್ಪನೇ ||
 ತನುವಿನೊಳಿದರ್ ತನ್ನ ನುರೆ ಕಾಣೊಡೆ ಭವ್ಯತೆಯಿಲ್ಲದಿದರ್ವಂ |
 ಮುನಿಮತವೆಯ್ಯಾಯುಂ ಶಿವವನೆಯ್ಯಾವನೇ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! ||೧೧೧||

ಮನೆಯೊಳೆ ಪೂಳ್ಳ ತನೆನ್ನಡವೆಯಂ ತೆಗೆದು ಉಣೊಡೆ ಪುಣ್ಯಮಿಲ್ಲ,
 ಅದಂ ಧನಿಕರ ಪೋರ್ಚಿ ಬೇಡಿದೊಡೆ ಈವರೆ, ಇತ್ತೊಡೆ ಉಣಲ್ಲಿ ಸಾಲ್ಪನೇ,
 ತನುವಿನೊಳಿದರ್ ತನ್ನಂ ಉರೆ ಕಾಣೊಡೆ ಭವ್ಯತೆಯಿಲ್ಲದಿದರ್ವಂ
 ಮುನಿಮತವ ಎಯ್ಯಾಯುಂ ಶಿವವಂ ಎಯ್ಯಾವನೇ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ !

ಮನೆಯೊಳೆ-ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ, ಪೂಳ್ಳ -ಹೂತಿರುವ, ತನ್ನ ಒಡವೆಯಂ-ತನ್ನ ಒಡವೆಯನ್ನು,
 ತೆಗೆದು ಉಣೊಡೆ-ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅನುಭವಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಪುಣ್ಯಮಿಲ್ಲ-ಪುಣ್ಯವಿಲ್ಲ, ಅದಂ-ಆ ಪುಣ್ಯ
 ವನ್ನು, ಧನಿಕರ ಪೋರ್ಚಿ-ಇಶ್ವರ್ಯವಂತರನ್ನು ಕಂಡು. ಬೇಡಿದೊಡೆ-ಬೇಡಿದರೆ, ಈವರೆ-ಕೊಡು
 ತಾತ್ರಾರೆಯೇ ? ಇತ್ತೊಡೆ-ಆ ಪುಣ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ, ಉಣಲ್ಲಿ ಸಾಲ್ಪನೇ-ಅನುಭವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥ
 ನಾಗುತ್ತಾನೆಯೇ ? (ಹಾಗೆಯೇ), ಭವ್ಯತೆ ಇಲ್ಲದಿದರ್ವಂ -ಸಮೃಕ್ತಾಗುಣವಿಲ್ಲದವನು, ತನುವಿನೊಳೊ
 ಇದರ್-ಶರೀರದಲ್ಲಿರುವ, ತನ್ನಂ-ತನ್ನನ್ನು, ಉರೆ-ಬೆನ್ನಾಗಿ, ಕಾಣೊಡೆ-ಕಾಣಬೆಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಮುನಿ
 ಮತವಂ-ಮುನಿದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು. ಎಯ್ಯಾಯುಂ-ಮೇಂದಿಯೂ, ಶಿವವಂ-ಮೋಕ್ಷವನ್ನು, ಎಯ್ಯಾವನೇ-
 ಹೊಂದುವನೇ ? ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ !

ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೂತಿಟ್ಟಿರುವ ಇಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ತೆಗೆದು ಭೂಗಿಸುವ ಪುಣ್ಯವಿಲ್ಲದ ನಿಭಾಗ್ಯ
 ಧನಿಕರ ಬಳಿ ಹೋಗಿ ಅವರನ್ನು ಕಾಡಿ ಬೇಡಿದರೆ ಅವರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ ? ಒಂದುಪಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟರೂ
 ಅನುಭವಿಸುವ ಯೋಗ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇವನಿಗಿರಬೇಕಲ್ಲ. ತನೆನ್ನಾಗಿ ಇರುವ ಆತ್ಮನನ್ನು ನೋಡುವ
 ಆಹಾತೆಯಿರುವವನೇ ಸಮೃಗ್ರಾದ್ವಿಷಿ. ಆ ಸಮೃಕ್ತವ ಇಲ್ಲದ ಅಭವ್ಯರು ಮುನಿದೀಕ್ಷೆ ಹೊಂದಿದರೂ
 ಮೋಕ್ಷಸಾಮಾಜಿಕವನ್ನು ಪಡೆಯಲಾರರು. ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಮೃಕ್ತವೇ ನಾಂದಿ.

ಅಶುಭಕುಭಂಗಳಿಂಬಿರಡು ಯೋಗವಿನವವ್ಯತಸುವ್ರತಂಗಳೊಳ್ಳಾ |
ವಿಶದವಿನಿಂತು ಸಂಸೃತಿಯ ಮಾಳ್ವಪು ದುಃಖಸುಖಸ್ವರೂಪದೊಳ್ಳಾ ||
ಅಶುಭವನೊಲ್ಲಿದಾ ಶುಭದೊಳಿದ್ವದನುಂ ತೊರೆದಾತ್ಮನೊಳ್ಳನೋಳ್ಳಾ |
ವಶನೆ ಶುದ್ಧಯೋಗವಿನಾದು ಸಿದ್ಧಿಯಲಾ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! ||೧೧೨||

ಅಶುಭ ಶುಭಂಗಳ್ಳಾ ಎಂಬ ಎರಡು ಯೋಗಂ ಇವು ಅವ್ಯತ ಸುವ್ರತಂಗಳೊಳ್ಳಾ
ವಿಶದಂ, ಇವಿಂತು ಸಂಸೃತಿಯ ಮಾಳ್ವಪು ದುಃಖ ಸುಖ ಸ್ವರೂಪದೊಳ್ಳಾ,
ಅಶುಭವನೊಲ್ಲಿದೆ ಆ ಶುಭದೊಳಿದ್ವ ಅದನುಂ ತೊರೆದು, ಆತ್ಮನೊಳ್ಳಾ
ಮನೋವಶನ್ ಎನೆ ಶುದ್ಧಯೋಗಂ, ಇದು ಸಿದ್ಧಿಯಲಾ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ !

ಅಶುಭ ಶುಭಂಗಳ್ಳಾ ಎಂಬ—ಅಶುಭ ಶುಭಗಳಿಂಬ, ಎರಡು ಯೋಗಂ—ಎರಡು ಯೋಗಗಳು
ಇವು, ಅವ್ಯತ ಸುವ್ರತಂಗಳೊಳ್ಳಾ—ಅವ್ಯತ ಮತ್ತು ಸುವ್ರತಗಳಲ್ಲಿ, ವಿಶದಂ—ಸ್ವಪ್ನವಾಗಿ ತೊರೆತ್ತದೆ,
ಇವ್ಯತ ಇಂತು—ಇವು ಹೀಗೆ, ದುಃಖ ಸುಖ ಸ್ವರೂಪದೊಳ್ಳಾ—ದುಃಖ ಸುಖ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿರುವ,
ಸಂಸೃತಿಯ—ಸಂಸಾರವನ್ನು, ಮಾಳ್ವಪು—ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಅಶುಭವಂ ಒಲ್ಲದೆ—ಅಶುಭ ಯೋಗವನ್ನು
ಬಿಟ್ಟು, ಆ ಶುಭದೊಳಿದ್ವ—ಆ ಶುಭಯೋಗದಲ್ಲಿದ್ದು, ಅದನುಂ—ಅದನ್ನೂ. ತೊರೆದು—ತ್ಯಜಿಸಿ,
ಅತನೊಳ್ಳಾ—ಅತನಲ್ಲಿ. ಮನೋವಶನ್ ಎನೆ—ಮನಸ್ಸು ಲೀನವಾದರೆ. ಶುದ್ಧಯೋಗಂ—ಶುದ್ಧ
ಯೋಗವು, ಇದು ಸಿದ್ಧಿಯಲಾ—ಇದು ಸಿದ್ಧಿಯಲ್ಲವೇ ! ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ !

ಸ್ವೇಚ್ಛಾಚಾರದ ಬಳ್ಳಿಯನ್ನು ನಡೆಸಿದಾಗ ಅಶುಭೋಪಯೋಗವಾಗಿ ಆದು ದುಃಖಿರೂಪದಲ್ಲಿ
ಸಂಸಾರವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಆಟರಿಸಿದಾಗ ಶುಭೋಪಯೋಗವಾಗಿ
ಆದು ಸುಖಿರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಂಸಾರವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅಶುಭೋಪಯೋಗವಾಗಲಿ ಶುಭೋಪ
ಯೋಗವಾಗಲಿ ಇವರಡೂ ಜೀವವನ್ನು ಜನನ ಮರಣಗಳ ಚಕ್ರಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿಸುವುದು. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು
ಅಶುಭಯೋಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಶುಭಯೋಗದಲ್ಲಿರಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡಬೇಕು. ಕೊನೆಗೆ ಅದನ್ನೂ ತ್ಯಜಿಸಿ
ಮನಸ್ಸನ್ನು ಆತ್ಮನಲ್ಲಿ ಲೀನಗೊಳಿಸಿದರೆ ಅದೇ ಶುದ್ಧಯೋಗವನಿಸುವುದು. ಈ ಶುದ್ಧಯೋಗ
ದಿಂದಲೇ ಕ್ಯಾಪಲ್ಯ ಲಭಿಸುವುದು. ಶುದ್ಧಯೋಗತ್ವವೇ ಏತರಾಗತೆ, ಅದೇ ಪರಮ ನಿರಂಜ
ನಾವಸ್ಥೆ.

ವ್ಯತತತಿಯಿಲ್ಲದಂದು ಪವರೀಲ್ಲ ಮನಕ್ಕದರಿಂದೆ ಪಾಪಮಾ—|
ವ್ಯತತತಿಯುಳ್ಳೂಡಂತದನೆ ಪಾಲಿಪೇನವ್ಯತಮಂ ಕಡಿಪ್ಪೇನೆಂ—||
ಬತಿಮತಿಯುಳ್ಳೆನಂ ಸುಕೃತಮಕ್ಕಮನದುಂ ಭವಬಿಜಮಿಂ ಮನಃ—|
ಹೈತಿ ಕಡೆ ತನ್ನೂ ಲಿದೊಡೆ ಸಿದ್ಧಿಯಲೂ ಅಪರಾಜತೇಶ ರಾ ||೧೧೬||

ವ್ಯತತತ ಯಿಲ್ಲದಂದು ಪರಣೀಲ್ಲ ಮನಕ್ಕೆ ಅದರಿಂದೆ ವಾಪಂ,
ಆ ವ್ಯತತತ ಉಳಿಸ್ತಾಡೆ ಅಂತದನೆ ಪಾಲಿಪೇನ್ ಅವ್ಯತಮುಂ ಕೆಡಿಪ್ಪೇನ್,
ಎಂಬ ಅತಿಮತಿಯ್ಯಾನಂ ಸುಕೃತಂ ಅಕ್ಕುಂ ಅದುಂ ಭವಬೀಜಂ,
ಈ ಮನಾಕ್ಷತ್ವ ಕಿಡೆ ತನೆನ್ನಾಳಿದೊಂದೆ ಸಿದ್ಧಿಯಲೂ ಅಪರಾಜಿತ್ಯೂರಾ !

ప్రతిక్తి ఇల్లడందు—ప్రతగళ సమాచారపై ఇందుగా, దుస్కా—మనస్సిగే, పవణీల్ల—తక్కు యిల్లవు, అదరందే—అదరింద, పాపం—పాపషుంటాగువుదు, ఆ ప్రతిక్తి—ఆ ప్రతగళ సమాహపు, ఉండ్చిడే—ఇద్దరే, అంతదనే పాలిపోనో—కాగే ఆదన్నే పరిపాలిసుపేను, ఆప్రతమం—కెట్టి ప్రతగళన్ను, కేడిష్టేనో—నాతమాడుపేను, ఎంబ ఆతిమతియుధ్యనం—ఎంబ ఆతితయవాద తిఖువాలకేయిరువవరెగూ, సుక్కతం ఆక్కుం—పుణ్యపూటాగుత్తదే, ఆదుం—ఆ పుణ్యవూ, భవ బిజం—చంసారక్కే కారణపు, ఈ మనఃక్షతి—ఈ మనోచ్ఛేకల్యాచ్చ, కచే—నాతవాగి, తన్నోలో ఇదోఫే—(మనస్సు) ఆత్మనల్లే ఇద్దరే, సిద్ధియులూ—ఆది: సిద్ధియుల్లావే? అచ్చరాజితేతరా!

వ్రతగళన్నాచరిసదే హోదరే మనస్సిన స్థిరతే, మనస్సిన దాడ్ఫ్ కడిమేయాగువుదు. చిత్తచాంచల్చుటింద పాపబంధవాగువుగు. అదరింద “స్వేచ్ఛాభారవస్తు తంగాక్ష్యాపుద క్షూగి వ్రతగళన్న ఆచరిసువెను” ఎంబ దృష్టభావనేయిరువతనక వ్యాఖ్యకమ్మబంధవాగుత్తా హోగువుదు. ఈ వ్యాఖ్యకమ్మపూ ఆత్మనిగి సంకోలీయే. ఇదు కూడ ఆత్మన్న సంసార చక్రదల్లి తిరుగిసుత్తదే. పాపవాగలి, వ్యాఖ్యవాగలి ఈ ఏరదన్న త్యజిసిచాగలేఁ జిత్త స్వాస్థ వృణుణాగి మనస్సిన వికల్పగళగి కేనెయుండుగాఁ, ఆక్షపరితుద్దునాగి ముక్కుత్తు నాగుపను.

ಅಧ್ಯಯನಂಗಳಿಂ ಪ್ರತಿಚಿಂತನೆಯಿಂ ಸ್ತುತಿಯಿಂ ಪ್ರಬೋಧಯಿಂ |
ಸಾಧ್ಯಮನಸ್ಕನಾಗಿ ನಿಜರೂಪನಸ್ವಿದವಂಗೆ ಬೇರೆ ಮ—||
ತ್ರಧ್ಯಯನಾದಿಗಳೈರೆಯವಾವ ವಿಕಲ್ಪಮುನಿಲ್ಲ ಲೋಕಕಾ |
ರಾಧ್ಯನವಂಗೆ ಪೂಜ್ಯಗುಣರಿಲ್ಲವಲಾ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! ||೧೧೪||

ಅಧ್ಯಯನಂಗಳಿಂ ಪ್ರತಚಿಂತನೆಯಿಂ ಸ್ತುತಿಯಿಂ ಪ್ರಬೋಧಯಿಂ,
ಸಾಧ್ಯಮನಸ್ಸನಾಗಿ ನಿಜರೂಪಂ ಅಪ್ಪಿದವಂಗೆ, ಬೇರೆ ಮತ್ತೆ
ಅಧ್ಯಯನಾದಿಗಳ್ ಮೆರೆಯವು ಆವಿಕಲ್ಪಮುಂ ಇಲ್ಲ, ಲೋಕಕೆ ಆರಾಧ್ಯನ್,
ಅವಂಗೆ ಪೂಜ್ಯಗುಣರಿಲ್ಲವಲೂ ಅಪರಾಜಿತ್ತರಾ !

ಆಧ್ಯಯನಗಳಿಂ – ಶಾಸ್ತ್ರಾಧ್ಯಯನಗಳಿಂದಲೂ, ಪ್ರತೆಚಿಂತನೆಯಿಂ – ಪ್ರತೆಗಳ ಚಿಂತನೆಯಿಂದಲೂ, ಸ್ತುತಿಯಿಂ-ಸ್ತೋತ್ರದಿಂದಲೂ, ಪ್ರಮೋಧೆಯಿಂ-ಸಮೃಗ್ಂಜಾನದಿಂದಲೂ, ಸಾಧ್ಯ ಮನಸ್ಸನಾಗಿ-ಮನಸ್ಸನ್ನ ಸಾಧಿಸಿದವನಾಗಿ, ನಿಜರೂಪಂ-ಆತ್ಮಸ್ವರೂಪವನ್ನು, ಅಷ್ಟಿದವಂಗೆ-ಪರಿಗ್ರಹಿಸಿದವನಿಗೆ, ಮತ್ತೆ-ಅಮೇಲೆ, ಬೇರೆ, ಆಧ್ಯಯನಾದಿಗಳ್ಳಾ-ಆಧ್ಯಯನವೇ ಮೊದಲಾದುವು, ಮರೆಯವು-ರುಕ್ಷಮುವುದಿಲ್ಲ. ಅವ-ಯಾವ, ವಿಕಲ್ಪಮುಂ ಇಲ್ಲ-ಮನೋವಿಕಲ್ಪವೂ ಇಲ್ಲ, ಲೋಕಕೆ ಅರಾಧ್ಯನ್‌-(ಅವನು) ಲೋಕಕ್ಕೆ ಪೂಜ್ಯನು, ಅವಂಗೆ-ಅವನಿಗೆ, ಪೂಜ್ಯಗುಣರಿಲ್ಲವಲೂ-ಪೂಜ್ಯನಾದ ಗುಣವುಳ್ಳವರು ಬೇರೆಯಿಲ್ಲವಲ್ಲವೇ ? ಅಪರಾಜಿತೇಶ ರಾ !

ಆಗಮಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನಮಾಡಿ, ಸುವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸಿ, ಚನಿಸ್ತುತ್ತಿರುವುದಿ, ಸಮೃಕ್ತಪ್ರಸಂಪನ್ನನಾಗಿ, ಇಂದ್ರಿಯಸಿಗ್ರಹಮಾಡಿ, ಮನಸ್ಸಿನಮೇಲೆ ಹತೋಟಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಆತ್ಮದರ್ಶನಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾದಿತು. ಇಂತಹ ಅತ್ಯಾನ್ಯಂದರಿನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವವನಿಗೆ ಮತ್ತು ಬೀರೆ ಅಧ್ಯಯನಾದಿಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಚೀತನ ನಿರ್ವಿಕಲ್ಪನಾಗಿ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಆರಾಧ್ಯನಾಗುವನು. ಅಂಥಹವನು ಮತ್ತಾರನ್ನೂ ಪ್ರಾಚಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಸ್ವಷ್ಟಿರೂಪದ ಅರಿವಾದರೆ ಅರಹಂತನಾದಂತೆಯೇ! ಅತ್ಯೋದ್ಯಾರ ಪೂರ್ವವಾದಂತಾಗುವುದು.

ಪಗರಣದಾಟಿಮೆಂದು ಜಗಮಂ ಸಲೆ ನೋಡುತ್ತೆ ದುರ್ವಿಕಲ್ಪಮಂ |
 ತೆಗೆದು ಬೀಸಾಡುತ್ತಂ ನಿಜಚಿದಾತ್ಮನೀಕ್ಕಿಸುತ್ತಂ ನಿಶೋಧಿಯೋಳ್ |
 ಮಿಗೆ ಮುಖುಗಾಡುತ್ತಂ ಶಮರಸಾಮೃತಮಂ ಸವಿಯುತ್ತೇ ತನ್ನ ತಾ |
 ನಗುತೆ ವಿಳಾಸದಿಂ ತಪಿಸುವಂಗೆಣೆಯಾರವರಾಚಿತೇಶ್ವರಾ ! ||೧೧೫||

ಪಗರಣದ ಆಟಂ ಎಂದು ಜಗಮಂ ಸಲೆ ನೋಡುತ್ತೆ, ದುರ್ವಿಕಲ್ಪಮಂ
 ತೆಗೆದು ಬಿಸಾಡುತ್ತಂ, ನಿಜ ಚಿದಾತ್ಮನಂ ಈಕ್ಕಿಸುತ್ತಂ ವಿಶೋಧಿಯೋಳ್
 ಮಿಗೆ ಮುಖುಗಾಡುತ್ತಂ ಶಮರಸಾಮೃತಮಂ ಸವಿಯುತ್ತೇ, ತನ್ನ ತಾ
 ನಗುತೆ ವಿಳಾಸದಿಂ ತಪಿಸುವಂಗೆ ಎಣೆಯಾರ್ ಅಪರಾಚಿತೇಶ್ವರಾ !

ಪಗರಣದ—ಕಲಹದ, ಆಟಂ ಎಂದು—ಆಟವೆಂದು, ಜಗಮಂ—ಕೂ ಜಗತ್ತನ್ನು, ಸಲೆನೋಡುತ್ತೆ—
 ಚೇನ್ನಾಗಿ ದೃಷ್ಟಿಸುವೋಡುತ್ತು, ದುರ್ವಿಕಲ್ಪಮಂ—ಮನೋವಿಕಲ್ಪಗಳನ್ನು, ತೆಗೆದು ಬಿಸಾಡುತ್ತಂ—ಕಿತ್ತು
 ಬಿಸಾಡುತ್ತೆಲೂ, ನಿಜ ಚಿದಾತ್ಮನಂ—ತನ್ನ ಜ್ಞಾನದರ್ಶನಸ್ವರೂಪಿಯಾದ ಆತ್ಮನನ್ನು, ಈಕ್ಕಿಸುತ್ತಂ—
 ನೋಡುತ್ತೆಲೂ, ವಿಶೋಧಿಯೋಳ್—ವಿಶುದ್ಧತೆಯಲ್ಲಿ, ಮಿಗೆ ಮುಖುಗಾಡುತ್ತಂ — ಹೆಚ್ಚಾಗಿ
 ಮುಖುಗಾಡುತ್ತೆಲೂ, ಶಮರಸಾಮೃತಮಂ—ಶಾಂತಿರಸವೆಂಬ ಅಮೃತವನ್ನು, ಸವಿಯುತ್ತೇ—ಸವಿಯು
 ತ್ತೆಲೂ, ವಿಳಾಸದಿಂ—ವಿನೋದದಿಂದ, ತನ್ನ ತಾ—ತನಗೆ ತಾನೆ, ನಗುತೆ—ನಗುತ್ತೆಲೂ, ತಪಿಸುವಂಗೆ
 ತಪಸ್ಸುಮಾಡುವ ಯೋಗಿಗೆ, ಎಣೆಯಾರ್ — ಯಾರು ಸಮಾನರು ? ಅಪರಾಚಿತೇಶ್ವರಾ !

ಲೋಕದ ಜಂಜಾಟವನ್ನು ಒಂದು ನಾಟಕವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ. ಆ ಲೋಕ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ನೋಡು
 ತ್ತದ್ದರೂ ಅನಾಸಕ್ತನಾಗಿ, ಸಮತಾಭಾವವನ್ನು ಧರಿಸಿ, ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕಲ್ಪಾಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು
 ಕೊಳ್ಳಿದೆ. ತನ್ನ ಚಿದಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ಸದಾ ತನ್ನಯನಾಗಿ, ಕರ್ಮಮಲರಹಿತವಾದ ಆನಂದಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ
 ಮುಖುಗಾಡಿ, ಶಾಂತಿರಸಾಮೃತವನ್ನು ಸವಿಯುತ್ತು. ಯಾವಾಗಲೂ ಹರಣಚಿತ್ತನಾಗಿ, ತನಗೆ ತಾನೆ
 ನಗುತ್ತು, ವಿನೋದದಿಂದ ವ್ಯವಹರಿಸುವ ಮಹಾಯೋಗಿಗೆ ಎಣೆಯುಂಟಿ ? ಅನುಭಾವಿ ಲೋಕವನ್ನು
 ಬಿಟ್ಟೋಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಾಟಕವನ್ನು ನೋಡುವಂತೆ ಸಾಕ್ಷಿಭಾತನಾಗಿ ಬಾಳಿಕೊಡು ಅನಾಸಕ್ತ
 ನಾಗಿ ಅಡ್ಡಾಡಿಕೊಂಡು ಭೇದವಿಚ್ಛಾನಿಯಾಗಿ ಅಮೋದಗೊಂಡು ವ್ಯವಹರಿಸುತ್ತಿರಬಹುದು.

ಮೂರು ಶರೀರದೊಳ್ಳು ದೆಯದಂತರದಾತ್ಮನೊಳ್ಳೇಕ್ಕೆ ಮಾಗಿ ಬಂ— |
 ದೇರುವ ದುಷ್ಪರೀಷಹವದಂಗಕೆನುತ್ತು ಪಶಾಂತನಪ್ಪದುಂ ||
 ಜಾರುಗುಮೋಯ್ಯನೋಯ್ಯನೆ ಒದಾವರಣಾದಿಗಳಾತ್ಮಸಿದ್ಧಿ ಮೆ— |
 ಯ್ಯೋರುಗುಮೋಯ್ಯನೋಯ್ಯನಿದೆ ಯುಕ್ತಿಯಲಾ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! ||೧೧೬||

ಮೂರು ಶರೀರದೊಳ್ಳು ತಡೆಯದೆ ಅಂತರದ ಆತ್ಮನೊಳ್ಳು ಇಕ್ಕೆಮಾಗಿ
 ಬಂದೇರುವ ದುಷ್ಪರೀಷಹವದು ಅಂಗಕೆ ಎನುತ್ತು ಉಪಶಾಂತನ್ ಅಪ್ಪುದುಂ
 ಜಾರುಗುಂ ಒಯ್ಯನೋಯ್ಯನೆ ಚಿದಾವರಣಾದಿಗಳ್ ಆತ್ಮಸಿದ್ಧಿ
 ಮೆಯ್ಯೋರುಗುಂ ಒಯ್ಯನೋಯ್ಯನೆ ಇದೆ ಯುಕ್ತಿಯಲಾ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ !

(ಮನಸ್ಸನ್ನ) ಮೂರು ಶರೀರದೊಳ್ಳು—ಜೀದಾರಿಕ, ತೈಜಸ, ಕಾಮಣಾಗಳೆಂಬ ಮೂರು ಶರೀರ
 ಗಳಲ್ಲಿ, ತಡೆಯದ—ತಡದು ಸ್ಥಿರದೆ, ಅಂತರದ ಆತ್ಮನೊಳ್ಳು—ಅಂತರಾತ್ಮನಲ್ಲಿ, ಇಕ್ಕೆಮಾಗಿ—ಇಕ್ಕೆವಾ
 ಗಿರುವಂತೆಮಾಡಿ. ಬಂದು ಏರುವ—ಬಂದು ಒದಗುವ, ದುಷ್ಪರೀಷಹವ—ದುಷ್ಪಬಾಧೆಯನ್ನ,
 ಅದು
 ಅಂಗಕೆ ಎನುತ್ತು—ಅದು ಶರೀರಕ್ಕೆಂದು ಭಾವಿಸಿ, ಉಪಶಾಂತನ್ ಅಪ್ಪುದುಂ—ತಾಂತನಾಗಿರಬೇಕು, ಅಗ,
 ಚಿತ್ರ ಅವರಣಾದಿಗಳ್—ಜ್ಞಾನಾವರಣಾದಿ ಕರ್ಮಗಳು, ಒಯ್ಯನೆ ಒಯ್ಯನೆ—ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ,
 ಜಾರುಗುಂ—ಜಾರುತ್ತವೆ (ಕಳಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ), ಆತ್ಮಸಿದ್ಧಿ—ಆತ್ಮಸಿದ್ಧಿಯು, ಒಯ್ಯನೆ ಒಯ್ಯನೆ—ಮೆಲ್ಲ
 ಮೆಲ್ಲನೆ, ಮೆಯ್ಯ ತೋರುಗುಂ—ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಇದೆ ಯುಕ್ತಿಯಲಾ—ಇದೇ ಯುಕ್ತಿಯಲ್ಲವೇ ?
 ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ !

ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಪರಿತಪಿಸುತ್ತಿರುವ ಭವಾತ್ಮ ಮೊದಲು ಮನಸ್ಸನ್ನ “ದೇಹತ್ಯರ್ಯ”ದ
 (ಜೀದಾರಿಕ, ತೈಜಸ, ಕಾಮಣಾ) ವ್ಯವಹಾರದಿಂದ ಪಾರುಗಾಣಿಸಿ ಅಂತರಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ಇಕ್ಕೆಗೊಳಿಸಬೇಕು.
 ಬಂದೊದಗುವ ಪರೀಷಹಗಳೆಲ್ಲ (ಕಷ್ಟಕಾರ್ಪಣ್ಯಗಳು) ದೇಹವನ್ನ ಘಾಸಿಮಾಡಬಹುದೇ ಏನಹ ತನ್ನ
 ಆತ್ಮಪನ್ನೇನೂ ಮಾಡಲಾರವು ಎಂಬ ದೃಢನಿಶ್ಚಯವುಳ್ಳವನಾಗಿರಬೇಕು, ಅಗ “ಜ್ಞಾನಾವರಣಾದಿ
 ಕರ್ಮಗಳು” ತಮ್ಮಪ್ಪಕ್ಕೆ ತಾವೆ ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ಸೋರಿಹೋಗುತ್ತವೆ. ಕರಗಿದಂತೆ ಆತ್ಮನ
 ಪ್ರಭಿ ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ಗೋಚರವಾಗುತ್ತದೆ. ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೇ ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗ.

ನೋಡುವ ನೋಡಿ ಲಾಲಿಸುವ ಲಾಲಿಸುತ್ತಾತ್ಮಸುಖೈ ವಿಸ್ತೃಯಂ ।
 ಮಾಡುವ ಮಾಡಿ ಮೆಚ್ಚುವ ನಿಜಾತ್ಮನೋಳಾಗಲೆ ಮೆಚ್ಚುತ್ತೇಕ್ಕೆದಿಂ ॥
 ಕೂಡುವ ಕೂಡಿ ಮೆಯ್ಯರೆನ ತನ್ನಯನಾಗುತೆ ತಾನೆ ತನೊಳೋ—
 ಲಾಡುವ ಜೋಗಿಯೇ ಅಮೃತಭಾಗಿಯಲಾ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! ||೧೧೬||

ನೋಡುವ, ನೋಡಿ ಲಾಲಿಸುವ, ಲಾಲಿಸುತ್ತ ಆತ್ಮಸುಖೈ ವಿಸ್ತೃಯಂ
 ಮಾಡುವ, ಮಾಡಿ ಮೆಚ್ಚುವ, ನಿಜಾತ್ಮನೋಳ್ ಆಗಲೆ ಮೆಚ್ಚುತ್ತಿಕ್ಕೆದಿಂ
 ಕೂಡುವ, ಕೂಡಿ ಮೆಯ್ಯರೆವ, ತನ್ನಯನಾಗುತೆ ತಾನೆ ತನೊಳ್ ಓ
 ಒಲಾಡುವ, ಜೋಗಿಯೇ ಅಮೃತಭಾಗಿಯಲಾ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ !

ನೋಡುವ—(ತನ್ನ ಆತ್ಮನ್ನು) ನೋಡುವವನೂ, ನೋಡಿ ಲಾಲಿಸುವ—ನೋಡಿ ಟ್ರೀತಿಸುವ
 ವನೂ, ಲಾಲಿಸುತ್ತ—ಪ್ರೀತಿಸಿ, ಆತ್ಮಸುಖೈ ವಿಸ್ತೃಯಂ ಮಾಡುವ—ಆತ್ಮಸುಖೈ ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡುವ
 ವನೂ, ಮಾಡಿ—ಆಶ್ಚರ್ಯಪಟ್ಟಿ, ಮೆಚ್ಚುವ—ಮೆಚ್ಚುವವನೂ, ಮೆಚ್ಚುತ್ತ—ಮೆಚ್ಚಿ, ಆಗಲೆ ನಿಜಾತ್ಮ
 ನೋಳ್ ಇಕ್ಕೆದಿಂ ಕೂಡುವ—ಆಗಲೆ ತನ್ನಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ಇಕ್ಕೆದಿಂದ ಕೂಡುವವನೂ, ಕೂಡಿ ಮೆಯ್ಯರೆವ—
 ಕೂಡಿ ಮೆಯ್ಯರೆಯುವವನೂ, ತನ್ನಯನಾಗುತೆ—ಆತ್ಮಪರವಶನಾಗುತ್ತ, ತಾನೆ, ತನೊಳ್ ಓ—ತನ್ನಲ್ಲಿ;
 ಒಲಾಡುವ—ಅನಂದಪಡುವವನೂ, ಆದ, ಜೋಗಿಯೇ—ಯೋಗಿಯೇ, ಅಮೃತಭಾಗಿಯಲಾ—ಅಮೃ
 ತಕ್ಕೆ ಭಾಗಿಯಲ್ಲಿರೇ ? ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ !

ಮಹಾಯೋಗಾದವನು ಸದಾ ತನ್ನ ಸ್ವಸ್ಥರೂಪವನ್ನು ನೋಡುವನು. ನೋಡುತ್ತಾ ಆತ್ಮ
 ಸ್ವಸ್ಥರೂಪವನ್ನು ಲಾಲಿಸುವನು. ಲಾಲಿಸುತ್ತ ಆತ್ಮಸುಖೈ ಆಚ್ಚರಿಗೊಳ್ಳುವನು. ತನ್ನ ಆತ್ಮರೂಪಕ್ಕೆ
 ತಾನೆ ವಿಸ್ತೃಯಗೊಂಡು ಮೆಚ್ಚಿ ಅದರೂದನೆ ಒಂದಾಗಿ ರಮಿಸುತ್ತಾ ಮೈಮರತು
 ಬಿಡುವನು. ಸ್ವಸ್ಥರೂಪದಲ್ಲಿ ತನ್ನಯನಾಗಿ ಒಲಾಡಿ ಅನಂದಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮುಂಗುವನು. ಇಂಥ
 ಯೋಗಿ ವಿಂಡಿತವಾಗೂ ಅಮೃತಭಾಗಿ.

ಇಂಗಡಲೊಳ್ಳುಳುಂಗಿದವೋಲಿಪ್ರ್ಯಾದು ಮೇಘವಡಂಗಿದಚ್ಚನೆ |
 ಛ್ಲಿಂಗಳ ಕಾಂತಿಯೊಳ್ಳಿರಸಿದಂತೆವೋಲಿಪ್ರ್ಯಾದು ಸಿದ್ಧರಾಶಿಯೊಳ್ಳು ||
 ಸಂಗತವಾದವೋಲೈಕ್ಕಿರವುದಾತ್ಮನೊಳಾತ್ಮನಾತ್ಮನಿಂದೆ ಕಂ—|
 ದಂಗರಿವಂದದಿಂ ನುಡಿಯಲೆನ್ನುಳವೇ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ

||೧೧೪||

ಇಂಗಡಲೊಳ್ಳು ಮುಳುಂಗಿದವೋಲ್ ಇಪ್ರ್ಯಾದು, ಮೇಘವು ಆಡಂಗಿದ
 ಅಚ್ಚೆ ಬೆಳ್ಳಿಂಗಳ ಕಾಂತಿಯೊಳ್ಳು ಬೆರಸಿದಂತೆವೋಲ್ ಇಪ್ರ್ಯಾದು, ಸಿದ್ಧರಾಶಿಯೊಳ್ಳು
 ಸಂಗತವಾದವೋಲ್ ಮುರೆವುದು, ಆತ್ಮನೊಳ್ಳು ಆತ್ಮನಂ ಆತ್ಮನಿಂದ
 ಕಂಡಂಗೆ ಅರಿಪ ಅಂದದಿಂ ನುಡಿಯಲ್ ಎನ್ನಾಳವೇ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ !

(ಅತ್ಯನ್ತ) ಇಂಗಡಲೊಳ್ಳು—ಕ್ಷೀರಸಾಗರದಲ್ಲಿ, ಮುಳುಂಗಿದವೋಲ್—ಮುಳುಗಿದಂತೆ, ಇಪ್ರ್ಯಾದು—
 ಇರುವುದು, ಮೇಘವು ಆಡಂಗಿದ—ಮೋಡವಿಲ್ಲದ, ಅಚ್ಚೆ ಬೆಳ್ಳಿಂಗಳ—ನಿಮ್ಮಲವಾದ ಬೆಳದಿಂಗಳ,
 ಕಾಂತಿಯೊಳ್ಳು—ಪ್ರಕಾಶದಲ್ಲಿ, ಬೆರಸಿದಂತೆವೋಲ್—ಮಿಶ್ರವಾದಂತೆ, ಇಪ್ರ್ಯಾದು—ಇರುವುದು, ಸಿದ್ಧರಾಶಿ
 ಯೊಳ್ಳು—ಮುಕ್ಕಾತ್ಮರ ಸಮೂಹದಲ್ಲಿ, ಸಂಗತವಾದವೋಲ್—ಸೇರಿಕೊಂಡಂತೆ, ಮುರೆವುದು—ಶೋಭಿಸು
 ವುದು, ಆತ್ಮನೊಳ್ಳು—ಆತ್ಮನಲ್ಲಿ, ಆತ್ಮನ್—ಆತ್ಮನನ್ನು. ಆತ್ಮನಿಂದೆ—ಆತ್ಮನಿಂದ. ಕಂಡಂಗೆ—ನೋಡಿದ
 ಹಾಗೆ, ಅರಿಪ ಅಂದದಿಂ—ಬೇರೆಯವರು ತಿಳಿಯುವಂತೆ, ನುಡಿಯಲ್—ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ, ಎನ್ನಾಳವೇ—
 ನನಗೆ ಶಕ್ತಿವೇ ? ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ !

ಆತ್ಮನಲ್ಲಿ ಆತ್ಮನನ್ನು ಆತ್ಮನಿಂದ ನೋಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಕ್ಷೀರಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದಂತಾಗುವುದು.
 ಮೋಡವಿಲ್ಲದ ನಿಮ್ಮಲವಾದ ಬೆಳದಿಂಗಳ ಕಾಂತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆರಮಹೋದಂತಾಗುವುದು. ಸಿದ್ಧಪರ
 ಮೇಷಿಗಳ ಗುಂಟಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಹೋದಂತಾಗುವುದು. ಇಂಥ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದವನ್ನು ಬಾಯಿಮಾತಿನಲ್ಲಿ
 ಹೇಳಲಾದಿತೆ ? ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕೇ ಏನಹ ಆದನ್ನು ಇನ್ನೊಂದುರಿಗೆ ಏರಿಸಲಾ
 ದಿತೆ. ಹಂಸೋಪಾಸನೆಯ ಸೂಬಗು ಮತ್ತು ಭೇದವಿಜ್ಞಾನದ ಬೆಂಗು ಅವರ್ಣನೀಯ.

ಅವನ ಬದುರ್ಂಕೆ ತಾಂ ಬದುರ್ಕು ಜನ್ಮವದೇ ಸಫಲಂ ವಿಶಿಷ್ಟಲಾ—
ಭವುನುದೆ ಸರ್ವಸಿದ್ಧಿಗದು ಮೊತ್ತಮೊದಲ್ಲು ವಿಚಾರಕೋಟಿಗೆ—||
ಲ್ಲಿವರೊಳಿದೊಂದೆ ಕಟ್ಟಿಕಡೆ ತನ್ನಾಳಿ ತನ್ನನೆ ತಾನೆ ಕಂಡು ಬಾ—|
ಹ್ಯಾನನುಳಿದಿರ್ದವಂಗೆ ಭವವೆತ್ತಣಿದನ್ನಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ !

॥೧೧೬॥

ಅವನ ಬದುರ್ಂಕೆ ತಾಂ ಬದುರ್ಕು, ಜನ್ಮವದೇ ಸಫಲಂ, ವಿಶಿಷ್ಟ
ಲಾಭವುಂ ಅದೆ, ಸರ್ವಸಿದ್ಧಿಗೆ ಅದು ಮೊತ್ತಮೊದಲ್, ಸುವಿಚಾರಕೋಟಿಗೆ
ಎಲ್ಲಿವರೊಳ್ಳಿ ಅದೊಂದೆ ಕಟ್ಟಿಕಡೆ, ತನ್ನಾಳಿ ತನ್ನನೆ ತಾನೆ ಕಂಡು
ಬಾಹ್ಯವಂ ಉಳಿದಿರ್ದವಂಗೆ, ಭವವೆತ್ತಣಿದು ಇನ್ನು ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ !

ಆವನ—ಆಂತಹ ಅತ್ಯೇಯೋಗಿಯು, ಬದುರ್ಂಕೆ—ಬದುರ್ಕುವಿಕೆಯೇ, ತಾಂ ಬದುರ್ಕು—ಆ ಬದುರ್ಕು
ವಿಕೆಯು, ಜನ್ಮವು ಅದೇ—ಆ ಜನ್ಮವೇ, ಸಫಲಂ—ಸಫಲವಾದುದು, ವಿಶಿಷ್ಟ—ವಿಶೇಷವಾದ, ಲಾಭವುಂ
ಅದೆ—ಲಾಭವೂ ಅದೇ, ಸರ್ವಸಿದ್ಧಿಗೆ—ಎಲ್ಲಾ ಸಿದ್ಧಿಗಳಿಗೂ, ಅದು—ಆ ಅತ್ಯಧಾರ್ಥವೇ, ಮೊತ್ತ
ಮೊದಲ್—ಮೊತ್ತಮೊದಲನೆಯದು, ಸುವಿಚಾರಕೋಟಿಗೆ ಎಲ್ಲಿವರೊಳ್ಳಿ—ಅಸಂಹಾತ ಒಳ್ಳಿಯ
ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ, ಅದೊಂದೆ—ಅತ್ಯಧಾರ್ಥವೇಯದೇ, ಕಟ್ಟಿಕಡೆ—ಕೊನೆಯದು. ತನ್ನಾಳಿ—ತನ್ನಲ್ಲಿಯೇ,
ತನ್ನನೆ—ತನ್ನನ್ನು, ತಾನೆ ಕಂಡು—ತಾನೇ ನೋಡಿ, ಬಾಹ್ಯವಂ—ಬಾಹ್ಯ ವಿಷಯಗಳ ಯೋಜನೆಯನ್ನು,
ಉಳಿದಿರ್ದವಂಗೆ—ಬಿಟ್ಟಿವನಿಗೆ, ಇನ್ನು ಭವವೆತ್ತಣಿದು—ಇನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಸಾವೃಗಳ ಜಂಜಾಪವ್ಲಿಯದು?
ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ !

ಅತ್ಯೇಚಾಳಿನಿಯ ಬದುಕೇ ಬದುರ್ಕು ! ಅವನ ಜನ್ಮಪೂರ್ವದೇ ಸಫಲವಾದುದು. ಮಾನವನಾಗಿ
ಹುಟ್ಟಿದಬಳಿಕ ಪಡೆಯಬೇಕಾದ ವಿಶೇಷ ಲಾಭವೆಂದರೆ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕಜ್ಞಾನ. ಎಲ್ಲ ಸಿದ್ಧಿಗಳ ತಳಹದಿ
ಈ ಹಂಸ ಕಲ್ಮೋಪಾಸನೆ ! ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಸುಪೀಡಾರಗಳಿವೆಯೋ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲಾ
ಭಾವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅತ್ಯುಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದು ಅತ್ಯಧಾರ್ಥವೇಯದೇ. ತಾನೇ ತನ್ನಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ನೋಡಿ
ಕೊಂಡು ಉಳಿದುದನ್ನೇಲ್ಲ ವರೆವ ಅನುಭಾವಿಗೆ ಜನನ ಮರಣ ಸಂಕೋಲೆಗಳಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ
ವಿಂಡಿತ.

ತನುವಿನೊಳಿದ್ರ್ ಸಿದ್ಧಸದೃಶಾತ್ಮನಿಷ್ಠಿಸುತ್ತಂ ವಿಶೋಧಿ ಸಂ- |
 ಜನಿಕದೊಳೇನನಾಡಿದನದೆಲ್ಲವುನಾಗನುಂಲ್ಲಿರಿಷ್ಟಿ ಯೇ-||
 ಚೆನ ಕಳಿ ಕರ್ಮನಿಜರೆ ಜಗತ್ತ್ಯಯವಲ್ಲಭನಪ್ಪ ಕಜ್ಜವಿ-|
 ನ್ನಿನಿತಿನಿತೆಂದದಕ್ರ್ ಮಿತಿಮಾಡುವರಾರಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! | ॥೧೧೦॥

ತನುವಿನೊಳಿದ್ರ್ ಸಿದ್ಧಸದೃಶಾತ್ಮನಂ ಈಕ್ಕಿಸುತ್ತಂ, ವಿಶೋಧಿ
 ಸಂಜನಿತದೊಳ್ ಏನನಾಡಿದನ್ ಅದೆಲ್ಲವುಂ ಆಗಮಂ, ಎಲ್ಲಿರ ಇಚ್ಛೆ,
 ಹೆಚ್ಚಿನಕಳಿ ಕರ್ಮನಿಜರೆ ಜಗತ್ತ್ಯಯವಲ್ಲಭನಪ್ಪ ಕಜ್ಜವು,
 ಇನ್ನು ಇನಿತು ಇನಿತೆಂದು ಅದಕ್ರ್ ಮಿತಿಮಾಡುವರಾರ್ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ !

ತನುವಿನೊಳಿದ್ರ್-ಶರೀರದಲ್ಲಿರುವ, ಸಿದ್ಧಸದೃಶಾತ್ಮರಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ, ಆತ್ಮನಂ-ಆತ್ಮ
 ನನ್ನು, ಈಕ್ಕಿಸುತ್ತಂ-ನೋಡುತ್ತೆ, ವಿಶೋಧಿ-ಪರಿಶುದ್ಧತೆಯು, ಸಂಜನಿತದೊಳ್-ಪ್ರಕಟವಾದ ಸುಸಮ
 ಯದಲ್ಲಿ, ಏನನಾಡಿದನ್-ಯಾವುದನ್ನು ಹೇಳಿದರೂ, ಅದೆಲ್ಲವುಂ-ಅದೆಲ್ಲಪೂ, ಆಗಮಂ-ಶಾಸ್ತ್ರವು,
 ಎಲ್ಲಿರ ಇಚ್ಛೆ-(ಈ ಆತ್ಮದರ್ಶನ) ಎಲ್ಲರೂ ಅಪೇಕ್ಷೆಪಡುವಂತಹದು, ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಳಿ-ಹೆಚ್ಚಿನ
 ಸೊಬಗೂ, ಕರ್ಮನಿಜರೆ-ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ನಿಜರೆಮಾಡುವುದೂ. ಜಗತ್ತ್ಯಯ-ಮೂರು ಲೋಕಕ್ಕೆ,
 ವಲ್ಲಭನಪ್ಪ ಕಜ್ಜವು-ಪ್ರಭುವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದೂ ಆದ ಕಾರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಇನಿತು ಇನಿತೆಂದು
 ಅದಕ್ರ್-ಇನ್ನು ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ “ಇಷ್ಟಿಪ್ಪು” ಎಂದು, ಮಿತಿಮಾಡುವರಾರ್-ಮಿತಿಮಾಡುವವರಾರು ?
 ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ !

ತನ್ನ ಶರೀರದಲ್ಲೇ ಇರುವ ಸಿದ್ಧಪರಮೇಷ್ಠಿಗಳಿಗೆ ಸಮಾನನಾದ ಆತ್ಮನನ್ನು ದರ್ಶಿಸಿದಮೇಲೆ
 ಅಂತರಂಗ ಪರಮ ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗುವುದು. ಅಂಥ ಸಿದ್ಧಪ್ರಾರುಪರ ಮುಖಕುಮಲದಿಂದ ಹೊರಬಂದು
 ದೆಲ್ಲ ಆಗಮವಾಗಿಬಿಡುವುದು. ಈ ಆತ್ಮದರ್ಶನ ಯಾರಿಗೆ ಇವ್ವುವಿಲ್ಲ ! ಇದರಿಂದ ಪರಂಜ್ಯೋತಿ
 ರೂಪ ಲಭಿಸುವುದು ! ಕರ್ಮವಿಧ್ಯಂಸನ ಕಾರ್ಯದಿಂದಲೇ ಆತ್ಮದರ್ಶನದ ಲಾಭ, ಈ ಸಾಧನೆ
 ಯಿಂದ ಮೂರುಲೋಕದೊಡೆಯನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಇಂಥ ಮಹತ್ವಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಇತಿ ಮಿತಿ ಹೇಳಲಾದಿತೇ.

ರವಿನಡೆದತ್ತಲೆಲ್ಲ ಬೆಳಗಲ್ಲದೆ ಕತ್ತಲೆಯುಂಟಿ ಯಾತ್ರೆ |
 ತ್ತಪವೆ ಮನದಲ್ಲಿ ನಟ್ಟು ನುಡಿವಾತನ ಮಾತುಗಳೆಲ್ಲ ಮೋಕ್ಷಮಾ—||
 ಗರ್ವ ಯವನೆಲ್ಲಿ ನಿಂದನದು ಶೀಧರವವಂ ನಡೆದತ್ತ ಸರ್ವರು—|
 ತ್ವನುವಿದು ನಿನ್ನ ಮಾರ್ಗದ ರಹಸ್ಯವಲೂ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! ||೧೧||

ರವಿ ನಡೆದತ್ತಲೆಲ್ಲ ಬೆಳಗಲ್ಲದೆ ಕತ್ತಲೆಯುಂಟಿ, ಆತ್ಮ
 ತತ್ತಪವೆ ಮನದಲ್ಲಿ ನಟ್ಟು ನುಡಿವಾತನ ಮಾತುಗಳೆಲ್ಲ ಮೋಕ್ಷಮಾರ್ಗವೇ,
 ಅವನೆಲ್ಲಿ ನಿಂದನದು ಶೀಧರವು, ಅವಂ ನಡೆದತ್ತ ಸರ್ವರ ಉತ್ಸವಂ,
 ಇದು ನಿನ್ನ ಮಾರ್ಗದ ರಹಸ್ಯವಲೂ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ !

ರವಿ ನಡೆದತ್ತಲೆಲ್ಲ—ಸೂರ್ಯನು ಹೊಡಕಡೆಯಲ್ಲಿ, ಬೆಳಗಲ್ಲದೆ-ಬೆಳಕಲ್ಲದೆ, ಕತ್ತಲೆಯುಂಟಿ-
 ಕತ್ತಲೆಯಿದೆಯೇ ? ಆತ್ಮತತ್ತಪವೆ-ಆತ್ಮಸ್ವರೂಪವೇ, ಮನದಲ್ಲಿ ನಟ್ಟು-ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಾಟಿ, ನುಡಿ
 ವಾತನ-ಮಾತನಾಡುವವನ, ಮಾತುಗಳೆಲ್ಲ. ಮೋಕ್ಷಮಾರ್ಗವೇ-ಮೋಕ್ಷದದಾರಿಯೇ, ಅವನೆಲ್ಲಿ ನಿಂದನ್
 ಆದು—ಅವನೆಲ್ಲಿ ನಿಂತಮೋ ಆ ಸಾಫಾವು, ಶೀಧರವು—ಪರಮಾತ್ಮನ ಸ್ಥಾಳ, ಅವಂ ನಡೆದತ್ತ—ಆವನು
 ಹೊಡ ಕಡೆಯಲ್ಲ. ಸರ್ವರ ಉತ್ಸವಂ-ಎಲ್ಲರೂ ಉತ್ಸವ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಇದು ನಿನ್ನ ಮಾರ್ಗದ,
 ರಹಸ್ಯವಲೂ—ರಹಸ್ಯವಲ್ಲವೇ, ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ !

ಸೂರ್ಯ ಎಲ್ಲಿ ಸಾಗುವನೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲ ಬೆಳಕೂ ಸಾಕಾಗುವುದು. ಬೆಳಕಿಷ್ಠಕಡೆ ಕತ್ತಲೆಗೆ ಸಾಫಾನವಿಲ್ಲ.
 ಹೇಳದೆ ಕೇಳದೆ ಓಡಿಹೋಗುವುದು. ಇದೇ ರೀತಿ ಆತ್ಮಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿ ನುಡಿವಾತನ ಮಾತುಗಳೆಲ್ಲ
 ಮೋಕ್ಷಮಾರ್ಗದ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಬಯಲುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅಂಥವನು ತಂಗಿದ ತಾಣಾವಾವನ ಶೀಧರ
 ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗುವುದು. ಆತ್ಮಹೊಡಕಡೆಯಲ್ಲ ಪರಮೋಕ್ಷವದ ಬೀಡಾಗುವುದು. ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರ !
 ಇವೆಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಮಾರ್ಗದ ರಹಸ್ಯವಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೇನು ?

ಆರಿದನೊಲ್ಲು ಕೃವಿಡಿದರಾರಿದನೀಕ್ಕಿಸಿದರ್ | ಯಥಾರ್ಥದಿಂ—
 ದಾರಿದರಲ್ಲಿಯೇ ಲಯವನೆಯ್ಲು ನಿಜಂಬಡೆದರ್ | ಜಗಕ್ಕಿದಂ ||
 ಆರನುಶಾಸನಂಗೊಳಿಸಿದರ್ | ಜಿನ ನೀನೆ ಜಗತ್ತುಯೈಕನಿ—|
 ಶಾರ್ತಾರಿತವಸ್ತುವಂ ಬೆಳಗಿದ್ದೇ ಕೃಪೆಯಿಂದಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! ||೧೭||

ಅರ್ | ಇದನ್ ಒಲ್ಲು ಕೃವಿಡಿದರ್, ಅರ್ | ಇದನ್ ಕ್ಕಾಕ್ಕಿಸಿದರ್ | ಯಥಾರ್ಥದಿಂದ,
 ಅರ್ | ಇದರಲ್ಲಿಯೇ ಲಯವಂ ಎಯ್ಲು ನಿಜಂಬಡೆದರ್, ಜಗಕ್ಕೆ ಇದಂ
 ಅರ್ | ಅನುಶಾಸನಂಗೊಳಿಸಿದರ್, ಜಿನ, ನೀನೆ ಜಗತ್ತುಯೈಕ,
 ವಿಶಾರ್ತಾರಿತ ವಸ್ತುವಂ ಬೆಳಗಿದ್ದೇ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಆಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ !

ಜಿನ-ಜಿನೆಶ್ವರನೇ ! ಅರ್-ಯಾರು, ಇದನ್-ತ್ವ ಆತ್ಮಸ್ವರೂಪವನ್ನು, ಒಲ್ಲು-ಬ್ರಿತ್ತಿಸಿ,
 ಕೃಷಿಡಿದರ್-ಪರಿಗ್ರಹಿಸಿದರು ? ಅರ್-ಯಾರು, ಇದನ್-ತ್ವ ಆತ್ಮಸ್ವರೂಪವನ್ನು. ಯಥಾರ್ಥ
 ದಿಂದ-ಹೇಗಿದೆಯೋ ಹಾಗೆ, ಕ್ಕಾಕ್ಕಿಸಿದರ್-ನೋಡಿದರು, ಅರ್-ಯಾರು, ಇದರಲ್ಲಿಯೇ-ತ್ವ ಆತ್ಮ
 ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿಯೇ. ಲಯವಂ ಎಯ್ಲು-ಮಗ್ನಾರಾಗಿ, ನಿಜಂ ಪಡೆದರ್-ಸಾಕ್ಷಾತ್ವಾರ ಪಡೆದರು,
 ಜಗಕ್ಕೆ-ಮೂರು ಲೋಕಕ್ಕೆ, ಇದಂ-ತ್ವ ಆತ್ಮತತ್ತ್ವವನ್ನು, ಅರ್-ಯಾರು. ಅನುಶಾಸನಂ ಗೊಳಿಸಿ
 ದರ್-ಬೋಧಿಸಿದರು, ನೀನೆ-ಜನೆಶ್ವರ ನೀನೇ. ಜಗತ್ತಯ ಏಕ-ಮೂರು ಲೋಕಕ್ಕಾ ನೀನೊಬ್ಬನೆ
 ಒಡೆಯ, ವಿಶಾರ್ತಾರಿತ ವಸ್ತುವಂ-ಸಮಸ್ತ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ. ಬೆಳಗಿದ್ದೇ ಕೃಪೆಯಿಂದ-ದಯೆಯಿಂದ
 ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸಿದೆ, ಆಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ !

ಆತ್ಮಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಒಲವಿಂದ ಕೃಷಿಡಿದವರಾರು ? ತ್ವ ಆತ್ಮಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಹೇಗಿದೆಯೋ
 ಹಾಗೆ ಕಂಡುಕೊಂಡವರಾರು ? ಇದರಲ್ಲೇ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಲೇನವಾಗಿ ಕೃವಲ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದವ
 ರಾರು ? ಮೂರು ಲೋಕಕ್ಕಾ ತ್ವ ಆತ್ಮತತ್ತ್ವವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದವರಾರು ? ಶ್ರಿಭೂಮಂಸಾರವಾದ
 ಅಧ್ಯಾತ್ಮವನ್ನು ಅನುಕಂಪೆಯಿಂದ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದವನು ಜಿನೇಂದ್ರ ಭಗವಂತನೇ, ಅಲ್ಲವೇ ?

ಚೆಲುವರ ಚೆಲ್ಲು ಚೆನ್ನಿಗರ ಚೆನ್ನ ಸುಮಿರರ ವೀರ ಸತ್ಯಲಾ— |
 ಬಲರ ಬಲಾಧ್ಯ ಬಲ್ಲಿದರ ಬಲ್ಲಹ ದೇವರ ದೇವ ನಿತಿನಿ— ||
 ಮರ್ಚಲರ ನಿಧಾನ ನಿಷ್ಟ ಮದುವಕ್ಕಳ ಮಾಣಿಕ್ಕಾಂತಿ ಶಾಂತಿ ಶೀ— |
 ತಲರೆ ಶಿರೋಮಣಿ ನಿನಗೆ ಪಾಸಟಿಯಾರಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! ||೧೭||

ಚೆಲುವರ ಚೆಲ್ಲು, ಚೆನ್ನಿಗರ ಚೆನ್ನ, ಸುಮಿರರ ವೀರ
 ಸತ್ಯಲಾಬಲರ ಬಲಾಧ್ಯ, ಬಲ್ಲಿದರ ಬಲ್ಲಹ, ದೇವರ ದೇವ,
 ನಿತಿ ನಿಮರ್ಚಲರ ನಿಧಾನ, ನಿಷ್ಟ ಮದುವಕ್ಕಳ ಕಾಂತಿ, ಶಾಂತಿ
 ಶಿತಲರ ಶಿರೋಮಣಿ, ನಿನಗೆ ಪಾಸಟಿಯಾರ್ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ !

ಚೆಲುವರ ಚೆಲ್ಲು—ಚೆಲುವರಲ್ಲಿ ಚೆಲುವನಾದವನೆ, ಚೆನ್ನಿಗರ ಚೆನ್ನ—ಚೆನ್ನಿಗರಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಿಗನಾದವನೆ.
 ಸುಮಿರರ ವೀರ—ವೀರರಲ್ಲಿ ಮಹಾವೀರನಾದವನೆ, ಸತ್ಯಲಾಬಲರ ಬಲಾಧ್ಯ—ಉತ್ತಮವಾದ ವಿದ್ಯೆಗ್
 ಳಲ್ಲಿ ನಿಪುಣಾದವರಲ್ಲಿಲ್ಲ ನಿಪುಣನಾದವನೆ, ಬಲ್ಲಿದರ ಬಳಿಹ—ಜಾಳಿನಿಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ ಸುಜಾಳಿನಿಯಾಗಿರುವ
 ವನೆ, ದೇವರ ದೇವ—ದೇವಕಳಿಗ್ಲ ದೇವನಾಗಿರುವವನೆ, ನಿತಿ ನಿಮರ್ಚಲರ ನಿಧಾನ—ನಿತಿವಂತರ
 ಹಾಗೂ ನಿಮರ್ಚಲಾತ್ಮರ ನಲೆಯಾಗಿರುವವನೆ. ನಿಷ್ಟ ಮದುವಕ್ಕಳ ಕಾಂತಿ—ಸಮೃದ್ಧಸಂಪನ್ಮೂರಿಗೆ
 ಮಾಣಿಕ್ಕ ರತ್ನದ ಕಾಂತಿಯಂತಿರುವವನೆ, ಶಾಂತಿ ಶಿತಲರ ಶಿರೋಮಣಿ—ಕ್ಷಮಾಗುಣಾದಿಂದ ಶಾಂತರಾಗಿ
 ರುವವರಿಗ್ಲ ಶಿರೋಮಣಿಯಂತಿರುವವನೆ, ನಿನಗೆ ಪಾಸಟಿಯಾರು — ನಿನಗೆ ಸಮಾನರಾರು ?
 ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ !

ಚನೇಂದ್ರ ಭಗವಂತನು ಚೆಲುವರಲ್ಲಿ ಚೆಲುವ, ಚೆನ್ನಿಗರಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಿಗೆ, ವೀರರಲ್ಲಿ ಮಹಾವೀರ,
 ಕಲಾವಂತರಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠಕಲಾವಿದ, ಜಾಳಿನಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲಜಾಳಿನಿ, ನಿತಿವಂತರ ಹಾಗೂ ನಿಮರ್ಚಲಾತ್ಮರ
 ನೆಲೆಯು. ಸಮೃದ್ಧಸಂಪನ್ಮೂರಿಗೆ ಮಾಣಿಕ್ಕ ರತ್ನದ ಕಾಂತಿಯಂತಿರುವವನು, ಕ್ಷಮಾಗುಣಾದಿಂದ
 ಶಾಂತರಾಗಿರುವವರಿಗ್ಲ ಶಿರೋಮಣಿಯಂತಿರುವವನು. ಮೂರು ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಚನೇಂದ್ರನಿಗೆ
 ಸರಿಸಮಾನನಾದ ಬೇರೊಂದು ಯೇತನವನ್ನು ಕಾಣಲು ಅಸಾಧ್ಯ.

ಜಡಮತಿಯೈಸೆ ನಾಂ ಪರಮ ನಿನ್ನ ಗುಣಂಗಳನೆಲ್ಲಮಂ ಮನಂ—
 ಬಿಡಿಯೆ ಸಮರ್ಥನಲ್ಲೇ ನದರಿಂ ಕಿರಿದಂ ಹಿಡಿದಿರೆನೆಂತೆನಲ್ |
 ಕೊಡದೊಳಗೆಷ್ಟು ನಿಲ್ಲುದು ಸಮುದ್ರಜಲಂ ಪರಕಾಂಚನಾದ್ರಿ ಕ—
 ನ್ನಡಿಯೋಳಗೆಷ್ಟು ತೋರ್ಪುದವಧಾರಿಸು ನೀನಲಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! ||೧೭||

ಜಡಮತಿ ಏಸೆ ನಾಂ ಪರಮ, ನಿನ್ನ ಗುಣಂಗಳನೆಲ್ಲಮಂ
 ಮನಂ ಬಿಡಿಯೆ ಸಮರ್ಥನಲ್ಲೇನ್, ಅದರಿಂ ಕಿರಿದಂ ಹಿಡಿದಿರೆನ್,
 ಎಂತೆನಲ್, ಕೊಡದೊಳಗೆ ಎಷ್ಟು ನಿಲ್ಲುದು ಸಮುದ್ರಜಲಂ, ಪರಕಾಂಚನಾದ್ರಿ
 ಕನ್ನಡಿಯೋಳಗೆ ಎಷ್ಟು ತೋರ್ಪುದು, ಅವಧಾರಿಸು ನೀನ್ ಅಜರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ !

ಪರಮ—ಪರಮಾತ್ಮ, ನಾಂ—ನಾನು, ಜಡಮತಿ ಏಸೆ—ಬಹಳ ಮಂದಬ್ರಿಯಳ್ಳವನು, ನಿನ್ನ
 ಗುಣಂಗಳನ್ ಎಲ್ಲಮಂ—ನಿನ್ನ ಗುಣಗಳನ್ನೆಲ್ಲ, ಮನಂ ಬಿಡಿಯೆ—ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ, ಸಮರ್ಥನ್ ಅಲ್ಲೇನ್—
 ಸಮರ್ಥನಲ್ಲ, ಅದರಿಂ—ಅದುದರಿಂದ, ಕಿರಿದಂ ಹಿಡಿದಿರೆನ್—ಸ್ವಲ್ಪ ಗ್ರಹಿಸುವೆನು, ಎಂತೆನಲ್—
 ಹೇಗೆಂದರೆ, ಕೊಡದೊಳಗೆ ಎಷ್ಟು ನಿಲ್ಲುದು ಸಮುದ್ರ ಜಲಂ—ಸಮುದ್ರದ ನೀರು ಕೊಡದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು
 ತುಂಬಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಪರಕಾಂಚನಾದ್ರಿ—ಶ್ರೀಷ್ಟವಾದ ಮೇರುಪವರ್ತವು, ಕನ್ನಡಿಯೋಳಗೆ ಎಷ್ಟು
 ತೋರ್ಪುದು—ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕಾಣುವುದು. ಅವಧಾರಿಸು ನೀನ್—(ನನ್ನ ಈ ಅಲ್ಪತನವನ್ನು)
 ನೀನು ಗಮನವಿಟ್ಟು ಕೇಳು ! ಉಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ !

ಅನಂತ ಚತುಷ್ಪಾಯನಾದ ಜಿನೇಶ್ವರಸ ಸರ್ವಗುಣಗಳನ್ನೂ ಮಂದಮತಿಗಳಾದ ನಾವು
 ಗ್ರಹಿಸಲು ಸಮರ್ಥರಲ್ಲ. ಮಹಾಸಾಗರದ ನೀರನ್ನು ನಾವು ಕೊಡದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ತುಂಬಬಹುದು !
 ಮೇರುಪವರ್ತವನ್ನು ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕಾಣಿಸಬಹುದು ! ಇದರಂತೆ ನಾವೂ ಕೊಡ ಭಗವಂತನ
 ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೊಂದು ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಧರಿಸಲು ನಾಧ್ಯ. ಜಿನೇಂದ್ರನ ಮುಂದೆ ನಾವೆಷ್ಟರವರು ! ಅದರೂ
 ಅವನೇತ್ತರಕ್ಕ ಸಾಗಲು ಪ್ರಯತ್ನವಾಡುವುದೇ ನಮ್ಮ ಪರಮ ಧ್ಯೇಯವಾಗಿರಬೇಕು.

ಬಂದೊಲವಿಂದೆ ನಿನ್ನದಿರೋಳೊಪ್ಪದೆ ನಿಂದು ಕರಂಗಳಂ ನೋಸ—|
 ಲೋಂದಿಸಿ ದೇವದೇವ ಕರುತಾಕರ ಬಿನ್ನಪವಾತ್ಮಸಿದ್ಧಿಯಿ—||
 ಸ್ನೇಂದೆನಗಪ್ಪದೆಂದೊಡೆಲೆ ಕಂದ ಕಡಂಗದಿರಿಂದು ನಾಳೆ ನ—|
 ಮೃಂದನವೆ ಯಪ್ಪೆಯೆಂಬ ನುಡಿಗೇಳ್ಳೆನದೆಂದಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ||೧೭||

ಬಂದು ಒಲವಿಂದೆ ನಿನ್ನದಿರೋಳ್ ಒಪ್ಪದೆ ನಿಂದು, ಕರಂಗಳಂ
 ನೋಸಲೋಂದಿಸಿ, ದೇವದೇವ ಕರುತಾಕರ ಬಿನ್ನಪವು, ಆತ್ಮಸಿದ್ಧಿ
 ಇನ್ನೇಂದು ಎನಗಪ್ಪದು ಎಂದೂಡೆ, ಎಲೆ ಕಂದ ಕಡಂಗದಿರ್
 ಇಂದು ನಾಳೆ ಯೆಮೃಂದಪೆ ಅಪ್ಪೆ ಎಂಬ ನುಡಿಗೇಳ್ಳೆನ್ ಅದೆಂದು ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ !

ಬಂದು ಒಲವಿಂದೆ-ಬ್ರಹ್ಮಯಿಂದ ಬಂದು, ನಿನ್ನದಿರೋಳ್-ನಿನ್ನದಿರಲ್ಲಿ, ಒಪ್ಪದೆ ನಿಂದು—
 ಸಮಾಪದಲ್ಲಿ ನಿಂತು, ಕರಂಗಳಂ-ಕೃಗಳನ್ನು, ಸೂಸಲ್ಲೀ ಒಂದಿಸಿ-ಹಣೆಗಿಟ್ಟು, “ದೇವ ದೇವ-ದೇವರಿ
 ಗೆಲ್ಲ ದೇವನೆ, ಕರುತಾಕರ-ಕರುತಾಕರನೆ, ಬಿನ್ನಪವು-ಪಾರ್ಥಿನೆಯು, ಆತ್ಮಸಿದ್ಧಿ-ಆತ್ಮಸಿದ್ಧಿಯು,
 ಇನ್ನೇಂದು-ಇನ್ನು ಯಾವಾಗ, ಎನಗಪ್ಪದು-ನನಗೆ ಅಗುವುದು”, ಎಂದೂಡೆ-ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ,
 “ಎಲೆ ಕಂದ-ಎಲೆ ಮಗುವೆ, ಕಡಂಗದಿರ್-ತವಕಪಡಬೇಡ, ಇಂದು ನಾಳೆ-ಇಂದೋ ನಾಳೆಯೋ,
 ಎಮೃಂದಪೆ-ನಮೃಂತಯೇ, ಅಪ್ಪೆ-ಅಗುವೆ”, ಎಂಬ ನುಡಿಗೇಳ್ಳೆನ್ ಅದೆಂದು-ಎಂಬ ಆ ನುಡಿ
 ಯನ್ನು ಎಂದು ಕೇಳುವನು ? ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ!

ಪರಮಾತ್ಮಪ್ರಭು ! ಪ್ರೇಮದಿಂದ ನಾನು ನಿನ್ನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಿಂತು ಕೈಮುಗಿದು
 “ದೇವ ದೇವ, ಕರುತಾಕರ, ನನ್ನದೊಂದು ಬಿನ್ನಪವಿದೆ, ಏನೆಂದರೆ ನನಗೆ ಆತ್ಮಸಿದ್ಧಿ ಯಾವಾಗ”
 ಎಂದು ಪಾರ್ಥಿಸಿದರೆ, ನಿನ್ನಿಂದ ಬರುವ ಉತ್ತರ ಹೀಗಿರಬೇಕು ಸ್ವಾಮಿ, “ಕಂದ, ತವಕಪಡದಿರು,
 ನಿನ್ನ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸು, ಇಂದೋ ನಾಳೆಯೋ ನಮೃಂತ ನಿಮೋ ಸಹ ಸಿದ್ಧಶಿಲೆಯಲ್ಲಿ
 ವಿರಾಜಮಾನನಾಗುವೆ”, ಈ ಪರಮಾತ್ಮನ್ನು ನಿನ್ನ ಬಾಯಿಂದ ಎಂದಿಗೆ ಕೇಳಿಯೋ ತಂದೆ !

ಮುನ್ನ ಮನೇಕರಂ ಭವದಿನೆತ್ತಿ ಯಶೋನಿಧಿಯಾದೆ ಯಾದೊಡೇಂ |
 ನಿನ್ನ ದಯಾಗುಣಕ್ಕದು ವಿಶೇಷಮೇ ಮೂಲಿಂನನಾರ್ತರಾದ್ರನಂ ||
 ನನ್ನ ಪವಿತ್ರಮಾಡಿದೂಡೆ ದೊಡ್ಡ ಪೆಸಪೂರ್ವನಕೀರ್ತಿ ದೇವ ಭೂ—|
 ತನ್ನದಿರೊಪ್ಪಗೊಳ್ಳಗದಿರ್ಯ ಶರಣಾಗಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ ! ||೧೬||

ಮುನ್ನಂ ಅನೇಕರಂ ಭವದಿಂ ಎತ್ತಿ ಯಶೋನಿಧಿಯಾದೆ, ಅದೂಡೇಂ
 ನಿನ್ನ ದಯಾಗುಣಕ್ಕೆ ಅದು ವಿಶೇಷಮೇ, ಮೂಲಿಂನಂ ಆರ್ತ ರೌದ್ರನಂ
 ನನ್ನ ಪವಿತ್ರಮಾಡಿದೂಡೆ, ದೊಡ್ಡ ಪೆಸರ್, ಘನಕೀರ್ತಿ, ದೇವ
 ಭೂತನ್ನದಿರ್ ಒಪ್ಪಗೊಳ್ಳ ನಗದಿರ್ಯ ಶರಣಾಗು ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ !

ಮುನ್ನೀ—ಹಿಂದೆ, ಅನೇಕರೂ—ಅನೇಕರನ್ನು, ಭವದಿಂ ಎತ್ತಿ—ಸಂಸಾರದಿಂದೆತ್ತಿ, ಯಶೋನಿಧಿ
 ಯಾದೆ—ಯಶಸ್ವಿಗೆ ಪಾತ್ರನಾದೆ, ಅದೂಡೇಂ—ಅದರೇನು ? ನಿನ್ನ ದಯಾಗುಣಕ್ಕೆ—ನಿನ್ನ ದಯಾ
 ಗುಣಕ್ಕೆ, ಅದು ವಿಶೇಷಮೇ—ಅದು ವಿಶೇಷಕಾರ್ಯವೇ? ಮೂಲಿಂನಂ—ಮೂಲಿಂನೂ, ಆರ್ತ ರೌದ್ರನಂ—
 ಆರ್ಥಾನ ರೌದ್ರಧಾನ ಪಾರಾಯಣನೂ ಆದ, ನನ್ನ—ನನ್ನನ್ನು, ಪವಿತ್ರಮಾಡಿದೂಡೆ—ಪವಿತ್ರನ
 ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ, ದೊಡ್ಡ ಪೆಸರ್—ನಿನಗೆ ದೊಡ್ಡ ಹೆಸರೂ, ಘನಕೀರ್ತಿ—ಬಹಳ ಕೀರ್ತಿಯೂ
 ಬರುವುವು, ದೇವ—ಸ್ವಾಮಿಯೇ ! ಭೂತು ಎನ್ನದಿರ್—ಅತಿಶಯೋಚ್ಚಿಯೆಂದು ಹೇಳಬೇಡ, ಒಪ್ಪ
 ಗೊಳ್ಳ—ಒಟ್ಟಿಕೊ, ನಗದಿರ್ಯ—ನಗಬೇಡಯ್ಯ ! ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಾ !

ಜನೇಂದ್ರ ! ಹಿಂದೆಲ್ಲ ಎಷ್ಟೋ ಜನರನ್ನು ಭವಸಾಗರದಿಂದ ಉದ್ದರಿಸಿ ನಿಃಮ ಯಶಸ್ವಿಗೆ,
 ಕೀರ್ತಿಗೆ ಪಾತ್ರನಾಗಿರುವೆ ! ಅದರೆ ನಿನ್ನ ದಯಾಗುಣಕ್ಕೆ, ಇದುವರೆವಿಗೂ ನಿಂನು ಮಾಡಿರುವ
 ಉದ್ದಾರಕಾರ್ಯ ಅಂಥ ದೊಡ್ಡ ದೇಸಲ್ಲ ! ಮೂಲಿಂನೂ, ಆರ್ತ ರೌದ್ರಧಾನದಲ್ಲಿ ಮುಖಗಿರುವವನೂ
 ಆದ ನನ್ನನ್ನು ಪಾವನಗೊಳಿಸಿದರೆ ನಿನಗೆ ಬರುವ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಕೀರ್ತಿ ಅಂತಿಂಥದಲ್ಲ ! ಸ್ವಾಮಿ,
 ಉತ್ತೇಕ್ಕಿಯಲ್ಲಯ್ಯ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು, ನಗದೆ ಸುಮಾನೆ ಒಟ್ಟಿಕೊ !

ಶ್ರೀಶುಭವತ್ತ ಮೇರುನಗದಿಂದ್ರದಿಶಾಸ್ತಿ ತವತ್ಸಾವತೀ- |
 ದೇಶದೊಳಿದ್ದ ಪ್ರಯೋಜಿತ ವಿಜಿತಫಾಾತಿಚತುಪ್ತಿ ಜಗತ್ತ್ರಯಾಚಿತಾ ||
 ಲೇಶಮಂದಾದೊಡಂ ಪ್ರದಿದ ಪ್ರದಲದಲ್ಲಿರಲಾರೆನಯ್ಯ ಸ- |
 ನೇರೇಶ ಶರಣ್ಯ ಗಣ್ಯ ತಳುವೇಂ ಶರಣಾಗಪರಾಚಿತೇಶ್ವರಾ ! ||೧೭||

ಶ್ರೀ ಶುಭವತ್ತ ಮೇರುನಗದ ಇಂದ್ರದಿಶಾಸ್ತಿ ತವತ್ಸಾವತೀ-
 ದೇಶದೊಳಿ ಇದ್ದಪ್ರಯೋಜಿತ, ವಿಜಿತ ಫಾಾತಿಚತುಪ್ತಿ ಜಗತ್ತ್ರಯಾಚಿತಾ
 ಲೇಶಂ ಅದು ಆದೊಡಂ ಪ್ರದಿದ ಪ್ರದಲದಲ್ಲಿ ಇರಲಾರೆನಯ್ಯ
 ಸವೇರೇಶ ಶರಣ್ಯ ಗಣ್ಯ ತಳುವೇಂ ಶರಣಾಗು ಅಪರಾಚಿತೇಶ್ವರಾ !

ವಿಜಿತ ಫಾಾತಿಚತುಪ್ತಿ-ನಾಲ್ಕು ಫಾಾತಿ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಒಯಿಸಿದವನೇ ! ಜಗತ್ತ್ರಯ ಅಚಿತಾ-
 ಮೂರು ಲೋಕದಿಂದ ಪ್ರಾಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟವನೇ ! ಶ್ರೀ ಶುಭವತ್ತ-ಲೋಭಾಯಮಾನವಾದುದು, ಮಂಗಲ
 ಕರವೂ ಆದ, ಮೇರುನಗದ-ಮಹಾಮೇರುಪರ್ವತದ, ಇಂದ್ರದಿಶಾಸ್ತಿ ತ-ಪೂರ್ವದಿಕ್ಷಿನಲ್ಲಿರುವ,
 ತವತ್ಸಾವತೀ ದೇಶದೊಳಿ-ತವತ್ಸಾವತೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ, ಇದ್ದಪ್ರಯೋಜಿತ್ತಿ, ಪ್ರದಿದ ಪ್ರದಲದಲ್ಲಿ-
 ಈ ಸೇರಿರುವ ಪ್ರದಲದಲ್ಲಿ (ಕರ್ಮಾಣಿಗಳ ನಡುವೆ), ಲೇಶಂ ಅದೊಡಂ-ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲವೂ,
 ಇರಲಾರೆನಯ್ಯ-ಇರಲಾರೆನು, ಸವೇರೇಶ-ಸರ್ವರಿಗೂ ಸ್ವಾಮಿಯೇ. ಶರಣ್ಯ-ಶರಣಾಗತ ರಕ್ತಕನೆ.
 ಗಣ್ಯ-ಶ್ರೇಪ್ತನೆ, ತಳುವೇಂ-ಸಾವಕಾಶವೇಕ ? ಶರಣಾಗು-ಕಾಪಾದು ಸ್ವಾಮಿ ! ಅಪರಾಚಿತೇಶ್ವರಾ !

ಮಂಗಳಕರವಾದ ಮೇರುಪರ್ವತಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿರುವ ತವತ್ಸಾವತೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪರಮಾರ್ಥಂ
 ಜ್ಯೋತಿ ಸ್ವರೂಪನಾದ ಅರಹಂತನಿದ್ದಾನೆ. ಜ್ಯಾಣನಾವರಣ, ದರ್ಶನನಾವರಣ, ಮೋಹನೀಯ,
 ಅಂಶರಾಯಗಳಿಂಬ ನಾಲ್ಕು ಫಾಾತಿ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಧ್ವಂಸಮಾಡಿದ ಪ್ರಭುವೆ ! ಶ್ರೀಲೋಕ ಪ್ರಾಜಿತನೆ !
 ಇನ್ನು ಒಂದು ಕ್ಷಣಾವಾದರೂ ನಾನು ಈ ಕರ್ಮಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಬಾಳಲಾರೆನಯ್ಯ ! ಭವಭವಾಂತರ
 ದಿಂದ ಪ್ರದಲದೊಂದಿಗೆ ಬಾಳಿ ಬಾಳಿ ಸೋತುಹೋಗಿರುವೆ. ಸವೇರೇಶ, ಶರಣಾಗತರಕ್ತಕ, ಗಣ್ಯ,
 ಏಕಪ್ರಯ, ತಡಮಾಡುತ್ತಿರುವೆ ? ಕಾಪಾದು ಸ್ವಾಮಿ.

ಶ್ರೀಜಗತ್ವಾಮಿಗಳಿಂದ ಪರಿಪೂರ್ವಿತವಾಗಿ ರವಣ್ಣಿಸುತ್ತಿರು |
 ನಿಜಯಾಧಿಕಾರಿ ಹಿಮವದ್ವಯಂ ನಿಷಿಧಮೆಂಬಿಲ್ಲ ಪೇಗೋರ್ಡೆಗಳು ||
 ಪ್ರಚೆಗಡ್ಡೆಗ್ಗಿದನ್ಯೇಸೆ ಕಾಣ್ಣಿರಿಪುರುಧತಾರಾಧನಂ ಮಾಡಿರೋ |
 ನಿಜದಿಂದನ್ಯುಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನುಮಂ ಶ್ರೀಮಂದರಸ್ವಾಮಿಯಂ ||೧೭|

ಶ್ರೀಜಗತ್ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಇದ್ವಾರ್ ಧರೆಯೋಳು ಈಗಳು ದೂರವು,
 ಅಲ್ಲಿದೋಡೆ ಈ ವಿಜಯಾಧಿಕಾರಿ ಹಿಮವತ್ದ್ವಯಂ ನಿಷಿಧಂ ಎಂಬ, ಈ
 ನಾಲ್ಕುಪೇಗೋರ್ಡೆಗಳು ಪ್ರಚೆಗೆ ಅಡ್ಡೆಗ್ಗಿದವು ಇನೆ, ಕಾಣ್ಣಿರಿಂ ಆಡತ್ತು ಆರಾಧನಂ
 ಮಾಡಿರೋ, ನಿಜದಿಂದ ಎಷ್ಟು ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನುಮಂ ಶ್ರೀಮಂದರಸ್ವಾಮಿಯಂ

ಈಗಳೇ-ಕಾಗಲೂ, ಧರೆಯೋಳು-ಹ್ಯಾಂಡ್ರಿಯಲ್ಲಿ. ಶ್ರೀಜಗತ್ ಸ್ವಾಮಿಗಳು-ತಿಲೋಕಾಧಿಪತಿಗೆ
 ಇಂಥಂತಹರು, ದೂರವು ಇದ್ವಾರ್-ದೂರದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಅಲ್ಲಿದೋಡೆ-ಅಲ್ಲಿದ್ದರೂ, ಈ
 ವಿಜಯಾಧಿಕಾರಿ-ಕಾ ವಿಜಯಾಧಿಕಾರಿಪರವತ್, ಹಿಮವತ್ದ್ವಯಂ-ಹಿಮವತ್ ಮತ್ತು ಮಹಾ ಹಿಮವತ್
 ಪರವತ್ಗಳು, ನಿಷಿಧಂ ಎಂಬ-ನಿಷಿಧಪರವತ್ಗಳಿಂಬ, ಈ ನಾಲ್ಕು ಪೇಗೋರ್ಡೆಗಳು-ಕಾ ನಾಲ್ಕು
 ದೊಡ್ಡಗೊಡೆಗಳು, ಪ್ರಚೆಗೆ-ಪ್ರಚೆಗಳಿಗೆ, ಅಡ್ಡೆಗ್ಗಿದವು-ಅಡ್ಡವಾಗಿದೆ, ಇನೆ-ಬೆನ್ನಾಗಿ, ಆಡತ್ತು-
 ಹೊಂದಿ. ಆರಾಧನಂ ಮಾಡಿರೋ-ಹ್ಯಾಂಡ್ರಿಯನ್ನು ಮಾಡಿರ್ಯಾ ! ನಿಜದಿಂದ-ನಿಜವಾಗಿ, ಎಷ್ಟು
 ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನುಮಂ ಶ್ರೀ ಮಂದರಸ್ವಾಮಿಯಂ ಕಾಣ್ಣಿರಿಂ-ನಮ್ಮ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನನ್ನೂ,
 ಶ್ರೀ ಮಂದರಸ್ವಾಮಿಯನ್ನೂ ನೋಡುವಿರಿ.

ಈಗಲೂ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಶೀಥಂತರಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ದೂರವೇನಲ್ಲ ! ಆದರೆ ವಿಜಯಾಧಿ,
 ಹಿಮವತ್ಪರವತ್, ಮಹಾಹಿಮವತ್ಪರವತ್ ಹಾಗೂ “ನಿಷಿಧಾ” ಎಂಬ ನಾಲ್ಕು ಮಹಾಪರವತ್ಗಳು
 ಪ್ರಚೆಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡವಾಗಿನಿಂತಿದೆ. ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಆರಾಧನೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರನನ್ನೂ
 ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಮಂದರಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಕೌರ್ಭ, ಮಾನ, ಮಾಯ,
 ಲೋಭ ಇವು ಹಿಂಗಿದರೆ ಪರಮಾತ್ಮನ ದರ್ಶನವಾಗಬಹುದು. ಇವನ್ನು ದಾಟಿದವರಿಗೆಲ್ಲ ಭಗವಂತನ
 ದರ್ಶನವಾಗುತ್ತದೆ. ಮೇಲಿನ ನಾಲ್ಕು ಪರವತ್ಗಳು ಈ ನಾಲ್ಕು ಕವಾಯಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಮೆಯಿದ್ದಂತವೇ !

ಶ್ರೀಮದ್ದೀವೇಂದ್ರಕೀರ್ತಿಯೋಗಿಶ್ವರಪಾದಾಂಭೋಜಭೃಂಗಾಯ
 ಮಾನ ಶೃಂಗಾರಕವಿಹಂಸರಾಜವಿರಚಿತನುಪ್ಪೆ ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರ
 ಪವಾದಕತಕಂ ಸಮಾಪ್ತಂ

೯೦ ಶಾಂತಿ : ಶಾಂತಿ : ಶಾಂತಿ :

ಅ ಕಾರಾದಿಗಳು

	ಪುಟ		ಪುಟ
ಆ		ಒ	
ಅದು ಲಘುಕ್ರಮಗಳತ್ತು	6	ಒಸ್ಟಿಸಿ ದೇಹವುಂ ಶಪದ ತಾನಕೆ	94
ಅರಿಯಲೆ ಚಿಕ್ಕವಿಂಥುದ	65	ಓ	
ಅರಿವಂ ವಿಂಗಡಪ್ರವರುರಿ	75	ಒದಿದ ತತ್ತ್ವವಿಲ್ಲವರಿದಿಟ್ಟ	22
ಅದನೆಡಾತನೆಲ್ಲಮಾರಿದಾತ	76	ಒದುವ ಪೇಠ್ಯ ಕೆಳ್ಳ	48
ಅರಸುವನೆನ್ನು ದೇಹದೊಳಗೆ	83	ಕ	
ಅಳಿದಿರಿಸಿದುಂದಂ ಕುಡವನಂತೆ	104	ಕಳಿದು ಸಮನ್ವಯಾರ್ಥಿಯಂ	10
ಅಶುಭ ಶುಭಂಗಳೆಂಬೆರದು	112	ಕುಡುವ ಸಮಾರ್ಥರಾರಖಿಳ	25
ಅಧ್ಯಯನಗಳಿಂ ವ್ರತಚಿಂತನೆಯಿಂ	114	ಕಣ್ಣಲರಖ್ಯರಿಂದೂನರಿ ನಿಮ್ಮನೆ	52
ಅನವ ಬದುಂಂ ತಾಂ ಬದುರು	119	ಕವುಸ್ಸಿಬಂಧನಾಗಿಯು	67
ಅರಿದನೊಲ್ಲು ಕೈವಿಡಿದರಾರಿದ ನೀಸ್ಟಿಸಿದರೂ	122	ಕಲಿಗೆ ಮಾಡಬಂಗಿ ಮುಖ	88
ಆ		ಕವಿದ ಮುಗಿಲ್ಲ ಶೇ ಪರೆಯಲೆಂದುರೆ	99
ಆವದದೊಳ್ಳ ಕ್ಷೇತ್ರ ಕ್ಷೇತ್ರಕೆ	5	ಗ	
ಆಗುತ ಸ್ವೇಣುತ್ವದಿದು	9	ಗ್ರಹವೆಡಿಗೊಂಡನಂಗೆ ಮರವ್ಯೋವೇ	37
ಆವನುವುಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮದಿಗಳಿಂ	54	ಗುಣೆಯೆನಿಸುತ್ತಿ ತಾಂ	62
ಆವನೊಳಾದೊಂದಂ ಕುವುತ್ತಿ	61	ಗಳಿಸುವನೆಯ್ಯಿ ಪಾಪಸುಕ್ಕತ್ತ	66
ಆಸನ ಸಂಕುಲಂಗಳನುಬಂಧದಿ	89	ಜ	
ಆದಿಯ ವಜ್ಞಕಾರ್ಯದವರ್ಗಲ್ಲದೆ	95	ಜೀತನನಾತ್ಮಕಾಗಸಮಂಡಿತನ	85
ಆನ ತಪಂಗಳಿಂ ತ್ವರಮಾವಾಚರಣ	109	ಜಂತೆಯೊಳ್ಳಣಂದಿದಾವ ಬದುರುಂ	101
ಇ		ಜಂತಿಸೇಳ್ಳಿಂದಂ ಬಿಡದೆ ಚಂತಕೆ	103
ಇತ್ತೊಡೆ ಬಪ್ರದೇ ಬಡತನಂ	41	ಜೆಲಾವರ ಚೆಲ್ಲು ಚೆನ್ನಿಗರ ಚೆನ್ನು	123
ಇಸ್ತರುವೆನ್ನೊಳಿದರವರ	82	ಜ	
ಇರುತಿರುತಿದುರ ಚಿಂತಿಸಿ ಕರೀರದ	93	ಜಡನುತಿಯ್ಯನೆ ನಾಂ ಪರಮ ಸಿನ್ನು	124
ಇಂಗಡಲೊಳ್ಳು ಕುಂಗಿದವ್ಯೋಲಿತ್ವದು	118	ತ	
ಈ		ತನು ಜನಗೇಹನೆಂಬುದೊಳ್ಳ	11
ಉಂಬನಿತಕೆ ಕೊಟ್ಟಿ		ತನುಪಗೆಯೆಂಬವಂ	16
ಉಂಬಾದು ನೀರಸಂ	18	ತನೆನ್ನಾಳಿ ತನ್ನನ್ನೊಳ್ಳು	19
ಉದ್ದ ತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂ ಸಕಲವುಂ	77	ತೊಗಲ ಪಸುಂಬೆಯೊಳ್ಳ	45
ಎ		ತುಷ್ಟಿದ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಪಯಣಂ	60
ಎಲೆಯೆಲೆ ಇತ್ತಲಿದರ	57	ತಡೆ ತಡೆದೊರೆತಿದರ ಮನಮುಂ	78
ಏ		ತನುವಿನೊಳಿದರ ಸಿದ್ಧಸದ್ಯಶಾತ್ಮನ	120
ಏಕನೆಕನಲ್ಲಿನಧಿಕಂ	68	ತ್ರಿಜಗತಾನ್ವಯವಿಗಳಿರುವಂಥಿರೆ	128

ಕರ್ತವ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನ

ಶ್ಲಷ್ಟ

ಶಳ

ದ			
ದುರ್ವಾಷಯಂಗಳಂಬ ವಿನಮ್ಯಂ	64	ಬಾಗದೆ ತೂಗದೊರೆ ಪ್ರಗದೊಯ್ಯನೆ	84
ನ		ಬಾರದ ಜಾನಮುಂ ಬರಿಸಿಕೊಂಬ	91
ನಂಬುನ್ವದೇಳು ತತ್ತ್ವವು	2	ಬಹುವಚನಂಗಳೇಕೆ ಭುವನತ್ತೆಯ	108
ನುಡಿಕೆರಿದಪ್ಪುದು	13	ಬಂದೊಲಂದೆ ನಿನ್ನಿದಿರೊಳಿಸುವೆ	125
ನಾಗನರಾಮಗೆಂದ್ರೀಯ ರಸುಖಂ	31	ಭ	
ನಿನ್ನ ಪದಾಬ್ಜಿ ಭಕ್ತಿ ವಿನಯಾಭ್ರ	42	ಧೀರವಿಭಾರವೆಂತೋ ತನು	7
ನಿನ್ನೋಽಗಾದ ಭಕ್ತಿಗಾದ ನಿವೃತ್ತಿ	43	ಭಾರಿನುತ್ತಂಗಳಂ ತಿಳಿಪ್ಪುದುಂ	24
ನಾಲಗೊಂಬುದಿಚ್ಚಿ ತವನಾಮು	44	ಭಣ್ಯನಭವ್ಯನಿರ್ವರುಮುದಗ್ರ	110
ನುಡಿಪ್ಪೊಡಿ ದೇವೆ ನಿವ್ಯಾಯು	49	ಮ	
ನೋಡಿದೊಡೆಲ್ಲಿಯುಂ ತನುವಿ	51	ನೂಜಗವೆಂಬ ಗೇಯದೊಳಿ	3
ನಿಕ್ಯಯಾದಿದಮೂಕ್ಯನೆ ಸುದರ್ಶನ	72	ನೊದನೊದಲಾಸರಪ್ಪುದೊಡ	12
ನಿನ್ನನೆ ನಂಬು ನಂಬಿದೊಡಿ ನಂನುನೆ	73	ಮೊಯೊಳಿನ್ನೆಗೆ ಮಂಮತೆ	15
ನಾಂಕದಗ್ರದೊಳ್ಳೆಲ್ಲಿ ದ್ವಾಷ್ಮಿ	87	ಮಾಂಪುದರೆಕೆ ಕಕ್ತಿತನಗೊಳ್ಳೆ	34
ನರಕದೊಳ್ಟ್ಯಿ ಹೆಟ್ಟಿ ಕಡು	96	ಮಿಕ್ಕ ಪರಿಗ್ರಹಗ್ರಹಿತನ್ನು	36
ನೋಡಿದು ಚಿತ್ರವಿಂಬಾಕ್ಷಿಸುವುದನ್ನು ನಿಜತ್ವ	102	ಮಾಸು ಮುಸುಕಿ ತಾಯೋಡಲೊಳಿ	46
ನೀಡುಂ ದಿನು ನಿಜಾತ್ಯನೆನೆ ಭಾವಿಸಿ	106	ಮಾತಿನ ಮಾಲೆಯೆಕೆ ಜಿನ	53
ನೋಡುವ ನೋಡಿ ಲಾಲಿಸುವ ಲಾಲಿಸುತ್ತ	117	ಮೊನ್ನೆಬರುತ್ತಿ ಕಂಡಿನವನಂ	56
ವ		ಮಾನವರಾತ್ಮಕತ್ವವುರಿಯೆಕ್ಕೆ	69
ಪ್ರೋಗಿದು ಧಾರುತ್ವಾವದೊಡಲಿ	8	ಮೊದಲೊಳಿ ತತ್ತ್ವಸ್ಥಾಪಕದಿ	71
ಪ್ರೋಗಿ ತವಂಗಳಾರರ	14	ಮನಮಾನಿದೊಂದನೇ ತನು	79
ಪ್ರುಷರ ಮೇರನಾದಿಯನೆ	21	ಮನದ ವಿಕಾಸಿಸುಂದರಿಯ	80
ಪ್ರಬುವಿದುವಲ್ಲಿ ಕಿಷ್ಯುನುಂಗಂಬಿ	26	ಮನದ ಕುಭಾವವೆಂದುರಿತ	81
ಪ್ರೋಗಿದೆ ಪ್ರೋದ ಪ್ರೋದ	28	ಮೆಯ್ಯಿ ಸಿರಾತಿ ಫೋರತಪಮುತ್ತಮ	98
ಪಿಂಡಣ ಜನ್ಮ ಜನ್ಮದೊಳಗಿ	40	ಮಾಳಿ ಸುರಿದಾಗಳಿಂತು ಹನಿಗಾಳಿ	105
ಪಗೆಯು ವರಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಿ ಸೆರೆಯಿದ್ದ	47	ಮನನೊಳಿಪ್ಪುಳಿ ತನ್ನೊಡವೆಯಂ	111
ಪೇಳವೆ ವೇಳೆ ವೇಳಿಗಳಿ	58	ಮನರೂ ತರಿರೊಳ್ಳೆದಿಯಂತ	116
ಪ್ರೋಕ್ಕು ಸಮಾನಚಿತ್ತವನೆ ಸಾಧಿಸಿ	59	ಮುಂಸು ಮನೇರಂರಂ ಭವದಿನೆತ್ತಿಯೊಳೇ	126
ಪ್ರೋಳಿ ಕರೆಯೊತ್ತುವಾಧಿತಬಿ	90	ರ	
ಪಗರಣಾಬಿವೆನುಂದು ಜಗಮ್ಯಂ	115	ರಾಗಕೆ ರೋಡಕಾಗಿ ಲಲನಾದಿ	27
ಬ		ರೋಗಿಗಪ್ಪುವೆಂಬ ರುಚಿಯನ್ನಪ್ಪುದು	30
ಬಳಕಣಾವೆಕ್ಕೆ ಪನ್ನೆರಡರಲ್ಲಿ	4	ರಷ್ಟೆಯ ಸಂಭ್ರಮಕ್ಕೆ ಕುಡೆದು	39
ಬಿಡದೆ ಕಷಾಯಿಮುಂ ಸುಡದೆ	20	ರಂಭಿಯೆ ಬಂದು ತಾಂ ಕೊರಲಪ್ಪಿ	92
ಬೊಧಿಪೆನೆಂಬೆನ್ನ್ಲರುಮನಾಗಮು	23	ರಷಿ ನಡೆದತ್ತಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಲ್ಲದೆ	121

	ಪಠ	ಪಠ
ಲ	ಶ್ರೀ ಕುಭವೆತ್ತನೇರುನಗದಿಂದ್ರ	127
ಶೋಕದ ನಾಶೆಯೊಳ್ಳಿರನಾತ್ಮ ಶೋಕನುದೆಳ್ಳವುಂ ಸ್ವರಷಿತಾಚ ವ	50 ಸ	
ವ್ಯವಹ್ಯತಿಯೆಂದು ಸಿಕ್ಕಿಯತೆ ವರಗುರುಪಂಚಕೆಂ ವರತವಶ್ವರಣ ವ್ರತತಿಯಿಲ್ಲದಂದು ಪವಣೆಲ್ಲ ತ	55 70 74 113	ಸೋಕೆ ಕರೀರ ನಾರಿ ಧನ ಸರ್ವಗುಣಂಗಳೊಳ್ಳುಲಭರಾರ್ ಸಿದ್ಧರ ದೂಸಿನೊಳ್ಳುದಲೆ ಸೋಟಿದ ಸಾತ್ವನಿ ಕುಮಾರನಾ ಗಜಕುಮಾರಕನಾ ಸಿರಿಯೊಳಗಂತದೇಸಿರಿಸುಬ್ಕ್ಯಾದೆ
ಶ್ರೀಕುಲಮಾಸ್ತಗೋತ್ತ ಕಕ್ಷೆಗೆ ಕಕ್ಷದಾನ ಗುರು ಶುದ್ಧ ಸಿಜಾತ್ಮನಂ ಬಿಡದೆಕಾಣ್ಣ	1 33 100	ದೇವರಮಂ ಕ್ಷೂಜಾಂತರಕೆ ಶೋಕರ ಉವಣಿ ಕೊಂಬುದೊಯ್ಯನೆ
		29 35

परस्परोपग्रहो जीवानम्